

LOHJAN SEURAKUNTA †

TASEKIRJA 2018

Hyväksytty Lohjan seurakunnan kirkkoneuvostossa
26.3.2019

Hyväksytty Lohjan seurakunnan kirkkovaltuustossa
28.5.2019

1 TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 Yleiskatsaus	3
1.2 Seurakunnan yleishallinto	4
1.2.1 Kirkkovaltuusto	4
1.2.2 Kirkkoneuvosto	6
1.2.3 Alueneuvostot.....	7
1.2.4 Johtokunnat ja toimikunnat	8
1.2.5 Toiminnan ja talouden tarkastus	10
1.3 Henkilöstö	10
1.3.1 Henkilöstön määrä	10
1.3.2 Henkilöstön rakenne	11
1.3.3 Ammatillisen osaamisen kehittäminen	13
1.3.4 Henkilöstön työkyky ja terveys.....	13
1.3.5 Suorituslisäjärjestelmän käyttöönotto	14
1.4 Seurakunnan väkiluku	15
1.5 Talousarvion toteutuminen	16
1.5.1 Pääluokkatason toteuma ulkoinen	16
1.5.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi.....	16
1.6 Hallinto-, talouspalvelut ja kirkkoherranvirasto	18
1.6.1 Seurakuntavaalit	20
1.6.2 Sisäisen valvonnan toteutuminen	22
1.7 Jumalanpalvelus, julistus, musiikki	22
1.7.1 Jumalanpalveluselämä/ Muut kirkolliset toimitukset/ Hautaan siunaaminen.....	22
1.7.2 Yleinen musiikkitoiminta ja konserttitoiminta	25
1.7.3 Virkkalan aluetyö	27
1.8 Kasvatus	29
1.8.1 Päiväkerhotyö/Perhekerhotyö	29
1.8.2 Pyhäkoulutyö.....	31
1.8.3 Tyttöjen ja poikien työ	33
1.8.4 Rippikoulutyö.....	35
1.8.5 Nuorisotyö.....	36
1.8.6 Aikuistyö/Yhteisötyö.....	38
1.9 Palvelu	41
1.9.1 Diakoniatyö	41
1.9.2 Perheneuvonta	43
1.9.3 Sairaalasielunhoito	45
1.9.4 Lähetystyö.....	47
1.9.5 Ystävyyseurakuntatoiminta	49
1.10 Viestintä	50
1.10.1 Tiedotus ja viestintä	50
1.11 Svenska verksamheten berättelse	51
1.11.1 Svensk verksamhet	51

1.11.2 Ruotsinkielinen toiminta	53
1.12 Karjalohjan alue seurakunta.....	55
1.13 Nummen alue seurakunta.....	57
1.14 Pusulan alue seurakunta.....	61
1.15 Sammatin alue seurakunta	65
1.16 Hautaus- ja puistopalvelut.....	68
1.17 Kiinteistöpalvelut.....	77
1.18 Tuloslaskelman toteutuminen	93
1.19 Verotulojen erittely.....	94
1.20 Investointien toteutuma.....	95
1.21 Rahoitusosan toteutuminen	96
1.22 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	96
1.23 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	99
2 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	100
2.1 Tuloslaskelma	100
2.2 Rahoituslaskelma.....	101
2.3 Tase.....	102
3 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	103
3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	103
3.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	104
3.2.1 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	105
3.3 Tasetta koskevat liitetiedot	105
3.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	105
3.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	106
3.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	107
3.5 Hautainhoitorahaston tilinpäätöslaskelmat	108
4 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	111
5 KIRJANPITOA JA TOSITTEITA KOSKEVAT LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	112
5.1 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista:.....	112
5.2. Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista:	112

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Yleiskatsaus

Kertomusvuotta sävytti kaksi eri teemaa: useissa eri tilaisuuksissa käytiin lävitse vuoden 1918 tapahtumia, päätapahtuma pidettiin Sammatissa teemalla ”Kenen Suomi – Sammatti 1918”. Seurakunta osallistui Kansalaisseminaariin, jonka pääjärjestäjänä oli Eeva Joenpelto -seura. Toisena toimintaan vahvasti vaikuttavana teemana olivat marraskuussa järjestetyt seurakuntavaalit.

Seurakunnan perustoiminta saavuttaa monia aktiivisia seurakuntalaisia. Lisäksi selkeää kiitosta saa niin vapaaehtoisten seurakuntalaisten kuin työntekijöiden läsnäolo Jääkarusellitapahtumassa, Laurinpäivillä, Omenakarnevaaleilla ja Menneen ajan markkinoilla.

Kertomusvuonna 2018 siirryttiin käyttämään Kirkkohallituksen it-alueen palveluita ja luovuttiin yhteistyöstä Espoon seurakuntayhtymän kanssa. Samalla päätelaitteet vaihdettiin yhdenmukaisiksi ja otettiin käyttöön O365- ympäristö. Muutoksen läpivienti varmistettiin koulutuksella ja muodostamalla pienryhmiä ratkomaan arjessa syntyviä pulmia.

Kertomusvuoden tulos oli ennen poistoeron muutosta **35.528,82 €**, joka on selvästi talousarviota parempi. Tuloksen ennakoitua parempaan tasoon vaikuttivat kertaluonteiset erät ja henkilöstömenojen ennakoitua alempi toteuma. Ostot jäivät myös alle budjetoidun määrän.

Kirkollisveron ja valtionavun yhteenlaskettu kertymä oli 96,4 % budjetoidusta määrästä, yhteensä **8.959.656,43 €**.

Vuosikate, **634.337,64 €**, riittää poistojen (598.808,82 €) kattamiseen. Seurakunnan taseen loppusummaksi muodostui **22.108.783,64 €**. Seurakunnalla ei ole pitkäaikaista velkaa. Talouden haasteet eivät poistu tulevana vuosina maltillisena jatkuvasta talouskasvusta huolimatta.

Seurakunnan läsnä oleva jäsenmäärä kertomusvuoden lopulla oli 33.022 henkeä (33.752 vuonna 2017 ja vuonna 2016 34.318) Koko kirkon kannalta huolestuttava piirre on viime vuosina ollut jäsenmäärän alentuminen. Jäsenmäärään vaikuttaa selkeästi syntyvyyden aleneminen ja paikkakunnalta muutto. Kastettuja kertomusvuonna oli 252 (260 vuonna 2017), kun puolestaan kuolleita oli 364. Seurakunnan jäsenyydestä erosi 529 henkilöä ja liittyi 150 henkeä.

Juhani Korte
kirkkoherra
kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Tarja Virtanen
hallintojohtaja

1.2 Seurakunnan yleishallinto

1.2.1 Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana 4 kertaa ja pöytäkirjoihin kirjattiin yhteensä 41 pykälää. Kirkkovaltuuston puheenjohtajana toimi Anna-Mari Kaskinen ja varapuheenjohtajana Irja Salonen. Sihteerinä toimi hallintosihteeri Katri Stick.

Vuosiksi 2015 - 2018 valittuun kirkkovaltuustoon kuuluivat 33 varsinaista jäsentä. Alla olevassa listassa on esitettyä myös varajäsenet henkilökohtaisen äänimäärän järjestyksessä:

Sitoutumattomat yli rajojen

Varsinaiset jäsenet: Kaskinen Anna-Mari, Silvennoinen Birgitta (14.2.2017 asti), Ruti Veera (vapautui luottamustehtävistä 1.10.2016), Jouhi Simo, Sohlberg Esa, Korte Sari, Eräpolku Merja, Tuominen Tuula, Ruoho Timo, Pohjonen Kauko, Nordström Kim, Iivonen Seppo (1.10.2016 alkaen)

Varajäsenet: Ojala Maija, Granath Nina, Myöhänen Paavo, Vaaranmaa Aino, Järvinen Tea, Laurila Olli, Jokinen Jarko (†18.10.2017), Suhonen-Laakso Anneli, Haapala Päivi, Kokkonen Matti, Muukkonen Leo, Turunen Marja-Liisa (†22.6.2015), Brummer Alli, Boije Nina (vapautui luottamustehtävistä 4.10.2016)

Konservatiivit

Silvennoinen Birgitta

Seurakunta lähellä

Varsinaiset jäsenet: Salonen Irja, Aarnio Kaisa, Kaira Jorma, Rinne Kaisa, Erkintalo Jussi, Seger Päivi, Malin Suvi, Niemimaa Juha, Kerko Helinä

Varajäsenet: Niskala Kaisa, Saukkolin Pirkko, Mantere Liisa, Kujala Timo, Mäenpää Riitta, Lintelä Heikki, Särmäharju Juha, Aarnio Antti, Ravantti Kimmo, Aittakumpu Birgit, Hakola Satu, Lahtinen Marjatta, Holappa Jarkko, Litja Yrjö, Pihlaja Janne, Salenius-Mela Riitta, Sarkamies Katja, Saarinen Jyrki, Sojanto Suvi, Lehtonen Pirjo, Leinonen Pirjo, Niskala Anna, Silfverberg Jari, Ahtiainen Jouni, Koivu Reijo, Riiali Minttu, Salo Eila, Lehtola Päivi, Pakkasmaa Kari, Piira Ritva Heleena

Peruskristilliset

Varsinainen jäsen: Lylylahti Harri

Varajäsenet: Nevalainen Merja, Parnetti Alfonso, Leppäniemi Kimmo, Solitanner Risto, Kataja Sakari, Kempainen Kari, Stenvall Tomi, Viljanen Heikki, Friberg Raimo, Nieminen Mikki, Flinck Tomi, Johansson Matti

Työväen kirkkoväki

Varsinaiset jäsenet: Väre Jari, Oksanen Kirsi, Heino Jaakko, Saari Leena, Viita Uolevi

Varajäsenet: Perälä Aimo, Räsänen Pekka, Ranta Hilikka, Eräketo Minna, Niemi Tuula, Harjasto Esa (†8.1.2017), Mikkonen Kristina, Malinen Marjukka, Sainio Inkeri, Lehtola Kari, Jääskeläinen Susanna, Lepokallio Miika, Erolahti Tauno (†29.10.2016), Kautinen Terttu, Railo Tuija, Engman Joni, Niinikivi Anneli, Sarin Teuvo, Eskola Mika

Oikeisto- ja keskiryhmät

Varsinaiset jäsenet: Packalén Paul, Sutinen Saira, Kullberg Teddy, Virkkilä Iris, Kangas Inkeri

Varajäsenet: Yrjönsalo Heimo, Lehtinen Matti, Haapalainen Pertti (vapautui 19.9.2015), Pihakari Antti, Piirilä Markku, Sere Susanne, Virtanen Pasi, Karhunsaaari Markus, Piippo Birgitta, Flink Tarmo, Välimäki Minna, Louhikoski-Alasuutari Terttu, Tikkanen Terho, Jauhiainen Heikki (†29.7.2017), Backman Johanna, Gabrielsson Kaarina, Isaksson Christer, Luhtala Riitta

Tulkaa kaikki Lohja

Varsinaiset jäsenet: Makkonen Maarit, Wikman Mirjam

Varajäsenet: Iso-Herttua Sakari, Sornikivi Lea, Olin Markus (vapautui luottamustehtävistä 13.12.2016), Kivinen Anna, Laxén Eila, Strömberg Janne, Törmälä Satu, Oinonen Rolf, Majuri Maija, Järvenkylä Juhani, Sagoo Hanna-Liisa, Kujansuu Helinä

Kirkkovaltuuston päätöksistä voidaan mainita toistuvien rutiiniasioiden lisäksi seuraavat:

Kokous 1/2018

- Perhetyöntekijän viran perustaminen
- Seurakunnan taloustilanne 11/2017
- Seurakunnan taloustilanne 12/2017

Kokous 2/2018

- Lohjan seurakunnan toimintakertomus ja tilinpäätös 2017
- Seurakuntavaalit ja vaalilautakunnan perustaminen jaostoinen
- Henkilöstökertomus vuodelta 2017
- Espoon hiippakunnan piispan vaalin maallikkovalitsijoiden valinta

Kokous 3/2018

- Lindkullan tilasta erotetun tontin luovuttaminen
- Ranta-alueen maanvuokrasopimus
- Seurakunnan taloustilanne 9/2018
- Kirkollisveroprosentin määrittäminen vuodelle 2019

Kokous 4/2018

- Vuoden 2019 talousarvio ja toimintasuunnitelma

Keskeneräiset aloitteet

2017 tehtiin seuraava aloite kirkkoneuvostossa:

- Lohjan seurakunnan kirkoissa pidettyjen messujen jälkeen kirkkokansalle on tarjolla kirkkokahvit vuoden 2018 alusta lähtien

Kertomusvuonna tehdyt aloitteet:

- Vihittävän parin tulee olla juridisesti eri sukupuolta

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kirkkovaltuusto	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	19 632	16 145,83	3 486,17	82,2
	Toimintakate 1 (ulkoisen)	19 632	16 145,83	3 486,17	82,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		2 300,09	-2 300,09	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäisen)	19 632	18 445,92	1 186,08	94,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-18 445,92	18 445,92	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	19 632	0,00	19 632,00	0,0

1.2.2 Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana **11 kertaa** ja sen pöytäkirjoihin kirjattiin **257 pykälää**.

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimi kirkkoherra Juhani Korte ja varapuheenjohtajana Paul Packalén. Sihteerinä toimi hallintosihteeri Katri Stick. Kirkkoneuvoston kokouksiin ovat lisäksi osallistuneet kirkkovaltuuston puheenjohtaja Anna-Mari Kaskinen, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Irja Salonen, Nummen aluepappi Heikki Marjanen, Karjalohjan aluepappi Arja Majuri, Pusulan aluepappi Sampo Luukkonen, Sammatin aluepappi Raili Rantanen sekä esittelijöinä hallintojohtaja Tarja Virtanen, henkilöstöpäällikkö Katri Lahtiluoma, kiinteistöpäällikkö Sakari Jaakkola, kiinteistöpäällikkö Ilkka Nyman, hautaustoimen päällikkö Pekka Huttunen sekä taloussuunnittelija Outi Virtanen taloushallinnon asiantuntijana.

Kirkkoneuvostoon kuului 11 varsinaista jäsentä ja varapuheenjohtaja. Varsinaisilla jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

Varsinaiset jäsenet:

Paul Packalén
Simo Jouhi
Esa Sohlberg
Jussi Erkintalo
Jari Väre
Saila Sutinen
Leena Saari
Birgitta Silvennoinen
Merja Eräpolku
Lea Sornikivi
Kaisa Aarnio
Kaisa Rinne

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Teddy Kullberg
Timo Ruoho
Kauko Pohjonen
Jorma Kaira
Jaakko Heino
Iris Virkkilä
Kirsi Oksanen
Sari Korte
Tuula Tuominen
Maarit Makkonen
Suvi Malin
Päivi Seger

Kirkkoneuvoston tärkeimmistä päätöksistä tai päätösalueista voidaan mainita seuraavat:

- kirkkovaltuustolle esitettävien asioiden valmistelu
- henkilöstöhallintoon liittyvät päätökset
- erilaisia hankintoja koskevat päätökset
- haudanhoito- ja hautausmaa-asioihin liittyvät päätökset
- kiinteistöjen hoitoon ja korjauksiin liittyvät asiat
- seurakunnan taloudellisten asioiden valvonta ja seuranta
- virka- ja työehtosopimusten seuranta ja soveltaminen

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kirkkoneuvosto	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	20 234	16 390,65	3 843,35	81,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	20 234	16 390,65	3 843,35	81,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		6 900,28	-6 900,28	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	20 234	23 290,93	-3 056,93	115,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-23 290,93	23 290,93	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	20 234	0,00	20 234,00	0,0

1.2.3 Alueneuvostot**Karjalohjan alueneuvosto**

Alueneuvosto kokoontui vuonna 2018 viisi kertaa.

varsinainen jäsen

Päivi Seger
Kaisa Niskala
Maija Ojala
Liisa Mantere
Tarmo Flink
Risto Solitanner
Reijo Koivu
Rolf Oinonen

varajäsen

Birgit Aittakumpu
Minttu Riiali
Tuulia Flink
Kaarina Nordström
Heikki Solttila
Erkki Helminen
Tuomas Perheentupa
Antti Kähönen

Kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastuksen toimikunta

Tarmo Flink

Reijo Koivu

Nummen alueneuvosto

Alueneuvosto kokoontui vuonna 2018 neljä kertaa.

varsinainen jäsen

Satu Hakola
Irja Salonen
Kaisa Aarnio
Suvi Malin
Pirkko Saukkolin
Antti Aarnio
Juha Niemimaa
Juha Särnäharju
Jari Silfverberg
Jouni Ahtiainen

varajäsen

Pirjo-Leena Forsström
Pirjo Lehtonen
Riitta Salenius-Mela
Leena Särnäharju
Leena Aarnio
Kari Pakkasmaa
Kimmo Ravantti
Mikki Nieminen
Mauri Nurmi
Keijo Pehkonen

Pusulan alueneuvosto

Alueneuvosto kokoontui vuonna 2018 kuusi kertaa.

varsinainen jäsen

Merja Eräpolku
Helinä Kerko
Marjatta Lahtinen
Katja Sarkamies
Jorma Kaira, vpj
Jussi Erkintalo
Timo Kujala
Ari Piippo
Jan Erik-Stömberg

varajäsen

Hanna Ekola-Salonen
Hannele Monthén
Tuulikki Timgren-Lillukkamäki
Päivi Lehtola
Aki Lehtinen
Rami Janger
Jari Ylitolonen
Mikael Eräpolku
Erkki Hartikainen

Sammatin alueneuvosto

Alueneuvosto kokoontui vuonna 2018 kuusi kertaa.

Varsinainen jäsen

Kaisa Rinne
Arna Rautiainen
Anneli Kataja
Jaakko Heino
Seppo Iivonen
Harri Lylylahti

varajäsen

Annikki Brown
Saija Salin
Heidi Voipio
Raimo Laine
Jarkko Holappa
Joni Pitkonen

1.2.4 Johtokunnat ja toimikunnat**Perheasianneuvottelukeskuksen johtokunta****Varsinainen jäsen****Lohja**

Juha Niemimaa
Susanna Jääskeläinen (vpj)
Paavo Myöhänen

Varajäsen

Kaisa Niskala
Inkeri Kangas
Timo Ruoho

Vihti

Outi Huitu
Esa Välimäki (pj)

Annikki Kuusisto
Juha Jakka

Neuvoston edustajat

Lohja: Simo Jouhi
Vihti: Pentti Aspila
Viran puolesta:
Kirkkoherra Pekka Valkeapää, Vihdin srk
Kirkkoherra Juhani Korte, Lohjan srk

Svenska Direktion**Varsinainen jäsen**

Teddy Kullberg pj
Birgitta Piippo
Christer Isaksson
Ilse Rantanen
Kim Nordström

Varajäsen

Lars Salovius
Harald Skog
Mirjam Vikman
Kenneth Lemström

Susanne Sere
Keijo Wigren
Iris Virkkilä
Susanna Jääskeläinen

Marika Strömberg
Hannu Nikander
Gunilla Peräsalo
Anne Heimberg

Julistus- jumalanpalvelus- ja musiikkitoimikunta

Varsinainen jäsen

Matti Lehtinen
Minna Välimäki
Esa Sohlberg, pj
Tuula Tuominen
Timo Ruoho
Maija Majuri
Hilkka Ranta
Uolevi Viita
Jorma Kaira, Pusula
Kaisa Rinne, Sammatti
Kaisa Niskala, Karjalohja
Juha Särmäharju, Nummi

Varajäsen

Heimo Yrjönsalo
Johanna Backman
Sari Korte
Anneli Suhonen-Laakso
Simo Jouhi
Lea Sornikivi
Terttu Kautinen
Mika Eskola
Ari Piippo, Pusula
Seija Salin, Sammatti
Rolf Oinonen, Karjalohja
Satu Hakola, Nummi

Kasvatuksen toimikunta

Varsinainen jäsen

Saila Sutinen, pj
Markku Piirilä
Anna Kivinen
Minna Eräketö
Jaakko Heino
Kauko Pohjonen
Aino Vaaranmaa
Päivi Haapala
Janne Strömberg, Pusula
Jyrki Saarinen, Sammatti
Päivi Seger, Karjalohja
Satu Hakola, Nummi

Varajäsen

Birgitta Piippo
Heikki Jauhiainen (†29.7.2017)
Hanna-Liisa Sagoo
Tuula Niemi
Aimo Perälä
Olli Laurila
Sari Korte

Aki Lehtinen, Pusula
Päivi Eskola, Sammatti
Minttu Riiali, Karjalohja
Juha Niemimaa, Nummi

Palvelun toimikunta

Varsinainen jäsen

Antti Pihakari
Inkeri Kangas
Seppo Iivonen
Anneli Suhonen-Laakso
Lea Sornikivi, pj
Aimo Perälä
Leena Saari
Marjatta Lahtinen, Pusula
Annikki Brown, Sammatti
Maija Ojala, Karjalohja
Irja Salonen, Nummi
Simo Jouhi

Varajäsen

Heimo Yrjönsalo
Riitta Luhtala
Jarko Jokinen (18.10.2017 saakka), Esa Sohlberg
Sari Korte
Helinä Kujansuu
Mika Eskola
Kristiina Mikkonen
Hannele Monthén, Pusula
Arna Rautiainen, Sammatti
Erkki Helminen, Karjalohja
Kaisa Aarnio, Nummi
Leo Muukkonen

Viestinnän toimikunta

Varsinainen jäsen

Terho Tikkanen
 Terttu Louhikoski-Alasuutari
 Miika Lepokallio
 Kirsi Oksanen
 Maija Majuri
 Alli Brummer
 Anna-Mari Kaskinen
 Simo Jouhi, pj
 Jussi Erkintalo, Pusula
 Kaisa Rinne, Sammatti
 Anna Niskala, Karjalohja (28.10. asti)
 Liisa Mantere, Karjalohja
 Irja Salonen, Nummi

Varajäsen

Markus Karhunsaaari
 Kaarina Gabrielsson
 Uolevi Viita
 Hilikka Ranta

 Tuula Tuominen
 Birgitta Silvennoinen
 Päivi Haapala
 Merja Eräpolku, Pusula
 Toivo Haatio, Sammatti

 Kaisa Niskala
 Suvi Malin, Nummi

1.2.5 Toiminnan ja talouden tarkastus

Tilintarkastajat

Lohjan seurakunnan tilintarkastusyhteisönä toimii vuosina 2015 - 2018 KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT, JHT Pertti Keskinen ja avustavana tilintarkastajana asiantuntija, KTM Tuire Kallonen. Päävastuullisen tilintarkastajan sijainen on KHT, JHTT Mari Säynäjoki.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Tilintarkastus	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	7 300	2 393,90	4 906,10	32,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	7 300	2 393,90	4 906,10	32,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	7 300	2 393,90	4 906,10	32,8
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-2 393,90	2 393,90	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	7 300	0,00	7 300,00	0,0

1.3 Henkilöstö

1.3.1 Henkilöstön määrä

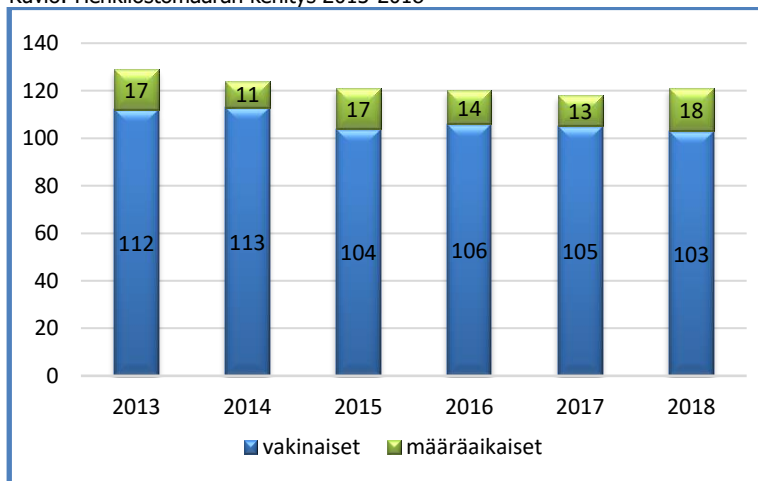
Lohjan seurakunnan henkilöstön määrä vuoden 2018 lopussa oli yhteensä **121 henkilöä** (v. 2017: 118), joista vakinaisessa palvelussuhteessa oli 103 ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 18 henkilöä. Lukumäärät on laskettu henkilöittäin. Mukana ovat kaikki, joilla oli voimassa oleva palvelussuhde 31.12.2018 (myös virka- ja työvapaalla olleet). Pääosa (90 %) henkilöstöstä oli kokoaikaisia eli 109 henkilöä. Osa-aikatyötä teki 12 henkilöä.

Vuoden 2018 aikana seurakunnan palvelukseen tuli 5 uutta henkilöä vakinaiseen palvelussuhteeseen. Vakinaisen henkilöstön poistuma oli yhteensä 7 henkilöä. Eläkkeelle jäi 4 henkilöä ja 3 henkilöä siirtyi toisen työnantajan palvelukseen.

Vuoden aikana suoritettiin yhteensä 10 rekrytointiprosessia sähköisen KirkkoHR -järjestelmän kautta. KirkkoHR-palvelu on ollut käytössä vuoden 2017 lopusta lähtien ja se on tehostanut rekrytointien hallinnointia merkittävästi.

Kesäaikana seurakunnan palveluksessa työskentelevät kausityöntekijät eivät sisälly em. henkilöstömäärään. Kausitekijöinä eri työaloilla työskenteli kesällä 2018 yhteensä 73 henkilöä (hautausmaat 55 hlöä, keittiötoimi 3 hlöä, rippikoulu- nuorisotyö 8 hlöä, musiikkityö 1 hlö, aluiseurakuntien tiekirkko-oppaat 6 hlöä).

Kuvio: Henkilöstömäärän kehitys 2013-2018

1.3.2 Henkilöstön rakenne

Henkilöstö tehtäväryhmittäin

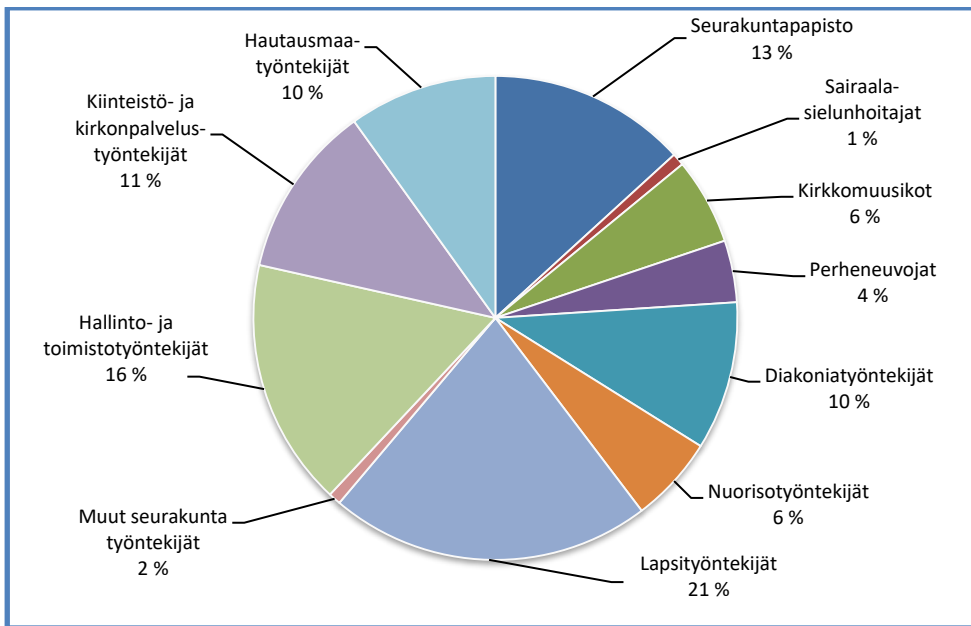
Seuraavassa taulukossa on kuvattu henkilöstön jakautuminen eri tehtäväryhmiin.

Taulukko: Henkilöstö ammattiryhmittäin 31.12.2018 (mukana myös virka-/työvapailla olevat sekä heidän sijaisensa)

Tehtäväalue	Naiset	Miehet	Yhteensä
Seurakuntapapisto	8	8	16
Sairaalasielunhoitajat*	1	0	1
Kirkkomuusikot	5	2	7
Perheneuvojat	4	1	5
Diakoniatyöntekijät	11	1	12
Nuorisotyöntekijät	5	2	7
Lapsityöntekijät	26	0	26
Muut seurakuntatyöntekijät**	1	0	1
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	15	5	20
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	10	4	14
Hautausmaatyöntekijät	2	10	12
YHTEENSÄ	88	33	121

*) Yksi kokoaikainen sairaalapappi sekä yhden seurakuntapapin työajasta 50 %

***) Lähetysseurain 50 %:n virka

Henkilöstörakenne painottuu seurakuntatyöhön (hengellinen työ), jossa työskenteli 62 % henkilöstöstä (75 henkilöä). Seurakuntatyön tehtävälleen kuuluvat papit, kirkkomuusikot, diakonia-, nuoriso- ja lapsityöntekijät sekä perheneuvojat. Rakenne on pysynyt ennallaan.

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

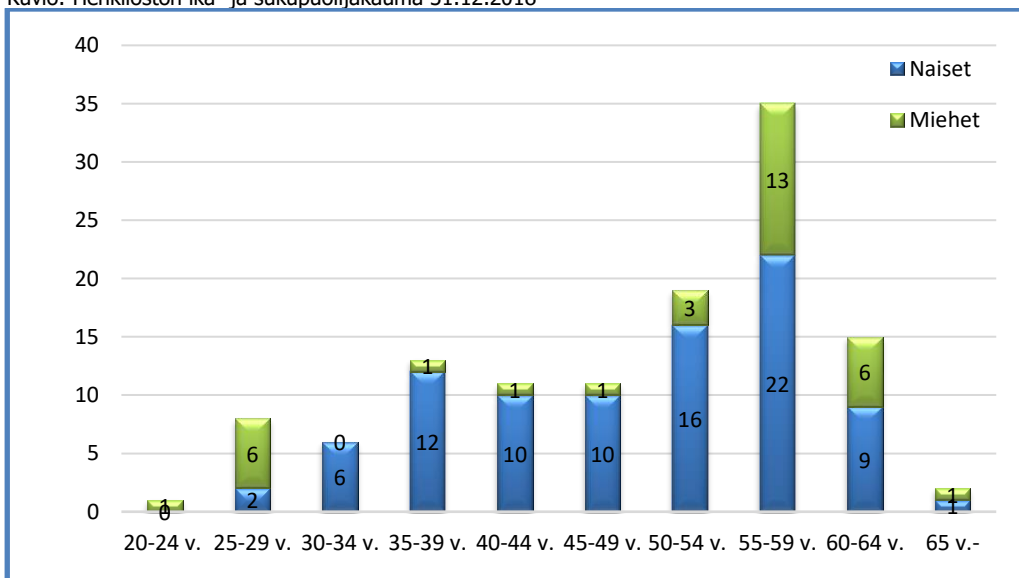
Henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2018 lopussa **49,1 vuotta** (v. 2017: 48,9 vuotta). Keski-ikä on noussut viime vuosina.

Henkilöstöä oli eniten ikäryhmässä 55 - 59 -vuotiaat, yhteensä 35 henkilöä.

Yli 50 -vuotiaiden osuus henkilöstöstä oli 58,7 % (v. 2017: 55,9 %). Osuus on lisääntynyt viime vuosina. Alle 40 - vuotiaiden osuus henkilöstöstä oli 23,1 % (v.2017: 21 %).

Henkilöstöstä **naisia oli 72,7 % ja miehiä 27,3 %**. Kaikkein eniten naisia suhteessa työvoimaan oli lapsityössä (100 %) ja diakoniatyössä (91 %). Miehet olivat selkeänä enemmistönä ainoastaan hautausmaatyössä (81 %).

Kuvio: Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 31.12.2018

Taulukko Henkilöstön keski-ikä 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Henkilöstön keski-ikä	48,1	46,6	47,7	47,6	48,9	49,1

1.3.3 Ammatillisen osaamisen kehittäminen

Lohjan seurakunnan henkilöstön ammattitaitoa pidetään yllä perehdyttämisen, täydennyskoulutuksen, työnohjauksen, tehtävänkuvien kehittämisen sekä sisäisen koulutuksen avulla. Kehittämisen käytännön toteutus kirjataan vuosittain laadittavaan koulutussuunnitelmaan.

Henkilöstön koulutustarpeita kartoitetaan säännöllisesti kehityskeskusteluissa. Vuoden 2018 lopussa kehityskeskustelujen tueksi otettiin käyttöön sähköinen KirkkoHR -järjestelmä.

Koulutussuunnitelman mukaiseen lisä- ja täydennyskoulutukseen osallistui vuoden 2018 aikana yhteensä 51 työntekijää (v. 2017: 42 työntekijää). Kustannuksia koulutussuunnitelman mukaisista koulutuksista aiheutui yhteensä 31 393 euroa (v. 2017: 25 120 euroa). Koulutukseen oli varattu 47 500 euroa, josta käytettiin näin ollen 66 %. Toteutuneista koulutuksista on anottu koulutuskorvausta työttömyysvakuutusrahastolta (TVR).

Henkilöstön sisäinen koulutus painottui erityisesti IT-työvälineiden koulutukseen. Uusien sähköisten ohjelmien ja sovellusten käyttöönoton myötä IT-osaamisen ja koulutuksen tarve on lisääntynyt kaikissa ammattiryhmissä. Tämän takia IT-koulutuksen käytännön toteutustapoja ja organisointia on ollut tarpeen pohtia. Lokakuussa osallistuttiin valtakunnalliseen Kirteko-verkostotapaamiseen digiosaamisen kehittämishankkeella, jossa tavoitteeksi asetettiin työhyvinvoinnin lisääntyminen IT-työvälineiden sujuvasta käytöstä. Hankkeen puitteissa kokeiltiin syksyllä sisäistä IT-koulutusta pienryhmässä, josta saatiin erittäin hyviä tuloksia.

Merkittävänä sisäisenä koulutushankkeena jatkui Kirkko2020 -palvelumuotoilukoulutus, johon osallistui noin 20 työntekijää eri työaloilta. Osallistujat suorittavat koulutuksessa tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon. Koulutus jatkuu keväälle 2019.

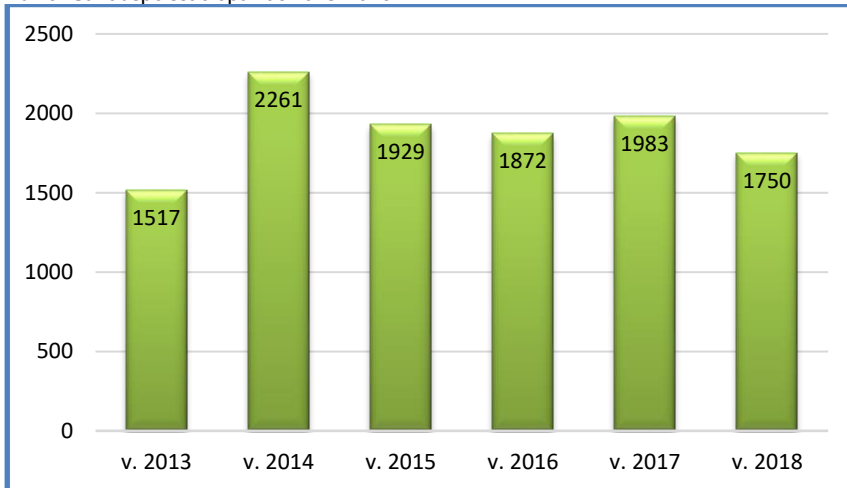
1.3.4 Henkilöstön työkyky ja terveys

Sairauspoissaolojen lukumäärä oli vuonna 2018 yhteensä **1750** kalenteripäivää (v.2017: 1983 kalenteripäivää). Tapaturmapoissaolojen osuus tästä oli 41 kalenteripäivää (19).

Sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisestä vuodesta noin 12 %.

Henkilöä kohden sairauspoissaoloja oli keskimäärin **13,09 päivää/hlö** (v. 2017: 15,52). Tavoitteena on ollut, että sairauspoissaoloja olisi alle 13 päivää /hlö.

Kuvio: Sairauspoissaolopäivät 2013-2018

Työterveyshuolto on suuri yksittäinen henkilöstökuluerä. Vuonna 2018 työterveyshuollon kokonaiskulut olivat yhteensä 106 307 euroa (v. 2017: 105 217 euroa). Luvut osoittavat, että työterveyshuollon kustannusten kasvu on taittumassa. Tavoitteena on ollut kustannusten kasvun hillitseminen. Kuluihin saatiin korvausta Kelalta 30 957 euroa vuoden 2017 kustannusten perusteella.

Taulukko: Työterveyshuollon kokonaiskustannukset 2014-2018

	Kokonaiskustannukset €	Kustannukset per henkilö €
v. 2014	99 115	727
v. 2015	83 665	648
v. 2016	93 284	683
v. 2017	105 217	782
v. 2018	106 307	792

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Työhyvinvoinnin kehittäminen on tärkeä osa Lohjan seurakunnan henkilöstöjohtamista. Henkilöstön työkykyyn ja työhyvinvointiin pyritään vaikuttamaan pitkäjänteisesti rakentamalla yhtenäisiä toimintamalleja sekä toteuttamalla hankkeita, joilla kehitetään työtä ja työskentelytapoja.

Työhyvinvointi on ollut yhtenä kehittämishankkeena syksyllä 2017 käynnistyneessä Kirkko 2020-palvelumuotoilukoulutuksessa. Kehittämistyön kärkihankkeeksi koulutuksen puitteissa valikoitui esimiesten työhyvinvoinnin kehittäminen ja siinä seuraavat kaksi näkökulmaa: esimiesten vertaistuen lisääminen ja esimiesten tukeminen Kipan ohjelmien käytössä.

Vuoden lopussa käynnistyi seurakunnan päihdeohjelman päivitystyö, joka saatetaan loppuun vuoden 2019 alussa.

1.3.5 Suorituslisäjärjestelmän käyttöönotto

Kirkon uuteen virka- ja työehtosopimukseen 2018-2021 sisältyi merkittävä muutos yleiseen palkkausjärjestelmään. Uutena palkanosana maksettavaksi tulee vuoden 2020 alusta lukien ns. suorituslisä, jonka perusteena on työntekijälle asetetut tavoitteet ja esimiehen tekemä työsuorituksen arviointi. Suorituslisää maksetaan arviointijaksoa seuraavan kalenterivuoden ajan työntekijöille, joiden työsuoritus ylittää työnantajan asettamat arviointiperusteiden rajat.

Suorituslisäjärjestelmä rakennetaan paikallisesti. Suorituslisään on käytettävä vuosittain vähintään 1,1 % yleisen palkkausjärjestelmän piirissä olevan henkilöstön peruspalkkojen yhteismäärästä.

Suorituslisän käyttöönoton valmistelutyöt aloitettiin Lohjan seurakunnassa keväällä 2018. Valmisteluihin osallistuvat johdon lisäksi työalojen esimiehet sekä pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiehet. Paikallinen suorituslisäjärjestelmä saatiin neuvoteltua syyskuussa ja päätös järjestelmän käyttötosta tehtiin kirkkoneuvostossa lokakuussa.

Käyttöönottopäätöksen jälkeen seurakunnassa käytiin kehityskeskustelut, joiden yhteydessä asetettiin henkilökohtaiset tavoitteet työsuorituksen arviointia varten. Arviointikeskustelut käydään marraskuussa 2019. Kirkkoneuvosto päättää ensimmäisistä suorituslisistä joulukuussa 2019.

Tarkempia tietoja Lohjan seurakunnan henkilöstöstä, sen tilasta sekä työntäjän panostuksesta henkilökuntaan esitetään erillisessä henkilöstökertomuksessa.

1.4 Seurakunnan väkiluku

Kuukausiraportti - tammi-joulukuu 2018

Seurakunta/Seurakuntayhtymä:
Lohja

	Jäsenmäärä	osuus jäsenistä	* vertailuryhmä	
			Espoon hpk	Koko maa
JÄSENET Yhteensä	33 022	100,0%	100,0%	100,0%
Lapset (0-6)	2 297	7,0%	8,0%	6,3%
Tytöt ja pojat (7-14)	3 829	11,6%	13,0%	9,7%
Nuoret (15-18)	2 004	6,1%	6,6%	5,0%
Nuoret aikuiset (19-29)	3 220	9,8%	10,9%	10,7%
Aikuiset	17 868	54,1%	53,5%	55,1%
Ikääntyneet (yli 75)	3 804	11,5%	8,1%	13,1%
	Jäsenmuutokset	suhteessa jäsenmäärään	Espoon hpk	Koko maa
Kastetut	252	0,8%	0,8%	0,7%
Liittyneet	150	0,5%	0,5%	0,4%
Kuolleet	364	1,1%	0,8%	1,4%
Eronneet	529	1,6%	1,6%	1,5%
Muuttoliike (+/-)	-239	-0,7%	-0,1%	-0,7%

* vertailuryhmä

1.5 Talousarvion toteutuminen

1.5.1 Pääluokkatason toteuma ulkoinen

		TP edellinen vuosi 2017	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Hallinto	Toimintatuotot	-86 783,27	-74 500,00		-93 883,33	19 383,33	126,0
	Toimintakulut	1 237 818,05	1 350 810,00		1 236 789,00	114 021,00	91,6
	TOIMINTAKATE	1 151 034,78	1 276 310,00		1 142 905,67	133 404,33	89,5
	VUOSIKATE	1 151 034,78	1 276 310,00		1 142 905,67	133 404,33	89,5
	TILIKAUDEN TULOS	1 151 034,78	1 276 310,00		1 142 905,67	133 404,33	89,5
	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 151 034,78	1 276 310,00		1 142 905,67	133 404,33	89,5
	Seurakunnallinen toiminta	Toimintatuotot	-315 102,82	-274 736,00		-305 517,19	30 781,19
Toimintakulut		4 186 591,59	4 635 789,00		4 152 267,51	483 521,49	89,6
TOIMINTAKATE		3 871 488,77	4 361 053,00		3 846 750,32	514 302,68	88,2
Rahoitustuotot- ja kulut		9,00					
VUOSIKATE		3 871 497,77	4 361 053,00		3 846 750,32	514 302,68	88,2
TILIKAUDEN TULOS		3 871 497,77	4 361 053,00		3 846 750,32	514 302,68	88,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		3 871 497,77	4 361 053,00		3 846 750,32	514 302,68	88,2
Hautustoimi	Toimintatuotot	-150 032,04	-153 060,00		-181 061,02	28 001,02	118,3
	Toimintakulut	879 338,77	922 219,00		946 977,17	-24 758,17	102,7
	TOIMINTAKATE	729 306,73	769 159,00		765 916,15	3 242,85	99,6
	VUOSIKATE	729 306,73	769 159,00		765 916,15	3 242,85	99,6
	Poistot ja arvonalentumiset	190 072,81	189 409,00		197 518,27	-8 109,27	104,3
	TILIKAUDEN TULOS	919 379,54	958 568,00		963 434,42	-4 866,42	100,5
	Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-17 444,30	-17 444,00		-17 444,30	0,30	100,0
	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	901 935,24	941 124,00		945 990,12	-4 866,12	100,5
Kiinteistötoimi	Toimintatuotot	-411 820,70	-442 890,00		-582 863,16	139 973,16	131,6
	Toimintakulut	2 238 890,67	2 215 213,00		2 234 301,35	-19 088,35	100,9
	TOIMINTAKATE	1 827 069,97	1 772 323,00		1 651 438,19	120 884,81	93,2
	VUOSIKATE	1 827 069,97	1 772 323,00		1 651 438,19	120 884,81	93,2
	Poistot ja arvonalentumiset	381 040,06	376 765,00		401 290,55	-24 525,55	106,5
	TILIKAUDEN TULOS	2 208 110,03	2 149 088,00		2 052 728,74	96 359,26	95,5
	Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-39 539,61	-39 539,00		-39 539,61	0,61	100,0
	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 168 570,42	2 109 549,00		2 013 189,13	96 359,87	95,4
Rahoitustoimi	Verotulot ja valtionrahoitus	-9 270 304,36	-9 297 900,00		-8 959 656,43	-338 243,57	96,4
	Verotuskulut	124 687,02	116 000,00		110 320,97	5 679,03	95,1
	Keskusrahastomaksut	769 854,00	850 000,00		789 480,00	60 520,00	92,9
	Rahoitustuotot- ja kulut	-102 001,62	-33 000,00		18 507,49	-51 507,49	-56,1
	VUOSIKATE	-8 477 764,96	-8 364 900,00		-8 041 347,97	-323 552,03	96,1
	TILIKAUDEN TULOS	-8 477 764,96	-8 364 900,00		-8 041 347,97	-323 552,03	96,1
	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 477 764,96	-8 364 900,00		-8 041 347,97	-323 552,03	96,1
Kohdistamaton	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

1.5.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Seurakunnan talous 2018

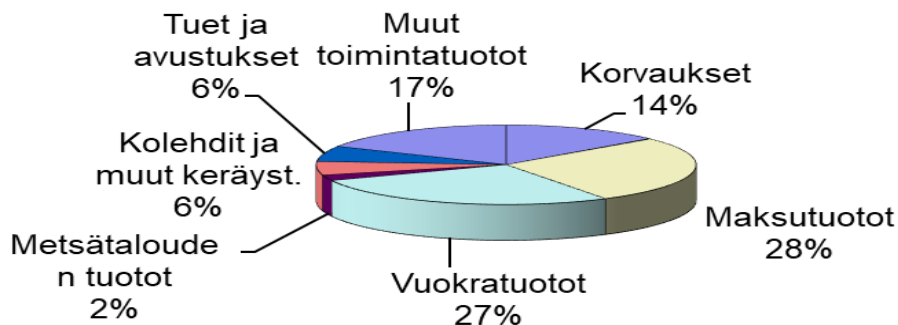
Toteutunut positiivinen vuosikate **634.337,64 €** on parempi kuin talousarvio ennusti, mutta selvästi alempi kuin vuoden 2017 vuosikate (898.855,71). Yhtä selittävää tekijää vuosikatteen eroon talousarvioon verrattuna ei voida osoittaa. Poistojen ja satunnaisten tulojen jälkeen muodostui tilikauden tulokseksi **35.528,82 €**. Poistoeron vähennyksen jälkeen tuli tilikauden ylijäämäksi **92.512,73 €**.

Tuotot

Toimintatuotot muodostuvat erilaisista seurakunnalle maksettavista korvauksista ja maksuista sekä muista tuotoista. Korvaukset ovat muiden seurakuntien maksuosuuksia Länsi-Uudenmaan perheasiain neuvottelukeskukseen palveluista sekä osuuksia sairaalasielunhoidon kustannuksista. Maksutuotot kertyvät kirkkoherranviraston, hautaustoimen ja seurakunnallisen toiminnan tuotoista. Tuet ja avustukset sisältävät KELA:n korvauksen työterveyshuoltoon. Ulkoisten toimintatuottojen toteutumaprosentti on 123,1 %.

TOIMINTATUOTOT							2017-2018
1 000 €	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Muutos%
Korvaukset	158	159	161	145	139	126	-0,6
Myyntituotot	2	3	5	12	2	2	-33,3
Maksutuotot	320	312	361	300	313	275	2,6
Vuokratuotot	316	314	304	282	242	255	0,6
Metsätalouden tuotot	27	42	38	12	87	84	-35,7
Kolehdit ja muut keräyst.	64	26	55	50	48	67,5	146,2
Tuet ja avustukset	74	72	55	113	131	66	2,8
Muut toimintatuotot	202	36	78	142	72	52	461,1
YHTEENSÄ	1163	964	1057	1056	1034	928	20,6

Toimintatuotot 2018

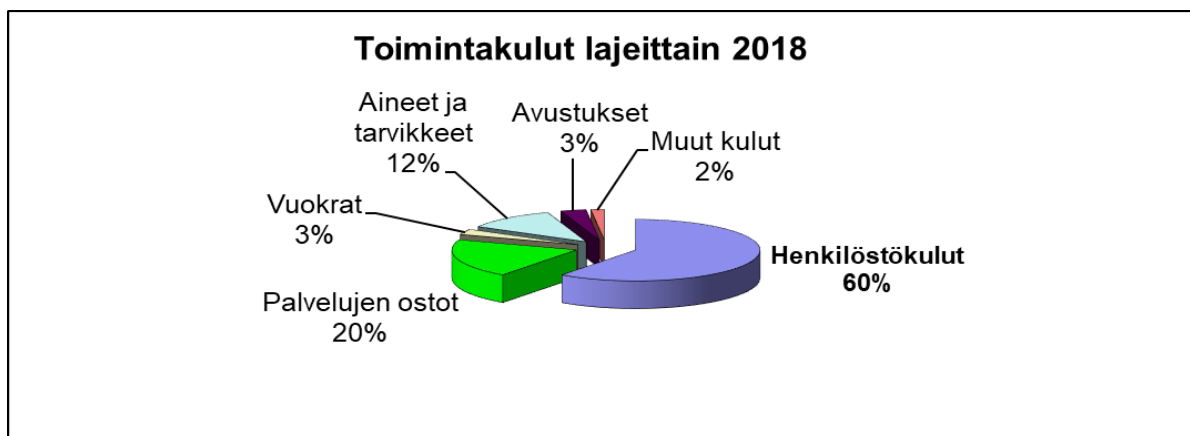

Kulut

Vuoden 2018 talousarviota laadittaessa lähtötietoina oli, että verotulot vähenevät edelleen, mutta toimintamäärärahoihin ei tehdä vähennyksiä, koska olemassa olevaa toimintaa ei tässä vaiheessa supisteta. Tilinpäätöksessä ulkoisten toimintakulujen toteutumaprosentti on 93,9 %.

Toimintakuluista suurin osa, noin 60 % kohdistuu henkilöstökuluihin. Seurakunnan kulurakenne on pysynyt ennallaan useita vuosia.

TOIMINTAKULUT							2017-2018
1 000 €	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Muutos %
Henkilöstökulut	5146	5119	5235	5444	5430	5465	0,5
Palvelujen ostot	1741	1669	1777	1603	1771	1604	4,3
Vuokrat	243	265	252	256	250	252	-8,3
Aineet ja tarvikkeet	1009	1088	1070	964	1055	1048	-7,3
Avustukset	282	282	291	287	282	305	0,0
Muut kulut	149	120	123	123	136	131	24,2
YHTEENSÄ	8570	8543	8748	8677	8924	8805	0,3

Kustannusten kohdentaminen (ns. kustannusten vyörytykset) tehdään kirkkohallituksen ohjeen mukaan. Nykyisen työnjakotaulukon mukaan Kirkon Palvelukeskus tekee Kiinteistö- ja Hautausmaahallinnon sekä Yleishallinnon vyörytykset ja seurakunta kirjaa sisäiset vuokrat tehtäväalueille aiheuttamisperiaatteen mukaan. Tässä on apuna käytetty toiminnanohjausjärjestelmä Katrinoa, johon on mahdollista kirjata varaukset tehtäväaloittain.

Edellä mainittujen kulujen laskennallinen kohdentaminen tehtäväalueille antaa kuvaa siitä, mitkä ovat kunkin seurakunnallisen työalan toiminnan vuotuiset kokonaiskustannukset, kun otetaan huomioon kustannukset kiinteistöistä ja yleishallinnosta. Vuosittaisessa budjetoinnissaan työalat kuitenkin budjetoivat ulkoisia toimintakuluja, joissa edellä mainittuja vyörytyskustannuksia ei huomioida. Talousarvion toteutumavertailuissa ulkoinen/sisäinen ovat näkyvissä vyörytetyt kustannukset kustannuspaikoittain. Vuodesta 2019 alkaen taloustoimistossa budjetoidaan myös sisäiset erät.

1.6 Hallinto-, talouspalvelut ja kirkkoherranvirasto

Viime vuosina on tehty merkittäviä uudistuksia tietojärjestelmien suhteen. Kertomusvuonna liitettiin Kirkon keskusrahaston it-alueen palveluiden piiriin. Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto (2017) Kirkon palvelukeskuksen asiakkuuden (2015) ohella on vaikuttanut merkittävästi talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseihin ja sitä kautta ko. yksiköiden henkilöstön tehtävänkuihin.

Kertomusvuonna toimitettiin kirkollisvaalit. Vaalien toteuttaminen on varsin työllistävää myös tukipalveluiden kannalta.

Uudet prosessit ja sähköiset järjestelmät ovat synnyttäneet oppimistarvetta koko henkilöstössä. Tähän tarpeeseen on pyritty vastaamaan räätälöityä lähikoulutusta järjestämällä.

Kirkkoherranviraston palvelupisteiden vuorottelu eri päivinä aluseurakunnissa oli edelleen käytössä. Jäsenrekisterin pitoon tarkoitetun ohjelman Kirjurin käytettävyyttä on edelleen vajavaista. Kirkkoherranviraston osalta saatiin lisäresurssia aineiston digitointiin, ja työ jatkuu edelleen.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Taloushallinto	Toimintatuotot (ulkoiset)		-610,00	610,00	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	389 394	353 679,21	35 714,79	90,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	389 394	353 069,21	36 324,79	90,7
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		38 063,69	-38 063,69	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	389 394	391 132,90	-1 738,90	100,4
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-391 132,90	391 132,90	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	389 394	0,00	389 394,00	0,0	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Henkilöstöhallinto	Toimintatuotot (ulkoiset)	-54 000	-59 656,76	5 656,76	110,5
	Toimintakulut (ulkoiset)	354 344	350 339,57	4 004,43	98,9
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	300 344	290 682,81	9 661,19	96,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		9 515,92	-9 515,92	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	300 344	300 198,73	145,27	100,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-300 198,73	300 198,73	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	300 344	0,00	300 344,00	0,0	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kirkonkirjojenpito	Toimintatuotot (ulkoiset)	-20 500	-33 281,25	12 781,25	162,3
	Toimintakulut (ulkoiset)	50 948	55 334,89	-4 386,89	108,6
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	30 448	22 053,64	8 394,36	72,4
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		9 515,92	-9 515,92	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	30 448	31 569,56	-1 121,56	103,7
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		4 276,74	-4 276,74	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	30 448	35 846,30	-5 398,30	117,7	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kirkkoherranvirasto	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	88 797	88 023,90	773,10	99,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	88 797	88 023,90	773,10	99,1
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		24 839,12	-24 839,12	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	88 797	112 863,02	-24 066,02	127,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-112 863,02	112 863,02	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	88 797	0,00	88 797,00	0,0	

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Muu yleishallinto	Toimintatuotot (ulkoiset)		-335,32	335,32	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	360 761	301 008,68	59 752,32	83,4
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	360 761	300 673,36	60 087,64	83,3
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		38 161,73	-38 161,73	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	360 761	338 835,09	21 925,91	93,9
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-338 835,09	338 835,09	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	360 761	0,00	360 761,00	0,0

1.6.1 Seurakuntavaalit

Seurakuntavaalit pidettiin 18.11.2018 ja järjestelyistä vastasi kirkkovaltuuston valitsema vaalilautakunta, jonka jäsenenä toimivat seuraavat henkilöt:

Ilpo Härmä. pj.

Varsinaiset jäsenet

Esa Keinänen

Jarmo Aho

Pirkko Lehtonen

Marja-Liisa Kokkonen

Jaakko Saari

Tiina Ali-Alha

Maija Keskitalo-Ojala

Kaarina Juolahti

Jaana Heikkilä

Matti Skog

Seppo Ahola

Liisa Marimo

Raili Nissinen

Seija Salin

Annikki Brown

Viljo Elo

Varajäsenet

Jussi Patinen

Jukka Peippo

Marjatta Seger

Anita Laukkanen

Anna Nordström

Tuomas Perheentupa

Antti Kähönen

Hiskia Hoikkala

Raija Sjöblom

Hilkka Parikka

Kalervo Oksanen

Heikki Lintelä

Raija Tappola

Matti Selenius

Anneli Kataja

Liisa Haverinen

Vaalilautakunta piti yhteensä 11 kokousta, sekä alueseurakuntien vaalilautakunnan jaostot pitivät omat kokouksensa. Vaalien käytännön järjestelyissä olivat mukana vaalilautakunnan nimeämät vaalitoimitsijat, jotka koostuivat sekä vapaaehtoisista seurakuntalaisista että työntekijöistä. Ennakkoäänestyspaikkoja oli koko seurakunnan alueella 23 ja varsinaisena vaalipäivän viisi.

Kuusi eri valitsijayhdistystä asetti yhteensä 114 ehdokasta, joista valittiin 33 varsinaiseen kirkkovaltuustoon. Valtakunnallinen äänestysprosentti oli 14,2 ja Lohjan vastaava 14,6. Äänioikeutettuja oli 26.762, joista äänioikeuttaan käytti 3.898 henkilöä, nuorten äänestysprosentti oli 6,9. Valituista kirkkovaltuuston jäsenistä uusia on 13 ja uuden kirkkovaltuuston keski-ikä on 59 vuotta.

Valituiksi tulivat suhdelukujen mukaisessa järjestyksessä seuraavat henkilöt:

1. Seger Päivi
2. Kaskinen Anna-Mari
3. Packalén Paul
4. Aarnio Kaisa
5. Jouhi Simo
6. Saari Leena
7. Méling Jani
8. Salonen Irja
9. Sohlberg Esa
10. Sutinen Saila
11. Kaira Jorma
12. Eräpolku Merja
13. Oksanen Kirsi
14. Sornikivi Lea
15. Malin Suvi
16. Lahtinen Anni
17. Kullberg Teddy
18. Silvennoinen Birgitta
19. Mäntyvaara Jyrki
20. Viita Uolevi
21. Haatio Toivo
22. Taivainen Erkki
23. Puomila Jaakko
24. Urama Raija
25. Rinne Kaisa
26. Stähle Miia
27. Kangas Inkeri
28. Niemimaa Juha
29. Niemi Tuula
30. Pohjonen Kauko
31. Kivinen Anna
32. Mantere Liisa
33. Paattiniemi Kirsti

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kirkolliset vaalit	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	59 400	53 472,37	5 927,63	90,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	59 400	53 472,37	5 927,63	90,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		5 112,07	-5 112,07	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	59 400	58 584,44	815,56	98,6
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-58 584,44	58 584,44	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	59 400	0,00	59 400,00	0,0

1.6.2 Sisäisen valvonnan toteutuminen

Taloussäännön mukaan seurakunnan toiminnot ja johtamistehtävät on järjestettävä niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä esimiesten taholta tapahtuva valvonta.

Sisäistä valvontaa on toteutettu taloussäännön edellyttämällä tavalla. Kirkon palvelukeskuksen tuottamien järjestelmään sisältyvien kontrollivälineiden hyödyntäminen tukee käytännön valvontaa, mm. hankintarajojen noudattamisen seuranta on automatisoitunut. Laskujen hyväksyminen on mahdotonta ilman asiatarkastusta.

1.7 Jumalanpalvelus, julistus, musiikki

1.7.1 Jumalanpalveluselämä/ Muut kirkolliset toimitukset/ Hautaan siunaaminen Jumalanpalveluselämä

Perustehtävä

Seurakunnan toiminnan keskiö on jumalanpalveluksissa. Jumalanpalvelukset sisältävät niin messun kuin kirkolliset toimitukset. Termin alle kuuluvat sunnuntai- ja arkimessut, sanan ja rukouksen illat sekä kasteet, konfirmaatiot, vihkimiset, avioliiton siunaamiset, hautaan siunaamiset sekä hartaustilanteet. Pieninkin hartaus on osa seurakunnan jumalanpalveluselämää.

Jumalanpalvelustyötä ohjaa ja rajaa pääosin kirkkolaki ja -järjestys. Tehtävää toteutetaan Lohjan seurakunnassa jumalanpalvelustyössä ja kirkollisissa toimituksissa.

Kaikki Lohjan seurakunnan papit ovat jumalanpalvelustyössä mukana ja seurakunnan tiloissa jumalanpalvelustyö yhdistää useita ammattiryhmiä. Pääosa toimituksista tehdään suomen kielellä, mutta toiveiden mukaan myös ruotsiksi tai kaksikielisinä. Lohjan seurakunnan alueella on Suomen suurin ruotsinkielinen vähemmistö.

Lohjan kantaseurakunnan sunnuntaiset messut pidetään päiväjumalanpalveluksina Pyhän Laurin kirkossa kello 10 ja Pyhän ristin kappelissa Virkkalassa kello 16. Virkkalan pyhän ristin kappelissa jumalanpalvelusten vetovastuuta on jaettu myös yhteistyökumppaneille SLEY:lle ja Veljespiirille.

Tilastojen mukaan Lohjan seurakunnassa on pidetty 2018 yhteensä 494 messua, viikkomessua ja sanajumalanpalvelusta, joihin osallistui yhteensä 25 061 henkilöä. Koko seurakunnan alueella on tilastoitu 12 932 ehtoolliselle osallistumista, mutta todellisuudessa luku on jopa muutama tuhat osallistujaa korkeampi. Kantaseurakunnassa näistä pidettiin 128 ja niihin osallistui keskimäärin 134 henkilöä.

Aluseurakunnissa järjestetään viikoittain jumalanpalvelus. Sammatissa ja Nummella jumalanpalvelusta vietettiin kello 10, Pusulassa ja Karjalohjalla kello 12. Alueneuvostot voivat osaltaan järjestää perustelluista syistä messuja muinakin ajankohtina. Aluseurakuntien neljässä kirkossa pidettiin yhteensä 363 messua, viikkomessua ja sanajumalanpalvelusta, joihin osallistui tilastojen mukaan keskimäärin 22 henkilöä.

Osa messuista toteutetaan kutsujumalanpalveluksina. Näihin kuuluvat muun muassa syntymäpäiväsankarien messut ja omaishoitajien kirkkopyhä. Perheille ja nuorille järjestetään säännöllisesti omia jumalanpalveluksia kantaseurakunnassa. Yksi jo vakiintunut messun muoto on Toivon messut, joihin tulevat kaikenikäiset ja joissa on järjestetty lastenhoito, seurakunnan omat

työntekijät soittavat bändissä ja vietetään yhteistä iltapalohetkeä. Nämä sisältyvät edellä kirjoitettuihin tilastoihin.

Erilaisia hartauksia on tilastoitu ehtoollishartauksista koulujen aamunavauksiin ja koulukirkkoihin 275 tilaisuutta, joihin osallistui 30122 henkilöä, joista ehtoolliselle 1665.

Tavoitteet ja toteutus

1. Jumalanpalveluselämän parissa toimivien vapaaehtoisten määrää haluttu kasvattaa ja tarjoamaan sekä uusille että vanhoille vapaaehtoisille koulutusta jumalanpalveluselämästä. Viranhaltijoiden tehtävänkuvien vaihdot ovat haitanneet tehtävän hoitamisen pitkäjänteisyyttä. Uusia väärejä on koulutettu kolme, joista yksi on myös aloittanut aktiivisesti tehtävässä.

2. Jumalanpalveluselämän keskeisten toimijoiden koulutus / neuvonpito. Tärkeä olisi myös saada lapsityön ja rippikoulutyön henkilökunta omiin koulutustapahtumiin, joissa mietitään jumalanpalveluselämää. Henkilökunta on ollut mukana lapsille ja perheille suunnatuissa tapahtumissa. Jatkossa heidän mukanaoloonsa vaikuttavat myös kustannuskysymykset. Rippikoulutyössä rippikoulujen kaikki työntekijät ovat osallistuneet rippikoulunsa jumalanpalveluselämän toteuttamiseen.

3. Yhteistyön kehittäminen paikallisten järjestöjen kanssa ja heidän huomioimisensa jumalanpalveluselämässä. Yhteistyötä 2018 on tehty useiden kirkon herätysliikkeiden kanssa (Herättäjähdistys ja Rauhan yhdistys, SLEY) ja kutsumessujen toteutukseen on pyydetty mukaan kutsuryhmiin liittyviä henkilöitä.

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi

Jumalanpalveluselämän pariin kutsutaan sekä henkilökohtaisesti että yleisesti uusia vapaaehtoisia toimijoita. Heitä varten järjestetään koulutustilanteita. Jumalanpalvelustyön keskeisten toimijoiden koolle kutsuminen ja työn kehittäminen.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi seurakunnassa täytyy jatkaa työtä myös vuonna 2019. Jumalanpalveluselämän perustoiminnan kuvaus on saanut vuoden 2018 loppuun mennessä ”julkaisua vaille” valmiiksi.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Toiminta jatkuu kirkkolain ja –järjestyksen vaatimalla tavalla. On mietittävä tarkasti, miten voisi tavoittaa yhä enemmän ihmisiä jumalanpalveluselämän kautta. Myös jo olemassa olevat kohtaamiskanavat kirkollisten toimitusten kautta kannattaa hoitaa hyvin.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Lohjan seurakunnassa on järjestetty jumalanpalveluksia myös omien tilojen ulkopuolella, joista yhtenä esimerkkinä koulujen aamunavaukset sekä osassa kouluista koululaisten kirkkohetket ja hartaudet, jotka vietetään koulun tiloissa. Toimitusten toteuttamiseen liittyvistä asioista papisto keskustelee tarvittaessa kokouksissa.

Henkilökunta / resurssit

Lohjan seurakunnassa on 15 papin virkaa (osa viroista on ollut puolitetuina), joista yksi on kirkkoherran virka. Koko papisto osallistuu jumalanpalveluselämään. Seurakunnassa on ollut 2018 harjoittelijana yksi teologian opiskelija, joka on osallistunut jumalanpalvelustyöhön ohjauksessa. Kesäaikana papiston vahvuudessa on kesäpappi, joka osallistuu erityisesti rippikoulutyöhön ja jumalanpalveluselämään.

Keskeiset talousluvut

Annetun ohjeistuksen mukaisesti vuoden 2018 jumalanpalvelustyön talousarvion loppusumma pitäisi olla sama kuin vuonna 2017.

Hautaan siunaaminen

Papisto toimitti hautaan siunaamisia tilastojen mukaan 440. Hautauksia oli yhteensä 429 kpl.

Muut kirkolliset toimitukset

Toimitettuja kasteita 2018 on tilastoitu 252 ja niihin osallistui 4514 henkilöä eli keskimäärin 26 henkilöä.

Avioliittoon vihkimisiä 61 ja avioliiton siunaamisia 15 kertaa, osallistujia 3347 ja 750 henkilöä.

Kodin siunaus on toimitettu 5 kertaa ja paikalla on ollut 87 henkilöä. Yksityistä ehtoollista on tarjottu tarpeen mukaan puolen tusinaa kertaa.

Muut seurakuntatilaisuudet

Tähän kohtaan kuuluvat seurakunnan juhlat, teematilaisuudet, seurat, nuotioillat, kinkerit, rukous- ja raamattupiirit yms. Opetuksellisen sisällön ohella esillä pidetään Yhteisvastuukeräystä sekä diakonia-, lähetys- ja lapsityötä. Nuotioilloja pidetään kesällä pihaseurojen tapaan. Erilaisia juhlatilaisuuksia seurakunnassa on järjestetty yli parikymmentä kertaa.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Jumalanpalveluselämä	Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 600	-110,12	-4 489,88	2,4
	Toimintakulut (ulkoiset)	364 215	344 126,75	20 088,25	94,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	359 615	344 016,63	15 598,37	95,7
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		224 134,88	-224 134,88	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	359 615	568 151,51	-208 536,51	158,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		143 293,50	-143 293,50	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	359 615	711 445,01	-351 830,01	197,8	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Hautaansiunaaminen	Toimintatuotot (ulkoiset)		-35,08	35,08	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	182 729	186 805,62	-4 076,62	102,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	182 729	186 770,54	-4 041,54	102,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		166 043,48	-166 043,48	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	182 729	352 814,02	-170 085,02	193,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		88 595,03	-88 595,03	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	182 729	441 409,05	-258 680,05	241,6	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Muut kirkol. toimit	Toimintatuotot (ulkoiset)		-39,46	39,46	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	152 245	128 229,81	24 015,19	84,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	152 245	128 190,35	24 054,65	84,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		94 050,15	-94 050,15	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	152 245	222 240,50	-69 995,50	146,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		66 946,58	-66 946,58	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	152 245	289 187,08	-136 942,08	189,9
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Muut seurakuntatil	Toimintatuotot (ulkoiset)		-1 207,07	1 207,07	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	6 420	2 936,21	3 483,79	45,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	6 420	1 729,14	4 690,86	26,9
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		21 043,87	-21 043,87	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	6 420	22 773,01	-16 353,01	354,7
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		10 332,68	-10 332,68	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	6 420	33 105,69	-26 685,69	515,7
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Muu seurakuntatyö	Toimintatuotot (ulkoiset)		-3 084,41	3 084,41	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	60 289	32 895,98	27 393,02	54,6
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	60 289	29 811,57	30 477,43	49,4
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		155 034,01	-155 034,01	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	60 289	184 845,58	-124 556,58	306,6
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		54 641,38	-54 641,38	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	60 289	239 486,96	-179 197,96	397,2

1.7.2. Yleinen musiikkitoiminta ja konserttitoiminta

1. Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Seurakunnan musiikkityö luo elävän väylän seurakuntaan kooten säännöllisesti runsaan joukon monen ikäisiä seurakuntalaisia hengellisen musiikin pariin ja yhteyteen toisten kanssa. Jokaisella alueella tehdään sille luontaisesti sopivaa musiikkityötä, joka palvelee mahdollisimman monipuolisesti seurakuntalaisia messuissa ja muissa tilaisuuksissa madaltaen kynnystä osallistua seurakunnan toimintaan.

2. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

- Pyhän Laurin kirkon flyygelin peruskunnostus.
Flyygelin peruskunnostus tehtiin suunnitelman mukaisesti.
- Ylläpitää seurakunnan vireää ja monipuolista vapaaehtoisten musiikin harrastajien kuoro- ja orkesteritoimintaa.

Tavoite saavutettu, n. 300 vapaaehtoista musiikin harrastajaa oli mukana toiminnassa.

- Nummella kootaan paikkakunnan soittotaitoisia ihmisiä projektiluonteiseen orkesteriin 2-3 kertaa vuodessa. Esiinnytään ainakin YV-konsertissa keväällä ja Kauneimmissa joululauluissa. Hanke ei toteutunut, mutta muuten paikkakunnan muusikot ovat aktiivisesti mukana mm, messuissa.

3. Toiminnan yleinen arviointi

Monipuolisuus on musiikkityömme vahvuus. Omat musiikkiryhmät ovat olleet aktiivisesti yhdessä kanttorien kanssa mukana seurakunnan toiminnassa ja esiintyneet yli 120 tilaisuudessa. Seurakunnan tiloissa järjestettiin vuoden aikana 57 konserttia. Eniten yleisöä keräävät edelleen seurakunnan omien musiikkiryhmien järjestämät konsertit. Tästä kiitos seurakuntalaisille, jotka arvostavat itse tehtyjä projekteja. Aktiivinen oma musiikkityö madaltaa näin osallistumista seurakunnan tilaisuuksiin.

4. Talousluvut

Toiminta on pysynyt taloudellisesti annetuissa raameissa. Työalan budjetin ulkoisten kulujen kokonaistoteuma oli 21.1.2019 tilanteen mukaan n. 83 %, musiikkityön kustannukset tulevat pysymään annettujen määrärahojen puitteissa.

5. Yhteenveto

Seurakunnan musiikkitoiminta on vahvasti omavaraista, perustuen ammattitaitoisen kanttorikunnan sekä n.300 vapaaehtoisen musiikin harrastajan panokseen. Kuluneen vuoden aikana jouduttiin käyttämään poikkeuksellisen paljon sijaistyövoimaa sekä yhden viran täyttöprosessin, että yhden pitkän virkavapaan vuoksi. Viransijaiset hoitivat kuitenkin tehtävänsä tunnollisesti, eikä virkojen hoitamisessa tapahtunut notkahdusta. Työalalla vallitsee erinomainen ilmapiiri, joka heijastuu positiivisesti myös seurakuntalaisiin.

KUOROT JA MUUT MUSIIKKIRYHMÄT 2018

Kuorot	Jäseniä
Lohjan kirkkokuoro	34
Laurin Laulajat	74
Laurin Miehet	19
Kirkkosällit	4
Gospelkuoro	10
Lapsikuoro Laurinsäde	10
Nummen kirkkokuoro	14
Nummen Lauluپیiri	9
Pusulan kirkkokuoro	9
Pusulan lapsikuoro	14
Karjalohjan kirkkokuoro	20
YHTEENSÄ:	217

Soitinryhmät	Soittajia
Collegium Musicum	20
Pusulan IFE -djemberyhmä	7
YHTEENSÄ	27

Kirkkomuskarit

Lohja	50
Pusula	10
Nummi Av.ryhmätoiminta	13
YHTEENSÄ	73

KAIKKI YHTEENSÄ**317 (2017: 316)****Talousluvut**

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Musiikki	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 500	-1 711,32	211,32	114,1
	Toimintakulut (ulkoiset)	258 623	212 572,78	46 050,22	82,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	257 123	210 861,46	46 261,54	82,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		91 780,30	-91 780,30	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	257 123	302 641,76	-45 518,76	117,7
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		89 243,54	-89 243,54	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	257 123	391 885,30	-134 762,30	152,4
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Konserttitoiminta	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 300	-1 750,00	450,00	134,6
	Toimintakulut (ulkoiset)	29 599	26 772,35	2 826,65	90,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	28 299	25 022,35	3 276,65	88,4
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		25 506,48	-25 506,48	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	28 299	50 528,83	-22 229,83	178,6
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		11 863,93	-11 863,93	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	28 299	62 392,76	-34 093,76	220,5

1.7.3 Virkkalan aluetyö**Perustehtävä**

Vuoden 2018 aikana perustehtävää on toteutettu perustoimintokuvauksen mukaisesti.

Tavoitteet ja tavoitteiden arviointi**1. Virkkalan aluetyön toiminnan suunnittelun ja toteutuksen selkeyttäminen.**

Toiminnan suunnittelua ja toteutusta on selkeytetty ja kirjattu ylös perustoimintokuvausprosessin yhteydessä.

2. Virkkalan aluetyön parissa toimivien vapaaehtoisten määrän kasvattaminen.

Vapaaehtoisten määrä on pysynyt kuta kuinkin samalla tasolla. On osoittautunut, että vapaaehtoisia on helpompi saada yksittäisiin tilanteisiin kuin sitoutumaan pidempiaikaisesti.

3. Virkkalan aluetyön some-näkyvyyden ja markkinoinnin edistäminen.

Virkkalan aluetyö on saanut eniten some-näkyvyyttä Virkkalan kirkon ja Lohjan seurakunnan facebook-sivujen välityksellä. Tavoitettavuuden kannalta merkittäviä ovat olleet yksittäisten seurakuntalaisten sekä muiden yhteistyötahojen kuten MLL:n, Virkkalan kirjaston ja marttojen tekemät postaukset.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Vuonna 2018 aloitettiin jumalanpalveluskokeilu Virkkalassa. Jumalanpalveluksia pidettiin kevät- ja syyskaudella keskimäärin kaksi kuussa. Toteutusvastuussa olivat seurakunta, SLEY ja Veljespiiri. Seurakunnan työntekijät ja vapaaehtoiset toteuttivat teemamessuina 15 jumalanpalvelusta. Huomionarvoista teemamessuihin perustuneen jumalanpalveluskokeilun kannalta on, että kävijöitä oli keskimäärin 44 jumalanpalvelusta kohden. SLEY:n vastuulla olleita jumalanpalveluksia oli 9 ja niissä kävijöitä oli keskimäärin 22. Veljespiiri piti vuoden aikana yhden messun, johon osallistui 35 henkilöä. Vertailuksi vuonna 2017 suomenkielisiä jumalanpalvelustilanteita (mukana srk, SLEY, Veljespiiri) oli kaikkiaan 42 (25) ja näissä kävijöitä yhteensä 1338 (899). Keskiarvoksi jumalanpalvelusta kohden tulee tällöin 31,85 (35,96). Suluissa vuoden 2018 luvut. Kokonaisuutena kaikkia Virkkalassa toteutuneita jumalanpalveluksia tarkastellen vuonna 2018 oli pientä kasvua.

Aluetyössä lisättiin paikallista yhteistyötä. Kokeiluina toteutettiin ”Päiväkahvit papin kanssa”-konseptia paikallisessa kahvilassa. Virkkalan kirjaston kanssa aloitettiin yhteistyö toteuttamalla yksi tapahtuma kirjaston tiloissa. Lisäksi kirjasto osallistui pop up -kirjastolla Kellotornin salaisuus-tapahtumaan kirkolla. Kellotornin salaisuus -tapahtuman tavoitavuus on kasvanut vuosi vuodelta. Kertomusvuonna tapahtumaan osallistui 120 henkilöä, josta kasvua on noin 40 henkilöä. Järjestelyihin osallistui kirjaston lisäksi MLL. Yhteistyössä seurakunnan keskustan lapsityön kanssa suunniteltiin ja tilattiin Minä olen ihme- heijastimet jaettavaksi perhetapahtumiin. Säännöllisiä seurakunnan vierailuja toivovien hoivakotien määrä kasvoi alueella. Vierailut toteutettiin hartauskäynteinä ja yksittäisinä sielunhoidollisina keskustelukäynteinä.

Henkilökunta

Aluetyöstä vastaa aluepappi. Aluepappin työaika käytetään myös kantaseurakunnan jumalanpalveluselämän, kirkollisten toimitusten, sairaalasielunhoidon ja rippikoulutyön toteuttamiseen. Alueella on oma diakoni, kaksi lastenohjaajaa ja hautausmaa/-kiinteistötyöntekijöitä. Pappia lukuun ottamatta edellä mainittujen budjettiresursointi tulee työala-/tukitoimien määräraha-avarausten kautta. Kanttoriresurssi tulee kantaseurakunnan musiikkityön kautta. Alueen kirkollisiin toimituksiin osallistuu myös muu kantaseurakunnan papisto. Erityisesti jumalanpalveluselämän osalta alueella tehdään yhteistyötä ruotsinkielisen työn kanssa ja kantaseurakunnan jumalanpalvelustiimin kanssa.

Keskeiset talousluvut

Keskeisissä talousluvuissa ei ole toiminnan osalta muutoksia. Virkkalan aluetyössä on tärkeä säilyttää valmiudet siihen, että tarvittaessa toiminta pystytään käynnistämään lyhyellä varoitusaajalla, mikäli toimijoita ja tilaisuuksia tähän löytyy. Tämä on erittäin oleellista alati nopeatempoisemmassa yhteiskunnassa.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Virkkalan aluetyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 800	-647,00	-1 153,00	35,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	20 288	13 681,95	6 606,05	67,4
	Toimintakate 1 (ulkoisen)	18 488	13 034,95	5 453,05	70,5
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		18 235,50	-18 235,50	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäisen)	18 488	31 270,45	-12 782,45	169,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		8 947,45	-8 947,45	0,0
	Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	18 488	40 217,90	-21 729,90	217,5

1.8 Kasvatus

1.8.1 Päiväkerhotyö/Perhekerhotyö

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Päiväkerho- ja perhekerhotyön tehtävä on perheiden ja seurakunnan välisen yhteyden luominen ja vahvistaminen antamalla lapselle välineitä uskon ja elämän tulkitsemiseen, tukemalla kodin kristillistä kasvatusta, siirtämällä kristillisiä perinteitä ja antamalla kasteopetusta.

Perustehtävää toteutettiin näiden kustannuspaikkojen kohdalla pitämällä päiväkerhoja ja perhekerhoja, järjestämällä erilaisia perhetapahtumia sekä toimittamalla lasten ja perheiden jumalanpalveluksia. Tehtiin myös yhteistyötä kaupungin varhaiskasvatuksen sekä muiden toimijoiden kanssa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteena oli kohdata kaikenlaiset perheet kunnioittavasti ja kokonaisvaltaista hyvinvointia tukien. Tavoitteena oli toteuttaa perustehtävää monipuolisesti, huolella suunnitellusti ja kattavasti koko seurakunnan alueella. Tavoitteena oli myös tukea päivähoidon katsomuskasvatusta ja yhteyttä seurakuntaan erilaisilla yhteistyömuodoilla, sekä tehdä yhteistyötä muiden työalojen kanssa. Kaikessa toiminnassa tavoitteena oli lapsi- ja perhelähtöisyys.

Perheitä ja lapsia on kohdattu avoimessa ja kiinteässä viikkotoiminnassa sekä muissa tapahtumissa ja toiminnoissa. Toiminnalla on tavoitettu erilaisissa elämäntilanteissa olevia lapsia ja perheitä koko seurakunnan alueella. Yhteistyötä on tehty sekä seurakunnan muiden työalojen että muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat olleet erityisesti seurakunnan diakoniatyön-, varhaisnuorisotyön- ja musiikkityön tiimit. Muita yhteistyökumppaneita ovat mm. Lohjan kaupungin varhaiskasvatus ja perhetyö, sekä erilaiset järjestöt.

Päiväkerhoja järjestettiin 3-5-vuotiaille 10 kerhopisteessä, joista 7 sijaitsee kantaseurakunnan alueella ja 3 alueseurakunnissa. Kantaseurakunnan kerhopisteet ovat Routio, Ojamo, Virkkala, Metsola, Keskusta, Mäntynummi ja Muijala. Alueseurakunnissa päiväkerhoja kokoontuu Sammatissa, Pusulassa ja Nummella (Saukolassa ja Leppäkorvessa). Toimintakertomusvuonna Karjalohjalle ei tullut riittävästi hakemuksia, joten sinne ei ryhmää perustettu. Karjalohjalta käy lapsia Sammatin päiväkerhossa. Kerhopaikka pystyttiin osoittamaan kaikille sitä hakeneille. Päiväkerhoryhmät kokoontuivat 2-3 kertaa viikossa kolme tuntia kerrallaan.

Päiväkerholaisten määrä vuonna 2018 koko seurakunnan alueella oli 303. Edellisenä toimintavuotena 2017 päiväkerholaisten kokonaismäärä oli 408. Toimintavuoden 2015 vastaava määrä oli 422. Päiväkerholaisten määrä on siis laskenut viimeisten vuosien aikana.

Perhekerhoja järjestettiin 9 kerhopisteessä koko seurakunnan alueella. Kävijämäärät vaihtelivat kerhopisteittäin runsaasti kerhokauden aikana. Kesäperhekerhoja järjestettiin myös 9 kerhopisteessä.

Perhekirkkoja järjestettiin koko seurakunnan alueella useita kertoja vuodessa. Kantaseurakunnan alueella perhekirkot keskittyivät Lasten kappeli Pikku Lauriin. Peruskoulun ensimmäistä luokkaa aloittaville järjestettiin siunaamistilaisuuksia alueseurakunnissa sekä kantaseurakunnassa Pyhän Laurin kirkossa ja Vivamon alueen päivähoidon kevätkirkossa.

Ryhmät ja parkkitoiminta olivat osa uudenlaista perhetyötä. Pikku Laurissa järjestettävät Tuttiklubi, Muruset ja Hippuset tavoittivat vaihtelevasti eri-ikäisiä lapsia ja heidän vanhempiaan.

Tempputossut- perheliikuntaillat tavoittivat todella runsaasti perheitä. Lapsiparkkitoimintaa oli kertomusvuonna kahdessa toimipisteessä.

Perheille suunnattuja tapahtumia järjestettiin kertomusvuonna paljon. Näihin tapahtumiin sisältyvät päiväkerhojen vanhempainillat ja perheiden ulkoilu-, askartelu-, isänpäivä-, yms. tapahtumat, sekä esim. nelivuotissyntymäpäivät, joului- ja kevätjuhlat sekä erilaiset retket, toimintapäivät ja -illat. Tapahtumien määrä on edelleen edellisvuodesta kasvanut.

Uuden valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman (Vasu) valmistuttua on yhteistyötä kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa kehitetty vasun mukaiseksi. Tuemme päivähoiton henkilökunnan toteuttamaa katsomuskasvatusta eri tavoin. Kaikissa päiväkodeissa on yhteyshenkilö seurakunnan suuntaan. Yhteistyömuodot vaihtelevat alueittain.

Päiväkodeille ja muille päivähoitoryhmille järjestettiin kevät- ja joulukirkkoja kattavasti eri puolilla seurakuntaa. Pääsiäisenä oli pääsiäispolut ulkona päiväkotien lähiympäristössä. Lohjan kaupungin varhaiskasvatuspalvelut tarjosivat kertomusvuonna myös koulutusta erityistä tukea tarvitsevien lasten kohtaamisesta ryhmässä.

Arki toimivaksi- perhekäynnit alkoivat toimintavuoden 2018 aikana. Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevä toiminta tavoitti perheitä koko seurakunnan alueella. Perhekäyntien varauksia tehtiin paljon ja kertomusvuoden aikana varaustilanne ruuhkautui paikoitellen. Perheitä ohjautui toimintaan sekä seurakunnan muiden toimintojen, että kaupungin perhetyön kautta. Yhteistyötä tehtiin kaupungin perhetyön kanssa myös kokousten osalta.

Toiminnan yleinen arviointi

On tärkeää, että tarjoamme perheille erilaisia mahdollisuuksia kohtaamiseen, ennaltaehkäisevän tuen saamiseen, verkostoitumiseen ja luontevaan seurakuntayhteyteen.

Toimintamme on hyvin suunniteltua, laadukasta ja lapsilähtöistä. Pedagogiikkaa ja toiminnan laatua kehitetään jatkuvasti.

Toimintamme on painottunut pitkälti päiväkerho- ja perhekerhotyöhön. Näissä toiminnoissa kohtaamme paljon perheitä, erityisesti niitä, joille Lohjan seurakunta on tavalla tai toisella tuttu. Olisi tärkeää pohtia, miten tavoittaa myös sellaisia perheitä, joilla on ohut tai katkennut yhteys seurakuntaan. Toimintakertomusvuonna aloitetut Arki toimivaksi- perhekäynnit tavoittavat arjen tukea tarvitsevia perheitä. Toiminta on maksutonta matalan kynnyksen perhetyötä, jossa painottuu ennaltaehkäisevyys. Toiminta laajeni hetkessä ja kysyntää riitti, jatkossa on syytä pohtia perhekäyntien lisäresurssointia.

Henkilöstö

Seurakunnassa oli kertomusvuonna yksi johtavan varhaiskasvatuksen ohjaajan virka, yksi varhaiskasvatuksen ohjaajan virka, yksi perhetyöntekijän virka, sekä yksi osa-aikainen 60 % määräaikainen rippikoulu- ja perhetyöntekijän virka. Työsopimussuhteessa oli 19 lastenohjaajaa, joista neljä oli osa-aikaisia. Työalalla toimi kertomuskaudella kaksi pappia, joista toinen siirtyi toisiin tehtäviin kertomuskauden aikana. Yksi lastenohjaaja oli oppisopimuskoulutuksessa. Yksi lastenohjaaja oli hoitovapaalla ja hoitovapaa jatkuu edelleen vuonna 2019. Osa lastenohjaajista osallistui kesällä rippikoulutyöhön ja varhaisnuorisotyön leireille.

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Talousarviossa pysyttiin.

Yhteenveto ja merkittävät tapahtumat

Uuden valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on ohjannut koko varhaiskasvatuksen kentän kehittämistyötä. Päiväkerholaisten määrä kokonaisseurakunnan tasolla on edelleen jatkanut laskua, mikä tarkoittaa työkentän uudelleenarviointia. Perhetyön kehittämistä on tehty tapahtumien ja verkostoitumisen osalta. Vauvanpäivä- tapahtuma järjestettiin yhdessä Lohjan kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa. Lohjan seurakunnan päiväkerhotoiminnan 50-vuotisjuhlia vietettiin mikkelinpäivänä 2018. Vuonna 2018 järjestettiin perheleiri Roution alueen perheille. Lasten oikeuksien päivänä järjestimme ympäri Lohjaa koko perheen tapahtumia, otsittain yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Työalojen välillä tehtävä yhteistyö on selvästi lisääntynyt. Myös yhteistyö Lohjan kaupungin varhaiskasvatus- ja perhepalveluiden kanssa on tiivistynyt.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Päiväkerho	Toimintatuotot (ulkoiset)	-29 000	-21 058,00	-7 942,00	72,6
	Toimintakulut (ulkoiset)	719 310	668 740,82	50 569,18	93,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	690 310	647 682,82	42 627,18	93,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		334 354,83	-334 354,83	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	690 310	982 037,65	-291 727,65	142,3
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		304 561,58	-304 561,58	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	690 310	1 286 599,23	-596 289,23	186,4
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Perhekerhotyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-300		-300,00	
	Toimintakulut (ulkoiset)	87 516	91 409,08	-3 893,08	104,4
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	87 216	91 409,08	-4 193,08	104,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		82 732,22	-82 732,22	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	87 216	174 141,30	-86 925,30	199,7
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		49 087,35	-49 087,35	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	87 216	223 228,65	-136 012,65	255,9

1.8.2 Pyhäkoulutyö

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Pyhäkoulun tehtävä on perheiden ja seurakunnan välisen yhteyden luominen ja vahvistaminen, kodin kristillisen kasvatuksen tukeminen, kristillisen perinteen siirtäminen ja kasteopetuksen antaminen perustuen kastekäskyyn (Matt.28:18–20).

Pyhäkoulu on sunnuntaisin tai arkipäivänä toteutuva noin tunnin mittainen kokoontuminen, jossa tutustutaan kristillisiin perinteisiin, kirkkovuoden kulkuun ja Raamatun kertomuksiin sekä tarjotaan lapselle mahdollisuuksia hengellisyyden pohtimiseen ja kokemiseen.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Pyhäkoulutyön tavoite oli järjestää pyhäkouluja eri alueilla ja tarjota palveluhaluisille ja asiasta kiinnostuneille seurakuntalaisille mahdollisuus seurakunnan kasteopetuksen antamiseen toimimalla pyhäkoulunopettajana ja kouluttaa heitä tähän tehtävään.

Pyhäkoulua pidettiin vuonna 2018 viidessä toimipisteessä. Pyhäkouluista yksi toimi yhteistyössä Vivamon, ja kaksi yhteistyössä Rauhanyhdistyksen kanssa. Rauhanyhdistyksen pyhäkoulut toimivat Muijalassa ja Metsolassa sekä kodeissa. Vivamon pyhäkoulu toimii avoimena toimintana sunnuntain messun yhteydessä. Virkkalan ja Roution pyhäkouluissa on kiinteät ryhmät. Niissä on ollut yhteensä 15 lasta.

Kertomusvuonna pyhäkoululaisille järjestettiin retket Espooseen ja Vivamoon. Espoossa käytiin kotieläinpihassa ja Espoon tuomiokirkossa. Vivamon retki oli jouluvaellus ja puurojuhla. Retket ovat pyhäkoululaisille tärkeitä yhteisiä tapahtumia.

Tilaisuudesta saadun palautteen mukaan se oli tärkeä tilaisuus niin pyhäkoululaisille kuin pyhäkouluopettajille. Pyhäkouluopettajille pidettiin kokous n. kerran kuussa. Pyhäkouluopettajat osallistuivat myös varhaiskasvatuksen tiimin lattiakuvakoulutuspäivään.

Toiminnan yleinen arviointi

Pyhäkoulu on parhaimmillaan merkityksellinen kristillisen kasvun ja kohtaamisen paikka lapselle. Edelleen on syytä kehittää pyhäkouluja, tehdä yhteistyötä eri tahojen kanssa ja monipuolistaa pyhäkoulutoimintaa. Pyhäkoulutyön profiilia ja näkyvyyttä tulee vahvistaa.

Lohjan seurakunnan pyhäkoulutyössä on tärkeää yhteistyö Vivamon toimintakeskuksen ja Rauhanyhdistyksen kanssa. Tätä yhteistyötä on hyvä kehittää.

Henkilöstö

Pyhäkoulutyötä koordinoi varhaiskasvatuksen ohjaaja ja pyhäkoulun opettajina toimivat vapaaehtoiset seurakuntalaiset.

Talousarvion toteutuminen

Ulkoisesta talousarviosta jäi rahaa käyttämättä.

Yhteenveto ja merkittävät tapahtumat

Perinteinen pyhäkoulu tavoittaa todella pienen joukon. Toiminta on ollut pitkälti vapaaehtoisten toteuttamaa. Työmuodon kehittämisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että pyhäkoulutyöhön kohdennetaan myös työntekijäresursseja.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pyhäkoulu	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	26 443	11 695,72	14 747,28	44,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	26 443	11 695,72	14 747,28	44,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		12 998,35	-12 998,35	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	26 443	24 694,07	1 748,93	93,4
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		7 130,70	-7 130,70	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	26 443	31 824,77	-5 381,77	120,4

1.8.3 Tyttöjen ja poikien työ

Perustehtävä

Tyttöjen ja poikien työ toteuttaa seurakunnan kasvatustehtävää 7–14 -vuotiaiden tyttöjen ja poikien ja heidän perheidensä parissa koko Lohjan seurakunnan alueella. Työn tarkoituksena on tukea tyttöjen ja poikien kokonaisvaltaista kasvua ja vahvistaa heidän jäsenyyttään seurakunnassa. Tyttöjen ja poikien työ tukee lapsia ja perheitä tarjoamalla maksutonta harrastustoimintaa ja hartauselämää. Kerho- ja leirityö tukee myös nuoria kerhonohtajia ja isosia kasvussaan seurakunnan vastuunkantajina.

Tavoitteet strategian mukaisesti

1. Sanoma kirkkaaksi
2. Kohtaaminen lämpimäksi
3. Jäsenyys tärkeäksi
4. Lähimmäinen rakkaaksi

Tavoitteiden toteutuminen ja arviointi

Tyttöjen ja poikien kerhotoiminta

Kerhoja on järjestetty eri puolilla seurakuntaa. Syyskaudella aloitti kolme uutta kerhoa: musiikki- ja askartelukerho sekä läskykerho Ojamolla ja matkailukerho Virkkalassa. Kerhoja ovat ohjanneet nuoret rippikoulun käyneet kerhonohtajat. Roution lyhytkestoiset kurssimuotoinen kokkikerho on toteutettu yhteistyössä Routio-seuran kanssa, sitä ovat ohjanneet aikuiset.

Kerhonohtajien rekrytointi toteutettiin ensisijaisesti rippikoululeireillä, ja ilmoittautuminen oli Katrina-ohjelman kautta. Ensimmäinen kerhonohtajien koulutuspäivä syksyllä toteutettiin totutusta poiketen yhdessä isokoulutuksen kanssa. Myös lasten ilmoittautuminen kerhoihin ja leireille tapahtui nyt ensimmäisen kerran kirjallisesti Katrina-ohjelmaan.

Alakoululaisten kerhot 2018	ohjaajia	krt	osallistujia yhteensä
21	51	231	198

Leirit

Vuoden aikana järjestettiin talvileiri 1–3 luokkalaisille ja kaksi kesäleiriä 1–6 luokkalaisille. Kaikki kolme leiriä tulivat täyteen. Rovastikunnalliselle 10–14 -vuotiaiden Frendi-leirille ei Lohjalta tullut osallistujia.

10-juhla

Perinteinen 10-juhla järjestettiin Nummella ja kantaseurakunnassa. Kantaseurakunnan juhla osui isänpäivän viikonloppuun, mikä selvästi vähensi juhlille osallistuneiden määrää.

Retket

Nummen alue seurakunnassa järjestettiin perheretki Muumimaailmaan, johon osallistui koko Lohjan seurakunnan alueelta 59 henkilöä.

Koulu yhteistyö

Viime vuonna seurakunta solmi yhteistyösopimuksen Lohjan kaupungin peruskoulujen ja lukion kanssa. Jokaiselle seurakunnan alueella toimivalle koululle on nimetty yksi seurakunnan kasvatuksen työntekijä vastaamaan yhteistyöstä koulun kanssa.

Vuoden 2018 aikana koulutyöhön tuli uusi toimintamuoto: ”Seurakunta koulussa” -päivä. Päivän aikana seurakunnan työntekijät (pappi, kanttori, diakoni, lähetyssihteeri ja nuorisotyönohjaaja) esittelevät oman työalansa työtä alakoululaisille.

Koulu yhteistyö kantaseurakunnassa

	alakoulut	yläkoulut	osallistujat yhteensä
Päivänavaukset	88	39	26 562
Koululaiskirkot	33	6	8712
Tuntivierailut *)	31	-	1201
Muut tilaisuudet ja tapahtumat	24	14	ei tietoa kaikista
Lukio: koululaiskirkkoja yksi, päivänavauksia 9 joihin osallistui arviolta 5864 oppilasta			

*) tuntivierailuihin ei ole laskettu rippikoulun esittelytunteja

Muita tilaisuuksia ovat olleet muun muassa seiskojen ryhmätykset kahdella koululla, kahvilatoiminta Järnefeltin koulussa, Marita Laaksosen Raamattu-näytelmät, kirkkovierailut, oppilashuollon tapaamiset, tukikummitoiminta Ristin koululla, vierailut opettajien kokouksissa, Nummen koulun liikuntapäivä, pääsiäis- ja joulukuvaelmat Nummella, sekä Ekumeeninen kirkkovaellus 5. luokkalaisille.

Muu yhteistyö ja toiminta

Ojamon perinteinen keskiviikkokahvila on jatkunut yhteistyössä ojamolaisten vapaaehtoisten kanssa. Tyttöjen ja poikien työ on ollut vahvasti mukana järjestämässä mm. perhepäiviä Lindkullassa sekä kehittämässä koko seurakunnan yhteistä iltakirkkotoimintaa. Kesäleirejä on järjestetty yhteistyössä seurakunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Toiminnan markkinoinnissa on tehty yhteistyötä kaupungin nuorisotoimen ja Lohjan Liikuntakeskus Oy:n kanssa. Nummella järjestettiin partiolippukunta Nummen Samoojien lupauskirkko itsenäisyyspäivänä.

Mittarit ja arviointi

Toiminnan tavoitavuutta mitataan osallistujien määrällä. Toiminnan laatua arvioidaan keräämällä lapsilta jatkuvaa suullista palautetta.

Henkilökunta / resurssit

Tyttöjen ja poikien työssä on kantaseurakunnan alueella 2 virkaa, joista toinen hoitaa myös johtavan nuorisotyönohjaajan tehtävät. Nummen ja Pusulan aluseurakuntien nuorten toimintaa on ohjannut vs. nuorisotyönohjaaja.

Muutoin toimittiin toimintasuunnitelman ja Perustoimintakuvaus 2018 mukaisesti.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Varhaisnuorisotyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 700	-2 407,59	-2 292,41	51,2
	Toimintakulut (ulkoiset)	168 349	140 473,17	27 875,83	83,4
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	163 649	138 065,58	25 583,42	84,4
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		66 618,35	-66 618,35	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	163 649	204 683,93	-41 034,93	125,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		67 619,34	-67 619,34	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	163 649	272 303,27	-108 654,27	166,4

1.8.4 Rippikoulutyö

1. Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Rippikoulutyötä tehdään, jotta rippikouluun osallistuvat voisivat vahvistua uskossaan kolmiyhteiseen Jumalaan. Seurakunta varustaa nuoria elämään kristittyinä (RKS 2017). Nummella ja Pusulassa tehdään rippikoulutyötä alueen ehdoilla.

2. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Vuonna 2018 kokeillaan kaikissa kantaseurakunnan rippikouluissa uuden rippikoulusuunnitelman ”Suuri ihme” mukaista rippikoulun rakennetta. Tähän sisältyy teemapäivät, jumalanpalvelukset, nuorisotoiminta, lähipäivä, leiri tai päiväleiri sekä konfirmaatio.
Kaikissa kantaseurakunnan rippikouluissa toteutettiin tavoitteen mukainen kokonaisrakenne. Rakennetta kehitetään vuonna 2019 erityisesti ennen leirijaksoa pidettävä lähipäivä ja leirijakso painopisteenä. Rakenne on pääosin toimiva, nyt voidaan keskittyä sisällön kehittämiseen. Nummen ja Pusulan rippikoulujen käytäntö toteutui alueellisen suunnitelman mukaisesti. Kaikkien seurakunnan rippikoulujen hallinnollinen työ toteutui yhdessä paikassa yhdenmukaisesti.
2. Työntekijöitä koulutetaan ja tuetaan työskentelemään nuorilähtöisesti. Rippikoulun kehittämispäiviä järjestettiin kolme. Keväällä syvennyttiin uuden suunnitelman periaatteisiin. Keväällä kouluttauduttiin erityisesti spiritualiteetin vahvistamiseen. Syksyllä kehitimme yhdessä oppimiskokonaisuuksia ja jaoimme toimivia välineitä toisillemme.
3. Rippikoulusuunnitelmaa ”Suuri ihme” toteutetaan Lohjan seurakunnassa ja sen sisältöä tehdään seurakunnassa tutuksi.
Kaikissa rippikouluissa toimittiin uuden suunnitelman askeleissa. Painopiste oli alkutapaamisessa nuoren ja perheen huomioimisessa. Rippikoulusuunnitelman tiedottaminen ei toteutunut suunnitelmallisesti laajemmin seurakunnassa.

3. Toiminnan yleinen arviointi

Rippikoulutyön tiimi keskittyi edellisen vuoden tavoin työntekijöiden kouluttamiseen. Rippikoulun kokonaisrakenne kaikkine käytäntöineen toteutettiin toimintamallin mukaisesti. Rippikoulut toteutuivat toimintasuunnitelman mukaisesti.

4. Talousluvut

Henkilöstökulut toteutuivat suunnitellusti. Viranhaltijan vaihtumisen takia osa suunnitelluista hankinnoista ja kehitysvaiheista jäi tekemättä. Lisäksi osa vuodelle 2018 budjetoiduista vuoden 2019 hankinnoista toteutuu vasta 2019. Talousarvio toteutui 91%. Voidaan siis sanoa, että talousarvio ja toiminta kulkivat käsikädessä.

5. Yhteenveto

Rippikoulutyön tiimin on edelleen huolehdittava siitä, että työntekijöillä on mahdollisuus saada uuden suunnitelman mukaisia työvälineitä. Koulutuksista on tullut hyvää palautetta. Sisäisesti keskitymme sisällön kehittämiseen. Ulkoisesti kehitämme rippikoululaisten ja heidän vanhempiansa saamaan palveluun kokonaisuutena ennakkoinformaatiosta konfirmaatioon saakka.

Tilastoja 2018:

Lohjan seurakunta	rippikouluryhmiä 23	rippikoululaisia: 450
Vivamo	leirejä: 3	rippikoululaisia: 114
Jääkiekkoliitto/Kisakallio	leirejä: 2	rippikoululaisia: 65
NMKY/ Pelli	leirejä: 1	rippikoululaisia: 24

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Rippikoulu	Toimintatuotot (ulkoiset)	-50 800	-48 112,49	-2 687,51	94,7
	Toimintakulut (ulkoiset)	497 263	436 527,96	60 735,04	87,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	446 463	388 415,47	58 047,53	87,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		146 880,09	-146 880,09	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	446 463	535 295,56	-88 832,56	119,9
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		151 913,67	-151 913,67	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	446 463	687 209,23	-240 746,23	153,9

1.8.5 Nuorisotyö**Perustehtävä**

Nuorisotyö tarjoaa 15–20-vuotiaille nuorille turvallisen kokonaisvaltaisen kasvun paikan, jossa voi kysellä ja pohtia omaa elämäänsä sekä kokea yhteyttä Jumalaan ja toisiin ihmisiin. Nuoria kannustetaan kantamaan vastuuta lähimmäisistään lähellä ja kaukana, seurakunnasta sekä luomakunnasta.

Nuorisotyö tukee koulujen uskontokasvatusta päivänavausten, tuntivierailujen ja koululaisjumalanpalvelusten muodossa. Nuorten kasvun tukemiseen osallistutaan myös tekemällä yhteistyötä kaupungin nuorisopalvelun ja nuorisjärjestöjen kanssa.

Tavoitteet vuodelle 2018**Strategian painopisteiden mukaisesti nuorisotyö tavoitteet ovat:**

1. Sanoma kirkkaaksi
2. Kohtaaminen lämpimäksi
3. Jäsenyys tärkeäksi
4. Lähimmäinen rakkaaksi

Keskeiset toimenpiteet ja muutokset 2018

Lohjan seurakunta järjestää nuorille toimintaa, jolla tuetaan tavoitteiden toteutumista. Näitä toimintoja ovat viikoittaiset nuorten illat Lindkullassa ja Nummen nuorisotalolla, messut ja muu jumalanpalveluselämä, isostoiminta sekä leirit ja retket. Nuorisotyössä on tehty ja kehitetty yhteistyötä seurakunnan muiden työalojen, Lohjan nuorisopalvelujen sekä kaupungissa toimivien muiden toimijoiden kanssa.

Viikkotoiminnan sisällöt: Vuoden aikana yhtenä painopisteenä on ollut Lindkullan nuorten tilan ja nuorten viikkotoiminnan kehittäminen, jota on muokattu merkittävästi. Muutoksen läpivienti on ollut myös Jussi Hällströmin Kirkko 2020 -koulutuksen hanke. Nuortenillat Lindkullassa kokoontuivat keväällä 2 krt/vko ja syksyllä 2-3 krt/vko, joista yksi on ollut pitempi ilta klo 15-20. Nummella illan

aikaa aikaistettiin klo 14:30-19, näiden lisäksi järjestettiin kaksi Nuokkaria klo 18-21 palvelemaan kaukana asuvia nuoria.

Retket: Retki nuorten valtakunnalliseen ”Maata näkyvässä” tapahtumaan ja kaksi retkeä rovastikunnallisiin gospelkahvioihin ”Ronttiklubeihin”. Nuorten retki Viroon ei toteutunut.

Isostoiminta: Kantaseurakunnan ensimmäisen vuoden isoskoulutuksen aikataulu muuttui syksyllä: Kerran kuukaudessa pidetyt lauantaikoulutukset lopetettiin, niiden tilalle tulivat joka toinen tiistai-ilta pidettävät isoskoulutuksen peruskurssi. Toisen ja kolmannen vuoden isosten koulutus jatkui rovastikunnallisena yhteistyönä. Lohjalla syksyllä aloittaneiden isoskoulutettavien määrä nousi hiukan. Nummella isoskoulutuksen aloittaneiden määrä nousi merkittävästi (22 nuorta) edellisen vuoteen (12 nuorta) verrattuna.

Muu toiminta: Keväällä toteutettiin työssä oppijan Jani Hietalan johdolla gospelkonsertti, jossa esiintyi Hietalan ohjaama, seurakunnan nuorista koostunut, pop up -musiikkiryhmä. Nummella nuorisotyö järjesti syyskuussa menehtyneen nuoren muistoksi suruhartauden. Tilaisuus keräsi Nummen kirkkoon 130 henkilöä. Nuoristyö osallistui myös nuoren hautajaisiin ja toi sinne oman tervehdyksenä. Nummella järjestettiin keväällä nuorten kanssa Nuokkarin sisustus ja siivoustalkoot.

Nuorten hallitus: Vuosittain vaihtuva, nuorten keskuudestaan äänestämä hallitus on osallistunut toiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Koulu- ja oppilaitosyhteistyö: Yksi nuorisotyönohjaaja hoiti Luksian ja Laurean oppilaitosyhteistyötä sekä koulu yhteistyön koordinointia lukiossa. Muun koulu yhteistyön kertomus on kuvattu Tyttöjen ja poikien työn toimintakertomuksessa.

Yhteistyö sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa:

Nuorisotyön ja varhaisnuorisotyön välistä yhteistyötä on kehitetty mm. leiritoiminnassa, 10-juhlassa ja erikseen sovitusti muissa tilaisuuksissa. Myös koko kasvatuksen piirissä on suunniteltu ja aloitettu kasvatuksen yhteisen graafisen ilmeen kehittäminen. Entistä Toivonmessua, nykyistä iltakirkkoa, on kehitetty yhteistyössä yhteistyön sekä musiikki- ja lapsityön kanssa.

Mirja Luodes vieraili Viron ystävyysseurakunnassa Sakussa, eli nuorisoyhteistyö on aluillaan.

Muutoin toimitiin toimintasuunnitelman ja Perustoimintakuvauksen 2018 mukaisesti.

Mittarit ja arviointi

Toiminnan tavoitavuutta on mitattu osallistujien määrällä. Toiminnan laatua on arvioitu keräämällä nuorilta suullista palautetta.

Nuortenillat	krt	tunnit	osallistujia yht.
Syksy 2017	24	72 h	311
Kesäaika 2017 (kesä-elokuu)	22		220
Syksy 2018	21	92 h	357
Kesäaika 2018 (kesä-elokuu)	12		199

Henkilökunta ja resurssit

Nummella toimi yksi nuorisotyönohjaajan viransijainen. Johtava nuorisotyönohjaaja ja nuorisotyönohjaaja vaihtoivat vastuualueita siten, että nuorisotyönohjaaja siirtyi rippikoulun jälkeiseen nuorisotyöhön ja johtava viranhaltija alakoululaisten parissa tehtävään työhön.

Nuorisotyön tekijöiden erityisvastuut rippikoulun jälkeisessä työssä:

Nuorisotyön viestintä, Lindkullan toiminnan kehittäminen, Nuorten hallituksen toiminta, rippikoulutyön kehittäminen yhdessä rippikoulutyön pastorin kanssa, oppilaitosyhteistyö ja isostoiminta, Lindkullan nuorten illat ja niiden kehittäminen, Ojamon keskiviikkokahvila. Nuorisotyön tehtäviä hoiti yksi pastori.

Lisäresursseina oli keväällä työssäoppija nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajaopiskelija ja syksyllä työkokeilussa ollut ylioppilas,

Nuoret, koulutetut vastuunkantajat olivat edelleen merkittävä ryhmä esimerkiksi nuorten illoissa, kertaluonteisissa tapahtumissa sekä isostoiminnassa koulutettaessa uusia rippikouluisia. Vapaaehtoisuus nuorisotyössä tarkoittaa sitä, että nuoret eivät ole vain lisäresurssi. Samalla kun he hoitavat ikäkaudelleen sopivia tehtäviä, he tarvitsevat tukea ja ohjausta omassa kasvussaan.

Keskeiset talousluvut on esitetty nuorisotyön vuoden 2018 talouskertomuksessa.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Nuorisotyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 500	-2 471,59	-2 028,41	54,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	224 534	219 673,54	4 860,46	97,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	220 034	217 201,95	2 832,05	98,7
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		49 454,81	-49 454,81	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	220 034	266 656,76	-46 622,76	121,2
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		76 078,38	-76 078,38	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	220 034	342 735,14	-122 701,14	155,8
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%

1.8.6 Aikuistyö/Yhteistyö

1. Perustehtävä

Vuoden 2018 toimintasuunnitelmassa ei ollut määritelty aikuistyön perustehtävää. Vuoden 2018 lopulla määriteltiin aikuistyön kehittämisen kautta muodostuneen Yhteistyön perustehtäväksi:

...mahdollistaa seurakunnassa aikuisyhteisöjen kautta tapahtuva toiminta, niin että se on aikuisille merkityksellistä. Toiminnan tulee rakentaa merkityssuhteita aikuisen oman elämän ja kirkon yhteisen uskon välille. Yhteistyössä tuetaan seurakunnan sisällä toimivien aikuisten muodostamien yhteisöjen syntymistä ja toimintaa, sekä kohdataan aikuisia heidän työpaikoillaan ja harrastuksissa. Lisäksi yhteistyön tehtävä on kehittää ja koordinoita vapaaehtoistoimintaa kaikilla seurakunnan työaloilla.

2. Haasteet ja kehittäminen

Aikuistyöstä vastaa yksi pastori. Vuosina 2017-2018 aikuistyöstä vastaava pastori vaihtui kolme kertaa (viimeisin muutos 4/2018), tavoitteisessa ja kehittämisessä ei tästä syystä ole ollut toivottua pitkäjänteisyyttä ja suunnitelmallisuutta. Aikuistyön kehittämissuunnitelma esiteltiin kirkkoneuvoston seminaarissa syyskuussa. Aikuistyön nimi muutettiin Yhteisötyöksi, sen sisältöä muutettiin (toimintoja lisättiin) ja toimintatapaa muutettiin. Kehittämissuunnitelman tavoite oli viedä aikuistyötä siihen suuntaan, kun se Yhteisötyön perustehtävässä on määritelty ja jotta vuodelle 2018 asetettuja tavoitteita pystyttäisiin toteuttamaan.

3. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

- Aikuistyön toiminnan suunnittelun ja toteutuksen selkeyttäminen kantaseurakunnan alueella.

Tämä tavoite saavutettiin Yhteisötyön kehittämissuunnitelman kautta, jonka toimeenpano alkoi jo vuonna 2018 ja jatkuu edelleen 2019, sekä tulevana vuosina toiminnan jatkuvan arvioinnin kautta.

- Aikuistyön suunnittelu ja toteutus yhdessä seurakuntalaistiemme kanssa.

Tavoite on osittain saavutettu.

Seniorifoorumilla on oma eri vapaaehtoisista ja järjestöjen edustajista koottu tiimi, joka suunnittelee ja toteuttaa toimintaa itsenäisesti ja kehittäen. Miesten saunailtoja suunnittelee hyvin toimiva ja aktiivinen miesten porukka.

Iltakirkkojen suunnittelua varten koottiin vuoden alussa työntekijöistä tiimi, jotka edustivat eri työaloja. Tämän kautta messut monipuolistuivat ja työntekijät sitoutuivat messujen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Syksyn aikana tiimiin aloitettiin kutusumaan myös seurakuntalaisia, tavoitteena luoda elävä messuyhteisö. Tässä tehtävässä ollaan osittain onnistuttu, mutta seurakuntalaisten osuutta ja sitoutumista Iltakirkkojen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee edelleen kasvattaa. Vuoden lopussa aikuistyölle siirtyneiden toimintojen ja vuoden 2019 aikana käynnistettävien toimintojen suunnitteluun ja toteuttamiseen tullaan rakentamaan tiimi vuoden 2019 aikana.

- Kehittämisen kohteena on erityisesti työikäisille suunnattu toiminta ja palvelu.

Tämän tavoitteen kokonaisvaltaiseen toteutumiseen ei resurssien ja henkilöstömuutoksien vuoksi ollut mahdollisuutta. Vuoden 2018 lopulla käynnistyneissä ja vuonna 2019 toteutuvissa tapahtumissa ja toiminnoissa, on kiinnitetty erityistä huomiota työikäisiin.

- Yhteistyön rakentaminen lohjalaisten muiden toimijoiden kanssa. (kaupunki, liikuntatoimi, seurakunta, yhdistykset, kristilliset toimijat)

Tämän tavoitteen kokonaisvaltaiseen toteutumiseen ei resurssien ja henkilöstömuutoksien vuoksi ollut mahdollisuutta. Muiden kristillisten seurakuntien ja järjestöjen kanssa toteutettiin yhteinen Alfa-kurssi vuoden 2018 alussa ja uuden Alfa -kurssin suunnittelu vuodelle 2019 käynnistettiin.

4. Toiminta

Seniorifoorumi jatkoi suosiotaan edellisten vuosien tapaan. Senioreita kiinnostavat nimekkäät asiantuntijavieraat houkuttelevat paikalle säännöllisesti 200-350 senioria.

Iltakirkko nimi lanseerattiin käyttöön, kun Toivonmessu ja nuortenmessu yhdistyivät vuoden 2018 keväällä. Iltakirkon suunnittelu- ja toteutustiimiä laajennettiin niin työntekijöiden kuin

seurakuntalaisten toimesta. Messujen toteuttamisessa pyrittiin entistä enemmän kokeilevuuteen ja toiminnallisuuteen. Messun kävijämäärät ovat olleet läpi vuoden 40-60 hlö/messu.

Miesteniltojen toiminta aktivoitui vuoden 2018 aikana ja kävijämäärät ovat olleet kasvusuunnassa (20-30 hlö/ilta) ja jokaisessa illassa on ollut mukana myös uusia kasvoja.

Pyhän sylissä iltojen mainontaan ja viestintään kiinnitettiin huomiota aikaisempia vuosia enemmän. Kävijämäärät pysyivät samalla tasolla kuin aikaisempina vuosina 7-20 hlö/ilta. Vuonna 2019 iltojen viestintään kiinnitetään vielä enemmän huomiota ja tarjotaan lastenhoito mahdollisuutta.

Jooga -kurssin suosio kasvoi hieman edellisestä vuodesta, lähes 30 henkeä osallistui kurssille, kevät ja syyskaudella. Kurssimaksua nostettiin hieman, jotta se kattaisi ohjaajan palkkiot ja matkakulut kokonaisuudessaan.

Ikonimaalauksen kurseja jouduttiin vuonna 2018 vähentämään, johtuen tukimäärien vähentymisestä ja taloudellisista resursseista. Vuoden aikana järjestettiin kevät ja syyskaudella Kanttorilassa ikonimaalauskurssi ja syksyllä intensiivikurssi. Osallistujamäärät pysyivät edellisten vuosien tasolla.

Alfa -kurssi järjestettiin yhteistyössä muiden kristillisten toimijoiden kanssa alkuvuodesta 2018. Kurssille osallistui 19 ihmistä. Uusi kurssi toteutetaan kevät - talvella 2019.

Teologinen opintopiiri kokoontui viisi kertaa vuoden aikana ja osallistujia oli noin jokaisessa tilaisuudessa 70-80 henkilöä. Luennoitsijoina olivat piispa emeritus Wille Riekkinen, TT Jussi Koivisto ja TL Risto Heikkilä.

Laurin -päivään ja Omenakarnevaaleihin osallistuminen seurakunnan teltalla ja nokipannukahveilla ovat vakiintuneet aikuistyön toimintaan ja ovat loistavia mahdollisuuksia kohdata tuttuja ja uusia seurakuntalaisia ja kuulla ihmisten toiveista ja elämäntilanteista.

4. Talousluvut

Toiminta on pysynyt taloudellisesti annetuissa raameissa. Pienryhmä ja kurssitoiminnassa on pyritty siihen, että ohjaajien palkkiot, eivät saa ylittää tuottoja. Tuotot kasvoivatkin kuluneella vuodella ja korvasivat täysin ohjaajapalkkiot. Talousarvio 2018 ylittyi 2 000€, johtuen vuoden 2017 ohjaajapalkkiosta, joka kirjattiin virheellisesti maksettavaksi vasta vuonna 2018.

5. Yhteenveto

Useiden työntekijävaihdosten takia aikuistyö on elänyt hiljaiseloa ja sitä ei olla voitu kehittää. Tästä huolimatta työalalle perinteisesti kuuluneet toiminnot saatiin toteutettua vuoden aikana. Aikuistyö koki muutoksen vuoden 2018 lopulla kun aikuistyöstä vastaavaksi nimettiin toistaiseksi voimassaolevassa virkasuhteessa oleva pastori ja toimintaa lähetettiin kehittämään ja uudistamaan.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Aikuistyö	Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 300	-10 990,36	4 690,36	174,5
	Toimintakulut (ulkoiset)	50 916	53 822,45	-2 906,45	105,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	44 616	42 832,09	1 783,91	96,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		36 752,62	-36 752,62	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	44 616	79 584,71	-34 968,71	178,4
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		23 708,31	-23 708,31	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	44 616	103 293,02	-58 677,02	231,5

1.9 Palvelu**1.9.1 Diakoniatyö****Perustehtävä**

Diakoniatyö on kristillinen tapa organisoida lähimmäisenrakkauden edistämiseksi tehtävää työtä. Työalan painopiste on asiakastyössä, joka tapahtuu vastaanotolla, kotikäynneillä ja pienryhmissä. Auttamisen tapoina ovat sielunhoito, henkinen tuki, taloudellinen avustaminen ja tarvittaessa muiden palveluiden piiriin ohjaaminen.

Tavoitteet vuodelle 2018

1. Ihmisten hätään ja avun tarpeeseen vastaaminen, yksilö- ja perhekohtainen asiakastyö.
2. Kokoavan, osallisuutta sekä ihmistä kokonaisvaltaisesti tukevan ja vertaistukea tarjoavan toiminnan jatkaminen.
3. Verkostoyhteistyön ja muun yhteistyön ylläpito ja kehittäminen.

Asiakastyö

Asiakkaiden määrä on kasvanut viime vuosina. Vuonna 2018 asiakaskeskusteluja oli 2924 ja yksittäisiä asiakkaita 1426. Vuonna 2017 keskusteluja oli 2699 ja 2016 vuonna 2315. Keskustelujen määrän kasvu on ollut n.10% vuosittain. Siihen on saattanut vaikuttaa ihmisten ongelmien laaja-alaisuus ja toisaalta avunsaamisen järjestelmän monimutkaisuus. Vuosi 2018 oli ensimmäinen koko vuosi, jolloin diakonialla oli Facebook -ryhmä. Tämä ja työstä tehty esite ovat lisänneet ihmisten tietoisuutta avun saamisen mahdollisuudesta.

Asiakkaista kaksi kolmasosaa oli ikäryhmässä 29 – 69 vuotiaat. Kohtaamisista suurin osa oli seurakunnan tiloissa, seuraavaksi eniten kohtaamisia oli puhelimella ja verkossa ja kolmanneksi eniten kodeissa. Eniten asiakaskohtaamisen systä oli taloudellisia, seuraavaksi suurimmat syyryhmät liittyivät terveyteen ja sairauteen sekä ihmissuhteisiin, seuraavaksi syy tapaamisiin oli suru ja kriisit sekä usko ja elämän mielekkyyden kysymykset. Yhdellä kohtaamisella oli usein useampi syy.

Vuoden aikana myönnettiin diakonia-avustuksia yhteensä 80 884,90€, josta oman seurakunnan budjetoimia avustusrahoja oli 54 117€ ja Tukikummit- ja muita avustuksia oli 26 767€. Muualta saatujen avustusten määrä kasvoi 22% edellisestä vuodesta. Diakoniatyö jakoi 977 ruokakassia.

Niissä oli EU-elintarvikkeita, Luksian ylijäämälounasruokaa tai pakasteita. Ruuanjakelu tapahtui osin vastaanottotyön puitteissa, osin itsenäisesti ruuanjakeluna. Vuoden aikana monissa lohjalaisissa kouluissa aloitettiin lounasylijäämäruoan myyminen. Tätä lounasruokaa annettiin myös diakonia-avustuksena.

Ryhmätoiminta ja diakoniaruokailut

Säännöllisesti viikoittain toimivia diakoniaruokailuja on kolme; Mäntynummen, keskustan ja Virkkalan alueella, joissa osallistujia yhteensä n. 150 viikoittain. Sammatissa ja Saukkolassa diakoniaruokailu on ollut kerran kuukaudessa. Karjalohjalla aloitettiin diakoniaruokailu kuukausittain syksyllä. Toiminnasta on hyvä kokemus ja sitä jatketaan. Routiolla diakoniaruokailu on ollut muutaman kerran kaudessa. Syksyllä ne eivät toteutuneet työntekijän osittaisen työajan vuoksi.

Diakoniatyön ryhmät ovat seniorikerhoja, talkooryhmiä (esim. Solmut silmukoiksi), vammaisten ja päihdeongelmaisten ryhmiä sekä avoimia ”olohuonetyyppisiä” kokoontumisia. Ohjaajina toimivat usein vapaaehtoiset tai ne toimivat ns. vertaisryhminä. Uutena ryhmänä kokeiltiin neljän kerran Liikkeen ja levon -ryhmää, jossa oli palkkiotoiminen ohjaaja ja diakoniatyöntekijöitä. Vuoden aikana oli yksi sururyhmä. Ohjaajina olivat diakoniatyöntekijä ja -pappi.

Vuoden aikana toteutettiin 20 leiriä ja retkeä ja ne oli suunnattu diakoniatyön eri kohderyhmille. Diakonian Saarikon retkipäivät elokuussa ovat vakiinnuttaneet paikkansa. Neljän päivän aikana tarjottiin teemoitettua ja liikunnallista yhdessäoloa keskustan, Mäntynummen ja Virkkalan senioreille sekä ruokailuissa kävijöille. Yksi päivistä oli riippuvuusteemalla ja oli kohdistettu koko seurakunnan alueelle. Myös vuonna 2018 järjestettiin perheleiri Roution alueen perheille yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.

Yhteisvastuukeräyksen tuoton oman seurakunnan osuudella järjestettiin hyvinvointipäivä diakoniatyön 72 asiakkaalle Länsi-Uudenmaan ammattiopistossa Luksiassa. Osallistujille tarjottiin kuljetus, lounas ja hyvinvointipalveluja. Tapahtuma oli osallistujille merkittävä ja sai paljon näkyvyyttä.

Kansan Raamattuseuran sai avustuksen, jonka turvin noin 60 perhettä sai mahdollisuuden käydä tutustumassa Vivamon lastenkylään .

Vapaaehtoistoiminta

Diakoniatyössä on mukana kymmeniä vapaaehtoisia seurakuntalaisia eri tehtävissä, esimerkiksi ohjaajina, keittiössä, avustajina ja ohjelman suorittajina. Vapaaehtoisten rekrytoiminen ja ohjaaminen on kunkin alueen diakoniatyöntekijän vastuulla. Vapaaehtoisten rekrytoinnissa hyödynnettiin vapaaehtoistyö.fi -sivustoa. Yhteisvastuun toteuttamiseen perustettiin työryhmä, joka valmisteli tulevan vuoden keräystä. Yhdessä sairaalapapin, Vivamon ja Laurentius Lähimmäispalvelun kanssa valmisteltiin saattohoidon vapaaehtoisuuskoulutusta. Pusulan alueseurakunnan diakonian ja lähetyksen vapaaehtoiset valmistelivat ja toteuttivat itsenäisesti markkinoille osallistumisen. Diakoniatyössä oli ensimmäistä kertaa yhteensä neljä henkilöä kuntouttavassa työtoiminnassa kolmella eri alueella. He olivat mukana diakoniatöinnässä 1-3 kertaa viikossa neljä tuntia.

Yhteistyö

Yhteistyöverkostojen merkitys on korostunut, kun taloudellisen avustamisen kriteerit ovat monella taholla tiukentuneet ja vaikeudet ovat moninaisia. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Lohjan

kaupungin perusturva, päihdekliniikka, lastensuojelu samoin järjestöyhteistyö mm. Raittiina yhdessä ry:n, Omaistoitinnan neuvottelukunnan, MLL:n, Hopen, Pelastakaa Lapset ry:n, Laurentius Lähimmäispalvelun ja KRS:n kanssa sekä Nuorkauppakamari.

Työntekijät

Lohjan seurakunnassa on yhdeksän viranhaltijaa, jotka toimivat omilla alueillaan kanta- ja alue seurakunnissa, sekä vastaavat koko seurakunnan alueella erityistehtävistä (johtava työntekijä, kehitysvammais-, päihde-, mielenterveys-, kuulovammais- ja perhetyö). Roution työntekijä teki syksyn 60% työaikaa. Vuoden aikana oli neljä pitkäaikaista sijaista. Diakoniatyölle on nimetty kaksi pappia.

Hyvän esimiestyön ansiosta saatiin hyvin toimivia käytäntöjä helpottamaan perustyötä. Diakoniatyön näkyvyyttä vahvisti 31.8. ensimmäistä kertaa vietetty Diakonian viran päivä.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Diakonia	Toimintatuotot (ulkoiset)	-20 900	-58 770,53	37 870,53	281,2
	Toimintakulut (ulkoiset)	664 780	633 241,12	31 538,88	95,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	643 880	574 470,59	69 409,41	89,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		297 486,73	-297 486,73	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	643 880	871 957,32	-228 077,32	135,4
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		248 902,17	-248 902,17	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	643 880	1 120 859,49	-476 979,49	174,1
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kans.v.diakonia	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	66 000	66 000,00	0,00	100,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	66 000	66 000,00	0,00	100,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	66 000	66 000,00	0,00	100,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät				
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	66 000	66 000,00	0,00	100,0

1.9.2 Perheneuvonta

Perustehtävä

Lohjan ja Vihdin seurakuntien ylläpitämällä Länsi – Uudenmaan seurakuntien perheasiain neuvottelukeskuksesta vuosi 2018 oli 34. toimintavuosi. Keskuksessa työskentelee vastaanottosihteeri ja neljä perheneuvojaa, joista yksi on johtaja. Johtaja jatkoi opintovapaataan vuoden 2018 ajan, kesä-elokuuta lukuun ottamatta.

Keskeisintä perheneuvontatyössä on hoidollinen asiakastyö perheiden ja parien auttamiseksi.

”Kirkon perheneuvonnassa vahvistamme kokonaisvaltaista hyvinvointia kohtaamalla ihmisiä sielunhoidollisen ja terapeutin keskustelun avulla parisuhteen ja perheen eri vaiheissa sekä kriisitilanteissa.”

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

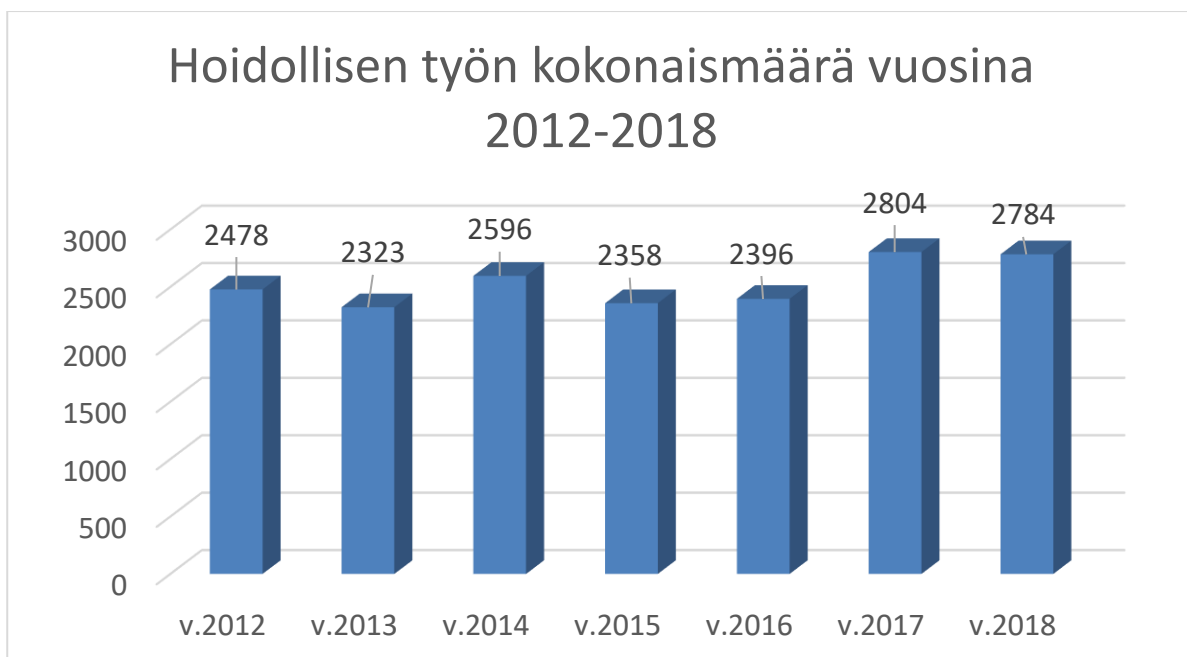
Toimintasuunnitelman tavoitteet vuodelle 2018 toteutuivat seuraavasti: hoidollista asiakastyötä tehtiin 2817 moduulia á 45 min, kun tavoitteeksi asetettiin 2100 moduulia. Kaikkiaan moduuleita yhteensä tehtiin 3621. Asiakkaita oli 389, joista naisia 219 ja miehiä 170.

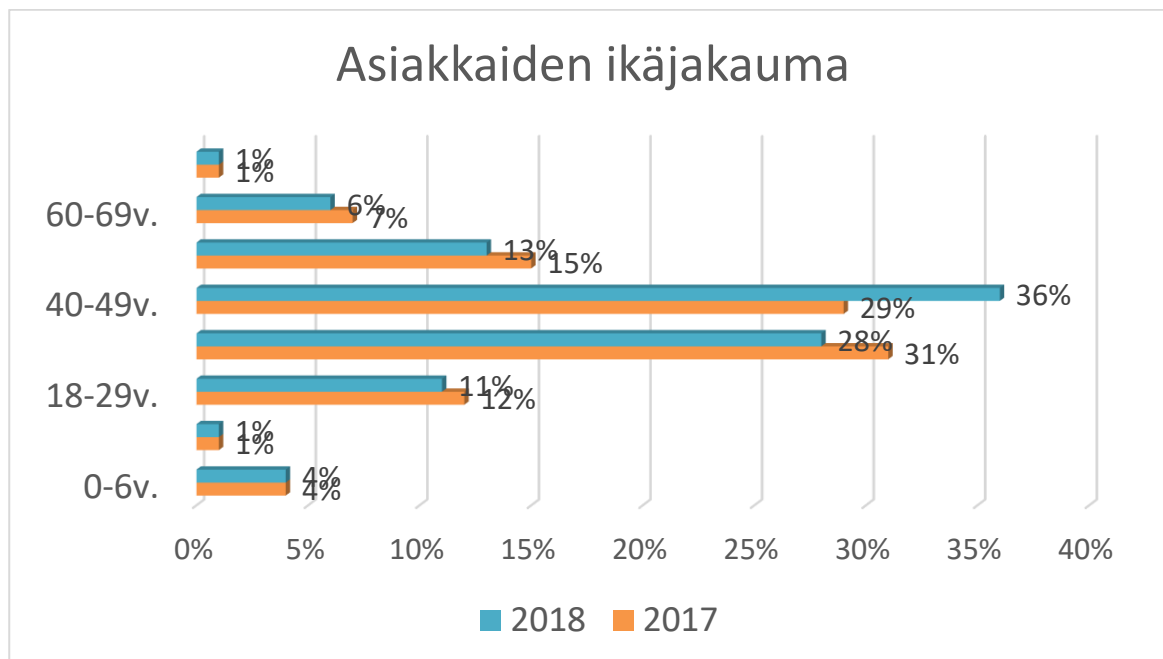
Toiminnan yleinen arviointi

Perheneuvojaa kohden moduulimäärä on noin 905/2018 (892/2017), hoidollisia moduuleja 704/2018 (701/2017). Paritapaamisia eri muodoissaan oli 1423 moduulia ja yksilötapaamisia 1294 moduulia hoidollisista käynneistä (2817 moduulista). Sovittelussa kävi kuusitoista (18) asiakasta. Keskimäärin asiakkaita tavattiin noin 10 kertaa. 2018 vuoden aikana sovittuja, säännöllisiä työnohjauksia annettiin seitsemälletoista (17) seurakuntien työtekijälle.

Asiakastyön moduulien määrä jakautui seuraavasti: Lohja 73%, Vihti 20%, Karviainen 5%, Karkkila 1% ja Siuntio 1%. Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kanssa (karkkilalaiset asiakkaat) jatkettiin maksusopimusta vuoden 2019 loppuun, summa on 20 000e. Siuntion suomenkielisen seurakunnan kanssa sopimus saatiin päivitettyä ja sovittiin, että vuodelle 2019 varataan 7000e ja loppuvuodesta voidaan vielä neuvotella nostosta, jos tarve vaatii. Karkkilan seurakunta varasi budjettiinsa 5000e perheneuvontaan.

Vuoden 2018 aikana pystyttiin pääosin vastaamaan kysyntään, mutta jonotusaika on selkeästi pidentynyt. Pahimmillaan asiakkaat odottivat 3kk jonossa. Vuonna 2018 Lohjan kaupunki aloitti väkivaltatyön suunnittelun ja eri sektoreiden työntekijöiden kouluttamisen. Perheneuvonta on mukana väkivaltatyön avainhenkilötoiminnassa ja Marak-työryhmässä sekä pienimuotoisessa ohjausryhmässä.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Perheneuvonta	Toimintatuotot (ulkoiset)	-125 000	-113 120,90	-11 879,10	90,5
	Toimintakulut (ulkoiset)	319 580	289 154,29	30 425,71	90,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	194 580	176 033,39	18 546,61	90,5
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		30 368,75	-30 368,75	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	194 580	206 402,14	-11 822,14	106,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		99 387,85	-99 387,85	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	194 580	305 789,99	-111 209,99	157,2

1.9.3 Sairaalasielunhoito

Palvelun tarkoitus:

Sairaalasielunhoito on potilaan, läheisten ja henkilökunnan tukemista sairauden ja kriisien keskellä, hoitotyön arjessa ja vaativissa erityistilanteissa.

Palvelun kohderyhmä:

Sairaalasielunhoidon kohderyhmänä ovat terveydenhuollon yksikössä hoitojaksolla olevat potilaat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) Lohjan sairaanhoitoalueella Lohjan sairaalassa ja Lohjan tervekeskuksen vuodeosastoilla. Laitoksessa olevien potilaiden lisäksi sairaalasielunhoitaja työskentelee avohoidon asiakkaiden, läheisten ja terveydenhuollon henkilökunnan kanssa.

Resurssit:

Sairaalasielunhoidossa oli kaksi työntekijää kevätkauden loppuun saakka. Sairaalapastori vastasi työstä Lohjan sairaalassa sekä johti työtä hallinnollisesti ja 1. kappalainen toimi osa-aikaisesti Lohjan tervekeskuksen vuodeosastojen sairaalasielunhoitajana. Toukokuun puolivälistä vuoden loppuun saakka sairaalasielunhoidosta vastasi vs. sairaalapastori varsinaisen viranhaltijan jäätyä ensin lomalle ja sitten eläkkeelle. Kesälomasijaisena toimi 2. seurakuntapastori.

Keskeinen toiminta, arviointi ja haasteet

Työmuodon kustannuksista vastasivat osakasseurakunnat Lohjan aluesairaalan kuntakohtaisten hoitopäiväosuuksien mukaisesti. Hoitopäivien määrä oli yhteensä 28.837, joka jakautui seuraavasti: Lohja 16.153 (n. 56%), Vihti 8.157 (n. 28,3%), Karkkila 2.888 (n.10%) ja Siuntio 1.639 (n. 5,7%). Kuten edellisenäkin vuonna hoitopäivät ovat vähentyneet vuoden 2018 aikana, yhteensä 3.632 päivää. Osakasseurakuntien hoitopäiviä oli 1.321 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lohjalaisten potilaiden osuus väheni 7,3 %. Terveyskeskuksen vuodeosastoilla oli hoitopäiviä 14.11.2018 mennessä yhteensä 31.362 mikä on 6.335 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Keskeisintä työssä olivat henkilökohtaiset keskustelut ja pastoraalinen läsnäolo potilaiden, omaisten ja henkilökunnan kanssa sekä yksityiset ja yhteiset hartaudet ja ehtoollisenvietot. Sairaalapappi oli mukana erilaisissa moniammatillisissa työryhmissä. Sairaalan ja terveyskeskuksen vuodeosastojen jouluhartaudet ja joululaulutilaisuudet toteutettiin yhteistyössä henkilökunnan ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Vuodeosastoille pidettiin hartaudet myös hiljaisella viikolla ja pyhäinpäivän aikaan.

Keväällä entisen Paloniemen psykiatriset osastot potilaineen siirtyivät Lohjan aluesairaalan yhteyteen. Osastolla on 20-24 vuodepaikkaan aikuispsykiatrian käytössä. Uudisrakennuksessa toimivat myös päihdekliniikka ja mielenterveystyön avopalvelut. Sairaalapappi piti osastolla viikoittain keskustelupiiriä.

Aluesairaalan yhteydessä toimivat arviointiosasto ja terveyskeskuksen vuodeosasto 5, joissa on yhteensä 48 vuodepaikkaa. Keskustan terveysasemalla toimivat vuodeosastot 2 ja 3, joissa on 57 vuodepaikkaa.

Sairaalan kappelissa oli hautaan siunaamisia 34 ja pääterveysaseman kappelissa 3. Sairaalapapit olivat kouluttajina saattohoidon kurssilla. Heponiemessä järjestettiin kaksi hiljaisuuden retriittiä.

Sairaalapappi on toiminut työnohjaajana kahdessa ryhmässä ja kahdessa yksilötyönohjauksessa. Eriyisesti terveyskeskuksen vuodeosastojen hoitopäivien vähentyminen kertoo pyrkimyksestä hoitaa ihmisiä kotona mahdollisimman pitkään. Kotona tukea tarvitsevien hoitaminen on lisännyt kotisairaanhoidon ja kotihoidon tarvetta niin HUS:n kotisairaalan kuin Lohjan kaupungin taholta. Tämä kehitys lisää henkisen ja hengellisen tuen tarvetta kotisairaalan ja kotisairaanhoidon potilaiden ja asiakkaiden piirissä.

Syksyllä 2018 käynnistettiin saattohoidon vapaaehtoisten toimintaa yhteistyössä Lohjalla toimivien järjestöjen, Lohjan kaupungin terveydenhoidon ja HUS:n kotisairaalan kanssa. Toiminta on osa seurakunnassa toteutettavaa Kirkko 2020 hanketta. Marraskuussa haastateltiin 30 saattohoidon vapaaehtoiseksi haluavaa. Syksyllä toiminnalle muodostettiin ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina alueella toimivat järjestöt, Lohjan kaupungin ja aluesairaalan toimijat yhdessä seurakunnan vastuuhenkilöiden kanssa (sairaalapappi ja diakoni). Toiminnasta kirjoitetaan raportti.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Sairaalasielunhoito	Toimintatuotot (ulkoiset)	-20 496	-27 870,57	7 374,57	136,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	87 232	77 410,14	9 821,86	88,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	66 736	49 539,57	17 196,43	74,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	66 736	49 539,57	17 196,43	74,2
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		25 462,80	-25 462,80	0,0
	Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	66 736	75 002,37	-8 266,37	112,4

1.9.4 Lähetystyö**Perustehtävä, toimintalinjat ja tavoitteet**

Lähetystyö on kirkon perustehtävä. Lohjan seurakunnan lähetystyön peruskuvauksen, toimintalinjat ja tavoitteet on määritelty vaalikauden alussa (tts 2015). Seurakunnan lähetystoiminta on yhtäältä yhteydenpitoa nimikkolähetyskohteisiin ja varojen keruuta nimikkosopimustemme tukemiseksi. Omassa seurakunnassa se on ollut lähetyskasvatustyötä ja lähettien työn tukemista sanoin (kasvatus ja julistus), teoin (yhteys lähetteihin, työn tunnetuksi tekeminen) ja esirukouksin.

Olemme sitoutuneet tukemaan Suomen ev.lut. kirkon kaikkia virallisia lähetysjärjestöjä ja lisäksi Suomen merimieskirkon työtä. Tärkeä osa työtä oli yhteyden pitäminen seurakunnan nimikkolähetteihin sekä heidän työnsä tukeminen niin taloudellisesti kuin rukouksin. Ongelmana jos rikkautenakin on ollut nimikkosopimusten runsaus; kohteiden monilukuisuus on ollut lähetyskasvatukselle lähes ylivoimainen haaste, mutta toisaalta jokaiselle löytyy oma sydäntä lähellä oleva kohde, mikä näkyy lähetyskannatusluvuissa. Painopisteenä tuleviin nimikkosopimuksien suuntaamisessa jatkoon pidettiin Venäjän ja Aasian työtä; myös vanhoja kohteita Afrikassa, ja varsinkin Namibiassa on haluttu jatkaa.

Nimikkolähetisopimukset

Suomen Lähetysseura (SLS) Miika Kallio - Venäjän ja Viron kirkon aluejohtajan tehtävät. Venäjän Inkerin kirkon työ. Tero Massan ja Katariina Kiilusen -työ Bangkokissa ja Mekong joen aluettyö. Tero ja Katariina palasivat joulukuussa Suomeen ja nimikkosopimus on päättymässä. Nummella oli omana kohteena oppilaitostyö Namibian Windhoekissa. Kansalähettyksen (SEKL) nimikkolähetisopimukset Aitamäet Siperiassa ja erityisesti Pusulan alueseurakunnan nimikkokohde Lehtisen perhe Etiopiassa.

Evankeliumiyhdistyksen kautta (SLEY) tuemme Maikki Ochiengin kummilapsityötä ja työtä orpokotilasten parissa Keniassa. Pusulassa on tuettu Keniassa masai-työtä, mitä työtä on oltu siirtämässä samburuheimon pariin. (SP) Suomen Piipilaseura - Raamatun uudelleen käänntöstyö Namibiassa (SANS) Medialähetys Sanansaattajien kautta tuettiin edelleen farsinkielistä satelliittityötä. Kylväjän (ELK) kautta tuettiin Bangladeshin Uzirpurin koulutuskeskuksen työtä.

Lähetyspiirit ja työryhmät: Nummella ja Pusulassa on siis ollut omat nimikkolähetyskohteensa, ja omat lähetystyöryhmät, joiden toiminta on ollut aluediakonin vastuulla. Nummella on lisäksi ollut vapaaehtoinen avustuskohde: Katuturan kummipäiväkotina Namibian Windhoekissa. Nummen avustuskohde oli myös SLS:n tukema lastenkoti Pietarissa. Karjalohjalla ja Sammatissa ei ollut

erillisiä omia kohteita, vaan tuettiin Lohjan yhteisiä nimikkokohteita. Karjalohjalla lähetystä on tuettu lähinnä kolehtisuunnitelman kautta; Sammatissa oli lisäksi perinteiset kesäkahvila- ja myyjäistapahtumat lähetysten hyväksi vapaaehtoisten voimin.

Kantaseurakunnassa toimi 2 lähetyspiiriä sekä lähetys sihteeriin apuna lähetystyöryhmä (Esa Sohlberg, Tenho Tiilikainen, Olli Luoma, Maija Kokkonen, Alli Brummer). Työryhmä on ollut mukana lähetystyön toiminnan suunnittelussa ja lähetystapahtumien toteuttamisessa. Uusien vapaaehtoisten rekrytointi jäi olemattomiin kuluneena vuonna, mutta apua odotetaan vapaaehtoistyön tiimistä, jossa lähetys sihteeri ollut mukana.

Lähetyskasvatusta tehtiin lähettivierailujen, lähetysaiheisten tilaisuuksien ja lähetyspiirien kautta. Lähetystyön esillä pitämisestä vastasivat työntekijöiden rinnalla vapaaehtoiset lähetysaktiivit ja –piirien, lähetysiltojen, lähetysmyyjäisten yms vetäjät ja vapaaehtoiset.

Lähetystyön tehtävänä on ollut tukea rippikoulun lähetyskasvatusta: Maaliskuussa ns. riparirallissa jälleen yksi rasti oli lähetysrasti, joka toteutettiin myös Nummi-Pusulän rippikoululaisille. Rasti pidettiin nyt omin voimin lähetys sihteerin ja lähetyspapin pitämänä. Kaikki Lohjan suomenkieliset rippikoululaiset oli siis osallistettu tapahtumaan. Rasteilla kävi yhteensä 540 rippikoululaista ja rippikouluisosta.

Nimikkolähetysten vierailuja oli kuluneen vuonna 2 (Maikki Ochieng, Miikka Kallio). Lähettiemme viestit ja terveiset välittyivät verkkosivujemme kautta ja vapaaehtoisvoimin (Simo Jouhi) ylläpidetyn lähetysblogimme kautta.

Lähetystyöryhmän jäsen ja lähetysaktiivi Alli Brummer järjesti lähetystyöryhmän tuella syksystä 2017 keväälle 2018 kuukausittaiset hyvän vastaanoton saaneet lähetysillat. Illat on järjestetty yhteistyössä eri lähetysjärjestöjen kanssa nimenomaan niiden tunnetuksi tekemiseksi.

Lohjalla oli toukokuun lopussa Vivamossa SANSAN Medialähetyspäivät, joita valmistamassa oli lohjalaisia sansalaisia ja osallistumassa lohjalaisia lähetysaktiiveja. Sekä lähetyspappi että Lohjan kirkkoherra olivat mukana päivien ohjelmassa.

Toiminnan suurimpia haasteita ja onnistumisia olivat erilaiset varainhankinta tapahtumat: myyjäiset, osallistuminen omenakarvevaaleihin, Menneen ajan joulumarkkinoille yms. Nokipannukahvitus vapaaehtoisineen oli edelleen erilaisissa tapahtumissa suorastaan seurakunnan hittituote:

Lähetystyön varainhankinta ja vapaaehtoiset: Ilman sitoutuneita vapaaehtoisia varainhankinta olisi mahdotonta: keskeisiä toimijoita olivat lähetyspiirit ja vapaaehtoiset työryhmät (kantaseurakunnassa kolme, Nummella ja Pusulassa kummassakin yksi; Sammatissa myyjäisaktiivien ryhmä). **Nokipannutiimi** on koko seurakunnan yksi suuri ”näyteikkuna”, näkyvä julistus seurakunnasta ja sen sanomasta, ja tuottavin varainhankintamuotokin. Nokipannukahveja oli 12, joista 6 lähetykselle (tapulikahvit, Aurlahtipäivä, Laurinpäivä, Omenakarvevaali, Piispaehdokkaiden haastattelutilaisuus sekä Menneen ajan markkinat). Tapulikahveja kesällä oli 11, jotka myös erittäin onnistuneita sekä tapahtumina että varainhankinnassa. Menneen ajan markkinat vuoden tärkein keräystapahtuma tuotti 9519,68 €. Alueilla vastaavasti on omat vastaavat vakiintuneet toimintapäivänsä kesä- ja adventinajan tori ja myyjäistapahtumat.

Uusien vapaaehtoisten rekrytoinnissa ei onnistuttu kuluneena vuonna. Tämä näkyi sekä vaalikeräyslippaiden vapaaehtoisten rekrytoinnissa, että tuntui Menneen ajan markkinoiden toteutuksessa, vaikkei niiden onnistumiseen vaikuttanutkaan.

Henkilöstö Lohjan kantaseurakunnassa lähetystyön toiminnasta vastasivat lähetyssihteeri (50%) sekä lähetystyöstä vastannut pappi. Lähetys-sihteerin tehtävää hoiti alkuvuoden TM Marika Viljamaa vt:nä, syyskuun alusta vakinainen lähetyssihteeri Anniina Javanainen palasi virkavapailta. Alueilla lähetystyön tukeminen on ollut diakoniaviranhaltijoiden tehtävänkuvuissa Nummella ja Pusulassa; Karjalohjalla ja Sammatissa tehtävää ei ole erityisesti määritelty; aluepappi ja diakoni mahdollisuuksien mukaan ollut apuna vapaaehtoisille.

Yhteydenpito lähetysjärjestöihin

Lähetysjärjestöjen vuosikokouksiin, lähetysjuhliin yms on lähetetty edustajat ottaen edustuksissa huomioon myös alue seurakuntien lähetysaktiivit.

Talousarviossa pysyttiin. Varovaisuus varautumisessa vuoden lopun suuriin kuluihin Menneen ajan markkinoilta aiheutti sen, että varoja jäi käyttämättäkin.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Lähetys	Toimintatuotot (ulkoiset)	0	-1 187,13	1 187,13	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	121 319	116 830,99	4 488,01	96,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	121 319	115 643,86	5 675,14	95,3
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		25 347,08	-25 347,08	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	121 319	140 990,94	-19 671,94	116,2
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		41 099,55	-41 099,55	0,0
	Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	121 319	182 090,49	-60 771,49	150,1

1.9.5 Ystävyysseurakuntatoiminta

Ystävyysseurakuntatoiminnassa vuosi 2018 oli juhluvuosi: Unkarissa Budapestissa juhlittiin 30-vuotista ystävyttä Kobanyan seurakunnan kanssa; Virossa Sakun seurakunnan 5 vuotisjuhlassa. Lohjan seurakunnalla on näiden kahden ystävyysseurakunnan lisäksi rovastikunnallinen ystävyysseurakunta Toksova, Inkerissä. Ystävyysseurakuntatoiminta on seurakunnan ja ennen kaikkea seurakuntalaisten yhteydenpitoa ystävyysseurakuntiin ja sen jäseniin, esirukousta heidän puolestaan ja seurakuntien taloudellista tukemista. Toiminta on linjattu siten, että se perustuu vapaaehtoisuuteen ja on omakustanteista.

Kobanyan ystävyttä 30v. Kobanyan yhteyshenkilönä on toiminut 90-luvun puolivälistä Hannu Laasio. 30v-ystävyyden pääjuhlaa vietettiin toukokuussa Unkarissa, jonne matkusti 12 seurakuntalaisen joukko. Ystävyysseurakuntatoiminnan pappi Raili Rantanen saarnasi juhlan jumalanpalveluksessa Kobanyan kirkossa (=Ystävyiden matka no 73). 30-vuotisjuhlan kunniaksi ja viemiseksi Kobanyaan Hannu Laasio ja Sakari Iso-Herttua kokosivat kuvamuistikirjan kuluneilta vuosilta. Kesäkuussa pieni joukko lohjalaisia vieraili ystävien luona Unkarissa (nro 74). Syyslomalla kirkkoherra Juhani Kiiski lomaili Unkarissa Vihdin seurakunnan nuorten kuoron ja kanttori Timo Saarion matkassa (nro 75) ja saarnasi hänkin Kobanyan kirkossa. Joukko lohjalaisia kävi vielä marraskuussa vanhan ystävä yli 90v syntymäpäiväjuhlassa (ystävyyden matka nro 76). Lohjalla 30

vuotta juhlittiin lokakuussa kirkkopyhässä kakkukahvein; Unkarista saadut toiminnan 30v-kyllit kiinnitettiin ystävyysseurakunnan tolppaan seurakuntatalon pihassa ja Kobanya-salin ilmoitustauluun.

Saku 5v. Sakun ystävyystoiminnan yhteyshenkilöinä ovat olleet Leena ja Matti Junnila, ja aktiivina ystäväjoukkona erityisesti Solmut silmukoiksi ryhmäläisiä. Kynttiläpäivänä helmikuussa Sakun seurakunnalla oli 5-vuotisjuhla, missä juhlassa kirkkoherra Juhani Korteen johdolla oli tila-autollinen seurakuntalaisia (8). Viemisinä Sakun seurakunnalle oli Kaiku Mäenpään sorvaamat kynttilänjalat alttarille (6kpl).

Viron aktiivit ovat järjestäneet varainkeruuta; mm. arpajaisia sekä vaatekeräystä kirpputorille toukokuuseen Sakun seurakunnan ystävien tapaamiseen. Joulukuussa aloitettiin Sakun kirkon rakentamista, mitä Lohjalta olemme tukeneet.

Toukokuussa Pusulasta tehtiin seurakuntaretki Viroon ja Sakuun. Helmikuussa Lohjalla vietettiin Viron 100v juhlaa, jossa osallistujia oli liki 70, vapaaehtoinen kahvimaksu kerättiin Sakun seurakunnalle.

Talosluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Ystävyysseurak.työ	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	11 000	8 950,04	2 049,96	81,4
	Toimintakate 1 (ulkoisen)	11 000	8 950,04	2 049,96	81,4
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäinen)	11 000	8 950,04	2 049,96	81,4
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät				
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	11 000	8 950,04	2 049,96	81,4

1.10 Viestintä

1.10.1 Tiedotus ja viestintä

Perustoiminta

Vuoden 2018 aikana tehtävää on toteutettu perustoimintokuvauksen mukaisesti.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen vuonna 2018

Vuonna 2018 rakennetaan seurakunnan tiedotustoiminta organisaatiota ja toimintaympäristöä vastaavaksi strategian mukaisesti.

- Järjestetään kokonaisvaltaista viestintää tukevaa koulutusta sekä työntekijöille että seurakuntalaisille: Tavoite toteutui osittain. Järjestettiin yksi viestintäkoulutus some-asioista, samalla kartoitettiin eri some-kanavat. Kartoituksessa todettiin, että seurakunnalla on 18 erilaista fb-sivua.
- Seurakunnassa koulutetaan ja toimii 20 koulutettua some-osaajaa, jotka ovat sekä työntekijöitä että seurakuntalaisia. Heitä kannustetaan osallistumaan aktiivisesti tiedotuksen ja viestinnän kehittämiseen ja toteuttamiseen. Koulutuksessa tunnistettiin koulutuksen lisätarve ja some-viestinnän pirstaleisuus. Tähän tullaan tekemään muutos.

3. Seurakunnan Facebook-sivujen seuraajien määrä nousee yli 1000:een suunnitelmavuoden aikana: Tavoite toteutui osittain. Seurakunnan fb-sivustolla oli 910 seuraajaa.
4. Seurakunnan julkinen internet-alusta muuttuu Lukkari-järjestelmään: Tavoite toteutui osittain. Valmiudet ja siirtyminen tapahtuu vuoden 2019 ensimmäisellä kvartaalilla.
5. Seurakunnan ulkoisen ilmeen virkistäminen: Tavoite toteutui osittain seurakuntavaalien osalta ja kehitettävää on edelleen.

Toiminnan sisällön muutokset

Työaloja koulutettiin edelleen uuteen varausjärjestelmään. Yksi siviilipalvelusmies on luonut Lukkari alustaan pohjatiedot, mutta seurakuntavaalien toteutus osaltaan lykkäsi uuden alustan käyttöönoton. Vuoden lopussa saatiin lähes valmiiksi internet-alustan vaihto Sujuu-järjestelmästä uuteen Lukkari - alustaan.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Tiedotus ja viestintä	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	181 244	110 093,95	71 150,05	60,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	181 244	110 093,95	71 150,05	60,7
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		13 557,63	-13 557,63	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	181 244	123 651,58	57 592,42	68,2
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		57 267,32	-57 267,32	0,0
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	181 244	180 918,90	325,10	99,8

1.11 Svenska verksamheten berättelse

1.11.1 Svensk verksamhet

Verksamhetstanken/grunduppgiften och beskrivning av verksamheten (**inom parentes statistik 2017**)

Den svenska verksamheten och det svenska arbetet uppfattar man enklast genom att se det som en egen församling. Grunduppgiften är att garantera fortsättningen för den nuvarande församlingsverksamheten och möjliggöra en ständig utveckling i samförstånd med den finska verksamheten samt att på ett fullvärdigt sätt betjäna de svenskspråkiga på deras modersmål.

Det svenska arbetet leds av den svenska direktionen tillsatt av kyrkofullmäktige.

I slutet av året 2018 var 1.320 (1.352) medlemmar i Lojo församling svenskspråkiga, vilket utgör (3,99 %) av det sammanslagna antalet församlingsbor. Språkminoriteten har i flera år hållits på samma numerära nivå.

Arbetsformen undervisar, förkunnar Guds ord och utdelar sakramenten. Dess uppgift är att främja förverkligandet av kärlek till nästan enligt Kristi lära och exempel. Arbetet utförs i gudstjänster, förrättningar, dagklubbar, familjeklubbar, skriftskolan, utbildning av hjälpledare, ungdomskvällar, skolverksamhet, den svenskspråkiga vuxenklubben, årsfester, anstaltbesök, utflykter och lokalt samarbete.

Målsättning

- 1) Att erbjuda de svenskspråkiga medlemmarna i Lojo församling en församlingssamfund på deras modersmål
- 2) Att erbjuda verksamhet som är välplanerad och anpassad till olika ålderskategorier samt till olika livssituationer
- 3) Att förse människor med redskap för att bättre tyda och förstå tro och liv.

Centrala åtgärder och verkställande (år 2017 i parentes)

Gudstjänster och kyrkliga förrättningar sker på svenska. Besök till närliggande svenska församlingars gudstjänster anordnas. Varje månad förrättas 2-3 högmässor, 2-3 gånger om året familjekyrka samt välsignelse av skolväg.

- **Gudstjänster:** 18 (17) högmässor, 1 (2) gudstjänster (långfredag), (3) barn- och familjegudstjänster (Palmsondag, ettornas välsignelse, Mikaelidag), 1 (1) konfirmationsgudstjänst, 0 (2) gudstjänstbesök, 7 (7) skolgudstjänster, 4 (4) specialgudstjänster (stilla veckans nattvard, friluftshögmässa, 2 tvåspråkiga), 2 (2) julböner. Förrättningar har utförts på svenska. Kyrkvårdar har ställt upp vid de egna högmässorna.
- **Dagklubb**, 1 grupp två gånger i veckan 10 (12) barn
- **Sommarklubb för familjer 4.-15.6.** 10 ggr 12 (7) vuxna, 17 (30) barn.
- **Familjeklubb** i Virkby våren 35 ggr, hösten 36 ggr, 15 (7) familjer
- **Juniorklubb** åk 3 - 4, våren 5 barn / 13 ggr, hösten 9 barn / 17 ggr, total 14 (6) barn
- **Flickis**, åk 5 - 6, våren 6 barn / 14 ggr, hösten 4 barn / 16 ggr 10 (8) barn
- **Handarbetscafé** våren 16 ggr, hösten 14 ggr, 4 - 6 (5 - 6) deltagare
- **Familjejippo i Vivamo 18.4.** (Insamlingen Gemensamt ansvar) 7 familjer
- **Vårutfärd (dagklubb och familjeklubb) 22.5.** 15 barn, 10 vuxna, 10 familjer
- **Julkaffe med dagklubben 18.12.** 16 deltagare, 6 familjer
- **Julkaffe i familjeklubben 19.12.** 10 deltagare, 5 familjer.
- **Den svenskspråkiga skriftskolan.** Skriftskolläger, 15 (16) konfirmander, 7 (6) hjälpledare, 3 (2) lärare, och 1 (1) nattövervakare.
- **De unga; hjälpledarskolning:** Hjälpledarutbildning 6 (4) deltagare.
- **Skolarbetet:** Virkby skola, Solbrinkens skola och Källhagens skola har besökts vid behov.
- **Diakoni:** månatliga besök och andakter på 2 vårdhem, födelsedagsfester två gånger under året.
- **Vuxenarbetet:** Svenska kretsen har sammankommit under verksamhetsperioden en gång i månaden, 15 (15) deltagare.
- Braskväll hos Britta Nordström. 14 (12) deltagare.
- Höstutfärd till Pusula. 23 deltagare
- Möjligheten att starta en **sorgegrupp** har informerats i programbladet.
- Tidningen **Kyrkpressen** prenumereras till alla svenskspråkiga hushåll (18-åringar och äldre), 877 hushåll.
- **Frivilliga** deltar i diakoniarbetet och vid högmässor.
- Beredskap för stöd till **deltagande i retreat** finns.
- Kören har övat varje vecka.

Allmän utvärdering av verksamheten

Det svenskspråkiga församlingsarbetet baserar sig för tillfället starkt på de frivilligas insatser.

Den svenskspråkiga verksamheten har annonserats i Kyrkpressen, programbladet, tidningen Länsi-Uusimaa, församlingens nätsidor och genom församlingens anställda.

Personal

Tjänster och anställningsförhållanden: teolog och två svenskspråkiga barnledare.

En barnledare (100%) anställdes 1.8.2018. En annan barnledare började arbeta som 50% från oktober. Därför anställdes en barnledare (50%) till från början av året 2019.

Ungdomsarbetsledaretjänsten har varit utan tjänsteinnehavare under hela verksamhetsperioden. I slutet av året anställdes en ungdomsarbetsledare, som började sitt arbete 1.1.2019.

Realisering av budgeten och motivering till eventuella överskridningar

Personalkostnaderna utgör den största delen av verksamhetsbidraget.

Verksamheten totalt har kunnat hålla sig inom budgetets ramar. 69,3 % (93,7 %) har använts. Brist på ungdomsarbetsledare har påverkat på användning av verksamhetsbidrag.

Sammanfattning och nämnvärda händelser

Verksamhetsmässigt har året följt verksamhetsplanen.

Det frivilliga arbetet fungerar mestadels understött av Svenska direktionen.

Brist på ungdomsarbetsledare har påverkat verksamheten hela året.

1.11.2 Ruotsinkielinen toiminta

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus (suluissa vuoden 2017 tilasto)

Ruotsinkielisen työmuodon laajan tehtävän hahmottaa parhaiten ajattelemalla ruotsinkielistä työmuotoa omana seurakuntanaan. Perustehtävä on turvata nykyinen seurakuntatoiminta sekä mahdollistaa jatkuvaa kehitystä yhteistyössä suomenkielisen toiminnan kanssa ja palvella täysipainoisesti seurakunnan äidinkieleltään ruotsinkielisiä.

Ruotsinkielistä työtä johtaa kirkkovaltuuston asettama ruotsinkielinen johtokunta.

Vuoden 2018 lopussa Lohjan seurakunnan jäsenistä 1.320 (1.349) oli ruotsinkielisiä. Ruotsinkielisten osuus on (3,99 %) seurakunnan kokonaisväkimäärästä. Kielivähemmistön määrä on vuosia pysynyt tasaisena.

Työmuotoja ovat opetus, Jumalan sanan julistus ja sakramenttien jakaminen. Työmuodon tehtävä on edistää Kristuksen opetuksen ja esimerkin mukaisen lähimmäisenrakkauden toteutumista. Toimintamuotoina ovat jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset, päiväkerhot, rippikoulu, isoskoulutus, nuortenillat, koulutyö, ruotsinkielinen aikuisten kerho, vuosijuhlat, laitospvierailut, retket ja paikallinen yhteistyö.

Tavoitteet

1. Tarjota Lohjan seurakunnan ruotsinkielisille jäsenille mahdollisuus seurakuntayhteyteen omalla äidinkielellään.
2. Tarjota hyvin suunniteltua, eri-ikäiset ja eri elämäntilanteissa huomioivaa toimintaa.
3. Antaa jäsenille välineitä uskon ja elämän tulkitsemiseen

Keskeiset toimenpiteet ja toteutuma (vuosi 2017)

Jumalanpalvelukset sekä kirkolliset toimitukset toteutetaan ruotsin kielellä. Jumalanpalvelusvierailuja lähiseutujen ruotsinkielisiin seurakuntiin järjestetään. Kuukausittain pidetään 2-3 messua, perhekirkko 2-3 kertaa vuodessa, pääsiäis- ja joulukirkot tai -vaellukset päivähoitolle sekä kouluille sekä koulutielle siunaaminen.

- **Jumalanpalveluksia:** 18 (17) messua, 1 (2) sanajumalanpalvelusta (pitkäperjantai), 3 (3) lasten- ja perheiden jumalanpalvelusta (palmusunnuntai, ekaluokkalaisten siunaus, Mikkelinpäivä, 1 (1)

konfirmaatiomessu, 0 (2) jumalanpalvelusvierailu, 7 (7) koulujumalanpalvelusta, 4 (4) erityisjumalanpalvelusta (hiljaisen viikon ehtoollinen, ulkoilmajumalanpalvelus, 2 kaksikielistä), 2 (2) jouluhartausta. Toimituksia on toteutettu ruotsiksi. Kirkkoväärtit ovat toimineet ruotsinkielisissä messuissa.

- **Päiväkerho**, 1 ryhmä 2 kertaa viikossa 10 (12) lasta.
- **Kesäkerho perheille 4.-15.6.** 10 kertaa 12 (7) aikuista, 17 (30) lasta.
- **Perhekerho** Virkkalan kirkolla keväällä 35 kertaa, syksyllä 36 kertaa 15 (7) perhettä.
- **Varhaisnuorten kerho** 3-4 lk, keväällä 6 lasta / 13 kertaa, syksyllä 9 lasta / 17 kertaa, yhteensä 14 (6) lasta.
- **Tyttökerho**, 5-6 lk, keväällä 6 lasta / 14 kertaa, syksyllä 4 lasta / 16 kertaa 10 (8) lasta.
- **Käsityökerho** keväällä 16 kertaa, syksyllä 14 kertaa, 4-6 (5-6) osallistujaa.
- **Perhetapahtuma Vivamossa 18.4.** (Yhteisvastuu) 7 perhettä.
- **Kevätretki (päiväkerho ja perhekerho) 22.5.** 15 lasta, 10 aikuista, 10 perhettä.
- **Päiväkerhon joulukahvi 18.12.** 16 osallistujaa, 6 perhettä.
- **Perhekerhon joulukahvi 19.12.** 10 osallistujaa, 5 perhettä.
- **Ruotsinkielinen rippikoulu.** Rippikoululeiri, 15 (16) rippikoululaista, 7 (6) isosta, 3 (2) opettajaa ja 1 (1) yövalvoja.
- **Nuoret; isoskoulutus.** 6 (4) osallistujaa.
- **Nuorten illat** 6 (28) kertaa, avoin ryhmä, 3-6 osallistujaa, kokoontumisia 1 x kuukaudessa.
- **Koulutyö:** Virkby skolan, Solbrinkens skola ja Källhagens skola, vierailuja tarpeen mukaan
- **Diakonia:** kuukausittaiset vierailut ja hartaudet kahdessa hoitolaitoksessa, syntymäpäiväjuhlat kaksi kertaa vuodessa.
- **Aikuistyö:** Svenska kretsen kokoontuu kerran kuussa toimintakautena, 15 (15) osallistujaa.
- Nuotioilta Britta Nordströmillä, 14 (12) osallistujaa.
- Syysretki Pusulaan, 23 osallistujaa.
- Mahdollisuutta osallistua **sururyhmään** on ilmoitettu toimintaesitteessä.
- **Kyrkpressen-**

Toiminnan yleinen arviointi

Ruotsinkielinen seurakuntatyö toimii nykyisellään vahvalla vapaaehtois pohjalla. Seurakunnan ruotsinkielisestä toiminnasta on tiedotettu Kyrkpressen-lehden, kausiohjelman, Länsi-Uusimaa – lehden, seurakunnan kotisivujen sekä seurakunnan työntekijöiden avulla.

Henkilökunta

Virat ja toimet: teologi, nuorisotyönohjaaja sekä kaksi ruotsinkielistä lastenohjaajaa. Yksi lastenohjaaja (100%) aloitti työnsä elokuun alussa. Toinen lastenohjaaja työskenteli lokakuusta lähtien 50 %. Tästä syystä otettiin töihin yksi 50 % lastenohjaaja vuoden 2019 alusta alkaen. Nuorisotyönohjaajan virka on täyttämättä koko toimintakauden. Vuoden lopussa otettiin töihin nuorisotyönohjaaja, joka aloitti työnsä 1.1.2019.

Toimintamäärärahan toteutuma ja perustelu mahdolliseen ylitykseen

Suurin toimintamäärärahojen osa koostuu henkilöstökuluista.

Työala kokonaisuudessaan on pysyttäytynyt myönnetyn määrärahan puitteissa, käytetty 69,3 % (93,7 %), Nuorisotyönohjaajan puuttuminen on vaikuttanut budjettimäärärahan käyttöön.

Yhteenveto ja mainittavat tapahtumat

Vuoden toiminnot ovat seuranneet toimintasuunnitelmaa. Ruotsinkielinen johtokunta tukee vapaaehtoistoimintaa. Nuorisotyönohjaajan puute on vaikuttanut toimintaan koko toimintakauden ajan.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Ruotsinkielinen työ	Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 540	-1 198,95	-2 341,05	33,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	197 007	135 270,23	61 736,77	68,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	193 467	134 071,28	59 395,72	69,3
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		63 181,74	-63 181,74	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	193 467	197 253,02	-3 786,02	102,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		72 747,65	-72 747,65	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	193 467	270 000,67	-76 533,67	139,6

1.12 Karjalohjan alue seurakunta

1. Alue seurakunnan yleistehtävä

Karjalohjan alue seurakunta toimii näkyvästi ihmisten keskuudessa Kristuksen lähetyskäsken mukaisesti. Tavoitteet pyrittiin saavuttamaan yhdessä työntekijöiden, seurakuntalaisten, vapaaehtoisten ja alueneuvoston jäsenten kanssa.

2. Jumalanpalvelus- ja hartauselämä

Monipuolisesta ja eri ikäryhmät tavoittavasta jumalanpalveluselämästä ja kirkkomusiikista vastasivat työntekijät yhdessä vapaaehtoisten ja seurakuntalaisten kanssa. Pääsääntöisesti alueneuvoston jäsenistä koostuva kirkkoväärtitoimintaa jatkettiin, kirkkoväärtit toimivat tekstinlukijoina ja ehtoollisavustajina. (n. 10 aktiivista kirkkoväärtiä). Jumalanpalvelusten kävijämäärää verrattuna aikaisempiin vuosiin kasvoi hiukan.

Seurakunta toteutti kaatuneiden muistopäivän juhlan sekä Itsenäisyyspäivän juhlan.

Puujärvipäivät keräsivät perinteiseen tapaan paljon väkeä. Seurakunta osallistui tarjoamalla nokipannukahvit.

Kirkkokuoro osallistui jumalanpalvelukseen 4 kertaa.

Vuosi	Pääjumalanpalvelus (kpl/yht. hlöä)	Ehtoollisella käynnit (yht. hlöä)	Muut jumalanpalvelukset (kpl/yht. hlöä)	Musiikkilais. (kpl/yht. hlöä)	Muut hartausilaisuudet (kpl/yht. hlöä)
2018	56/1740	1610	7/460	12/1850	5/400
2017	49/1320	1440			
2016					
2015					

Tupalassa, Pipolassa, Kotolassa ja Ojalassa pidettiin säännöllisesti hartaus kerran kuussa sekä kaksi ehtoollishartautta (keskimäärin n. 5-10 osallistujaa).

Vuosi	Kasteet kirkossa/muualla	Aviol.viik./siun.	Hautaan siunaaminen	Kinkerit	Kodin siun. alueella	Raamattu-ja rukoustuokiot
2018	2/4 (yht 190)	5/320	20/800			
2017	13					
2016	9					
2015	11					

3. Musiikkitoiminta

Musiikkityön perustehtävät toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Pitkäaikainen kanttori Heikki Orama saateltiin hyvin ansaitulle eläkkeelle syyskuussa.

Konsertteja ja musiikkitilaisuuksia oli kiitettävästi. Mustlahdessa pidettiin virsilauluilta maaliskuussa.

Kuukausittaiset kanttorin vierailut hoivayksiköissä tukivat musiikkikasvatustyötä. Musiikkitilaisuuksiin osallistui n. 1850 henkeä.

4. Tiedotus

Tietoa seurakunnan toiminnasta ja päätöksenteosta jaettiin eri kanavia hyödyntäen mahdollisimman avoimesti. Tiedotus hoidettiin pääsääntöisesti Lohjan kantaseurakunnan tiedotuksen kautta. Karjalohjan alue sai hyvin näkyvyyttä mm. Lohkareessa ja paikallislehdissä. Toimistos sihteeri vastasi kirkollisista ilmoituksista vuonna 2018. Paikallislehdissä ja aluseurakunnan nettisivuilla oli viikoittaiset kirkolliset ilmoitukset. Karjalohjan aluseurakunnan facebook –sivut lisäsivät seuraajiaan.

5. Kasvatus - Lapsi- ja perhetyö, nuorisotyö, varhaisnuorisotyö ja rippikoulutyö

Nuoriso- tai rippikoulutyötä ei ole ollut vuonna 2018.

Koulutyöstä vastasi kantaseurakunnan nuorisotyöntekijä. Keväällä järjestettiin Kirkko viidellä aistilla, johon osallistui koko Karjalohjan koulu.

Lapsi- ja perhetyössä toiminta keskittyi perheparkkiin (torstaisin), joka kokoontui syksyn aikana 13 kertaa, kävijöitä keskimäärin n. 15. Omaan päiväkerhon lapsiryhmään ei riittänyt hakijoita.

Päiväkotivierailu joulukirkossa, koulu kevät- ja joulukirkossa.

6. Palvelu - Diakonia- ja lähetystyö

Perustehtävänä oli luoda yhteyttä, palvella, vahvistaa ihmisarvoa ja herättää vastuuta lähimmäisestä yhdessä vapaaehtoisten ja seurakuntalaisten kanssa. Diakoniatyön tehtävänä on etsiä ihmisiä, joita ei muulla tavoin auteta. Tavoitteet saavutettiin pääosin vastaanottotyössä ja kotikäynneillä, myös seurakuntalaiset olivat mukana. sekä yhteistyössä. Jatkuvaa varainkeruuta edustivat kirkossa kerättävät kolehdit, lähetyskynttelikkö.

Seniorikerhokerho kokoontui aktiivisesti joka toinen viikko (keskimäärin 15-20 henkilöä), lisäksi Evästä arkeen -ruokailu keräsi kerran kuukaudessa keskimäärin 20 henkilöä. Sitä edelsi Arjen rukoushetki kirkossa. Seniorikerho kokoontui kaksi kertaa kuussa Lasikirkossa. Kerholaisia oli keskimäärin 15 henkilöä. Varttuneen väen ja Äijien jouluruokailuun osallistui 30 henkeä.

Kevätretki järjestettiin Oravannokkaan ja syksyllä tehtiin retki Hämeenlinnaan ja Aulankoon yhdessä sammattilaisten kanssa (52 hlöä). Evästä arkeen -ruokailut aloitettiin syyskuussa kerran kuussa, 12-16 henkeä. Arjen rukoushetket aloitettiin kirkossa kerran kuussa.

Kehitysvammaisten kaverikirkkoja pidettiin kaksi, osallistujia 45 henkeä. Kehitysvammaisia Karjalohjalta osallistui myös Vivamon retkipäivään syyskuussa.

Perheleiripäivä karjalohjalaisille ja sammattilaisille toteutettiin yhdessä Nummen diakonian kanssa Iloitusssa. Keväällä oli äitien hemmotteluilta ja syksyllä naisten ilta yhdessä sammattilaisten kanssa. Karjalohjan kirkolla oli Sanaa ja saunaa -iltoja 4 kertaa kesäkuussa, osallistuja 2-6 henkeä. EU -ruokajakelua oli kaksi kertaa vuodessa, jonka toisen yhteydessä oli vaatteiden vaihtotori.

Yhteisvastuukeräyksen tiimoilta pidettiin tapahtuma. Paikallisissa liikkeissä oli kiinteä lipaskeräys. Listakeräjiä oli yksi.

Yhteissyntymäpäiväjuhlat järjestettiin Sammatissa yhdessä Sammatin aluetyön kanssa. Osallistujia oli 50 henkilöä.

Diakoniatyöntekijä osallistui papin ja kanttorin lisäksi hoivayksiköiden hartaustoimintaan neljässä hoivayksikköä. Lisäksi joulunajan kukkatervehdys vietiin 40:lle yksin asuvalle vanhukselle vapaaehtoisen ja aluepapin toimesta.

Vuosi	Vastaanottotapaamiset	Kotikäynnit	Retket	Seniorikerho	Evästä arkeen	Muut
2018	60	15	2/50	18/260		40
2017						
2016						
2015						

8. Yhteenveto ja muut tapahtumat

Joulukuussa järjestettiin kiitosillallinen vapaaehtoisille ja alueneuvoston jäsenille Lasikirkossa, johon osallistui n 40 henkilöä.

Karjalohjan Martat palvelivat seurakuntaa kahvitukseen ja laittamalla ruokaa.

Karjalohjan kirkko toimi kesällä tiekirkkona.

Syksyn seurakuntavaaleissa Karjalohjalla oli neljä ennakoäänestyspaikkaa ja yksi varsinainen äänestyspaikka (Lasikirkko). Karjalohjalta valittiin Lohjan kirkkovaltuustoon kolme henkilöä. äänestysaktiivisuus oli hyvällä tasolla.

Karjalohjan alueen työntekijät 2018:

aluepappi, suntio, kanttori, toimistosihteri (ma), diakoni, kaksi lastenohjaajaa (yhdessä Sammatin kanssa), perhetyöntekijä (kerran viikossa), lisäksi hautausmaan kausityöntekijöitä Haudankaivaja ja suntioiden sijaistus (ostopalveluna)

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Karjalohjan aluetyö	Toimintatuotot (ulkoiset)		-202,00	202,00	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	33 362	35 590,73	-2 228,73	106,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	33 362	35 388,73	-2 026,73	106,1
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		14 695,08	-14 695,08	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	33 362	50 083,81	-16 721,81	150,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		10 809,98	-10 809,98	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	33 362	60 893,79	-27 531,79	182,5

1.13 Nummen aluseurakunta

Perustehtävä

Nummen aluseurakunta on osa maailmanlaajuista Kristuksen kirkkoa. Se kutsuu ja kokoaa evankeliumin sanan perustalta ihmisiä hengelliseen yhteyteen ja palveluun. Perustehtävään kuuluu aiempien sukupolvien Nummen kirkkoon ja kirkkomaahan liittyvien, yhteisöä kokoavien perinteiden vaaliminen sekä alueellisen seurakuntaelämän peruspalvelujen turvaaminen ja toteuttaminen

seuraavien tehtävälueiden kautta: 1. jumalanpalvelus- ja hartauselämä sekä kirkolliset toimitukset, 2. diakonia- ja lähetystyö, 3. nuoriso- ja rippikoulutyö, 4. lapsi- ja perhetyö, 5. musiikkityö.

1. Jumalanpalvelus- ja hartauselämä, kirkolliset toimitukset

Kirkkovuoden mukaista jumalanpalveluselämää toteutettiin Nummen kirkossa viettämällä pääsääntöisesti messua pyhäpäivisin klo 10. Samalla ylläpidettiin hyvää perinnettä kesäkirkkopalvelusten (paimentenkirkko, Iloittu) toimittamisessa. Säännölliset hartausvuorot olivat Nummen alueen hoivakodissa (Niilonpirtti), koulussa (Oinola) sekä päiväkodeissa (Saukkola, Leppäkorpi). Kyläkirkkopalvelusta vietettiin vakiintuneeseen tapaan Leppäkorvessa (tapaninpäivä) ja Jättölässä (2. pääsiäispäivä), loppiaisirkko Saukkolassa. Kertomusvuotena Nummen alueseurakunnassa toimitettiin 76 (mukana myös Kisakallion leiririppikoulujen kaksi konfirmaatiota) messua ja muuta jumalanpalvelusta, joissa osallistujia oli yhteensä 5000. Hartauksilla oli myös tärkeä osansa seurakunnan retki- ja leiriohjelmassa, kinkereillä sekä seurakunnan työntekijöiden vieraillessa partiolaisten ja veteraanimajan kokoontumisissa.

Nummen kirkossa toteutetut pääsiäis- ja joulukuvaemat kokosivat yhteensä 560 osallistujaa. Kauneimmat joululaulut -tilaisuus järjestettiin kirkon lisäksi myös paikallisen huoltoaseman kahviossa ja Niilonpirtin palvelutalossa. Messuavustajaryhmä oli osaltaan aktiivisesti toteuttamassa Nummen kirkon jumalanpalveluselämää.

Kirkollisia avioliittoon vihkimisiä oli kolme (edellisenä vuonna kuusi), kastejuhlaa kirkossa vietettiin kolme kertaa, seurakuntakodissa kasteita oli kolme ja kasteperheiden kotona 17. Hautaan siunaamisia oli 37, joista kaksi sankarivainajan hautaan siunaamista. Jälkimmäinen sankarihautaus toimitettiin itsenäisyyspäivän jumalanpalveluksen yhteydessä.

2. Diakonia- ja lähetystyö

Diakonia- ja lähetystyön vastuuryhmät vastasivat yhdessä diakoniatyöntekijän kanssa työaloihin liittyvästä suunnittelusta ja toteutuksesta alueseurakunnassa.

Diakonian ja yleisen seurakuntatyön säännöllistä kokoavaa toimintaa oli seuraavasti:

Käsityöpiiri Saukkolan seurakuntakodissa, Elonpiiri Nummen seurakuntatoimiston kokoustilassa, 'Hyvän päivän treffit' (yhdessä Lohjan mielenterveysseuran kanssa) Saukkolan seurakuntakodissa. Kukin tilaisuus kokosi hartauteen, keskusteluun ja Saukkolassa myös yhteisen ruuanlaiton ääreen 10-20 seurakuntalaista.

Etevan toimintakeskuksessa vierailtiin kerran kuukaudessa. Miesten raamattupiiri kokoontui kuukausittain seurakuntatoimistossa, kinkereille kokoonnuttiin Leppäkorven kylätalolla. Loppuvuodesta toteutettiin myös 'pappi tavattavissa huoltoasemalla' jakso. Diakoniakasvatusta annettiin päiväkerho- ja kouluvierailuilla sekä rippikoulun ennakkotapaamisissa ja rippikoulutunneilla. Vastuuryhmän jäseniä sekä muita seurakuntalaisia oli mukana palvelemassa diakoniaan liittyvissä yksittäisissä tapahtumissa kuten Saukkola-päivässä, Vanhemman väen kevätjuhlassa ja kirkkopyhässä, diakonian palvelupäivässä sekä kinkeripiirien joulutervehdyskäynneillä.

Yhteissyntymäpäiväjuhliin (70, 75, 80, 85, 90-) lähetettiin 115 kutsua, juhlijoita seurakuntakodissa oli 60. Kutsukirjeessä pyydettiin myös ottamaan yhteyttä alueseurakunnan pappiin tai diakoniin, mikäli toivottiin kotikäyntiä. Koti- ja laitospöytäkirjat sekä yksittäinen keskusteluapu kotona tai seurakuntatiloissa kuuluivat oleellisena osana diakonin ja papin työkuvaan. Alueseurakunnan pappi oli mukana Lohjan kaupungin järjestämässä Vanhusten viikon tapahtumassa Nummen Seuratallolla. Hyvä yhteistyö Nummen kotihoidon, alueseurakunnan diakoniatyön ja Niilonpirtin kanssa jatkui. Saukkolan seurakuntakoti tarjosi myös tilat Hiiden omaishoitajien kokoontumisille.

Lähetystyössä tuettiin talousarviovaroin oppilaitostyötä Namibiassa (4100 €) sekä Inkerin kirkon työtä (1600 €). Erillisenä kohteena tuettiin vapaaehtoisin varoin Katuturan päiväkotia Windhoekissa Namibiassa (300 € /vuosi). Kokoavan toiminnan osalta toteutettiin lähetysillat keväällä (SLS) ja syksyllä (Lähetysyhdistys Kylväjä). Lähetystyön merkitys osana seurakuntaelämää oli vakiintuneeseen tapaan esillä kesän Paimentenkirkossa, loppiaisen kyläkirkossa, juhannusaaton juhlassa kotiseutumuseolla, joulumyyjäisissä sekä helmi- ja lokakuun toivevirsi-illoissa. Lähetysten tapahtumissa kerättiin lähetystyölle (poislukien loppiaisen kyläkirkon kolehti) varoja 1710 €. Lähetystyö (mm. alue seurakunnan lähetyskohteet) kuuluivat luonnollisena osana rippikouluopetukseen. Alue seurakunnan diakoniatyöntekijän ajasta 80% on osoitettu diakoniaan, 20% lähetystyölle

3. Nuoriso- ja rippikoulutyö

Nuorisotyön perusviikkotoimintaan kuuluivat nuortenillat Nummen nuorisotalolla (klo 14.30-19) sekä yhteiset leirit (syksy, pääsiäinen) ja retket (Turku, 'Maata näkyvissä'). Leirit ja retket toteutettiin yhteistyössä Lohjan kantaseurakunnan kanssa. Varhaisnuorille järjestettiin Nummen nuorisotalolla kaksipäiväiset lasten ja koululaisten toimintapäivät koululaisten syyslomalla lokakuussa. Toimintapäiville osallistui 17 (5-12-vuotiasta) lasta. Nummen yhtenäiskoulussa kokoonnuttiin seurakunnan päivänavauksiin n. kerran kuukaudessa. Joulun- ja kevät Kirkot sekä Nummen kirkon pääsiäis- ja joulukuvaelmiin osallistuminen toivat omalta osaltaan evankeliumin sanoman koululaisten luokse ja rakensivat yhteistyötä koulun ja seurakunnan välillä. Syyskuussa nuorisotyö järjesti menehtyneen isosen muistoksi suruhartauden, tilaisuus kokosi Nummen kirkkoon 130 seurakuntalaista. Nuoret osallistuivat myös pyhäinpäivän iltakirkon toteuttamiseen.

Nummen ja Pusulan alue seurakunnat järjestivät yhdessä sekä päivä- että leiririppikoulun. Leiririppikoululaisia oli 42, päivärippikoululaisia 6. Merkittävä osa rippikoulusta toteutetaan tapaamisissa ja tutustumisissa seurakuntaelämään ja muihin oppilaisiin jo ennen leiririppikoulua tai päivärippikoulujaksoa. Tapaamisissa huomioidaan myös rippikoululaisten vanhemmat. Päivärippikoulun konfirmaatio oli Nummen kirkossa, leiririppikoulun joko Nummen tai Pusulan kirkossa. Isoskoulutuksessa kävi keskimäärin 15 nuorta, vuoden 2018 rippikouluissa isosena palveli 13 nuorta. Nummen kirkossa järjestettiin myös kaksi Kisakalliolla (Suomen Jääkiekkoliitto ry taustajärjestönä) pidetyn leiririppikoulun konfirmaatiota.

Nuorisotyönohjaajan työkuvaan kuuluvat Nummen ja Pusulan alue seurakunnat. Rippikouluopetuksessa pappien ja nuorisotyönohjaajan lisäksi rippikoulua ovat toteuttamassa myös muut alue seurakunnan työntekijät (kanttori, lapsi- ja perhetyöntekijä, diakoni). Tarkempaa tietoa työalasta löytyy Lohjan kantaseurakunnan varhaisnuoriso-, nuoriso- sekä rippikoulutyön toimintakertomuksista.

4. Lapsi- ja perhetyö

Työalan keskeisin toimintamuoto on päivä- ja perhekerhoto Nummella, Saukkolassa ja Leppäkorvessa. Seurakuntavierailuja jatkettiin Saukkolan ja Leppäkorven (Leppäkertun) päiväkoteihin sekä Oinolan esikouluun. Kesällä jatkettiin myös jo vakiintunutta avointa kesäkerhotoimintaa (kaksi viikkoa). Päiväkerhoryhmiä on kaksi, toinen ryhmistä kokoontuu kaksi ja toinen kerran viikossa. Seurakuntatapahtumien (esim. retket) yhteydessä on kehitetty yhteistoimintaa varhaisnuorisotyön kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös muiden alue seurakunnan työalojen kanssa (kanttorin kanssa avoin muskari perhekerhossa, diakonin vierailut). Lapsi- ja perhetyötä alue seurakunnassa suunnittelee ja toteuttaa kaksi lastenohjaajaa.

5. Musiikki

Kirkkokuoro kokosi viikoittain 14 laulajaa. Vuoden alusta harjoituksia oli 28, esiintymisiä 14, jumalanpalvelusten lisäksi adventti- ja yhteisvastuukonserteissa, kauneimmissa joululauluissa sekä Niilonpirtissä. Laulupiirissä oli laulajia 9, harjoituksia 16, esiintymisiä 11 (mm. joului- ja pääsiäiskuvaelmassa). 'Kööri' lauloi messussa kolme kertaa. Avoin perhemuskari vakiinnutti paikkansa perhekerhon yhteydessä. Muskari kokoontui yhdeksän kertaa, osallistujia 8-17.

Paikkakunnan muusikot olivat aktiivisesti mukana palvelemassa lahjoillaan jumalanpalveluksissa ja konserteissa. Musiikkitilaisuuksia oli kuluneen vuoden aikana 13, joissa kuulijoita yhteensä 930. Erityisesti iloa toi perhekerhon vanhempien ja lasten musisointi messussa. Yhteisvastuukonsertti, Omenapuun varjossa –konsertti sekä joulunajan konsertit vetivät tavallista enemmän väkeä. 'Lasten kauneimmat joululaulut' tilaisuus on myös alkanut löytää kuulijakuntansa. Pääsiäis- ja joulukuvaemat onnistuivat hyvin ja niissä oli ilahduttavaa yhteistyötä koulun kuoron kanssa. Ukulelepaja järjestettiin seurakuntalaisille Saukkola-päivien yhteydessä. Kanttorin työkuvaan kuului myös hartaus- ja lauluhetket Niilonpirtissä sekä kirkkoväärtitoiminnan ohjaaminen.

Seurakuntavaalit 2018

Ennakoäänestyksen päätyttyä annettiin Nummen aluseurakunnan äänestyspaikoista vaalilautakunnalle oman seurakunnan lähetekuoria yhteensä 242 kpl. Ennakoäänestyspaikkoja olivat Nummen seurakuntatoimisto (6.11.), Niilonpirtti ja Saukkolan toimitila (7.11.), Leppäkorven kylätalo (8.11.), Auto Vasenius Ky ja Nuorisotalo (9.11.) sekä huoltoasema St1, Saukkola (10.11.). Varsinaisena äänestyspäivänä (18.11.) Nummen seurakuntatoimistossa ääniä annettiin 153.

Tiedotus

Kirkolliset ilmoitukset näkyivät aluseurakunnan verkkosivuilla ja Länsi-Uusimaa lehdessä. Nummen aluseurakunnalla on omat kanttorin hallinnoimat facebook-sivut. Alueen kotitalouksiin jaettiin erillinen kuukausitiedote yhdessä Pusulan aluseurakunnan kanssa. Merkittävää osaa aluseurakunnan tiedotustyöstä hoitaa toimistosihiteeri.

Nummen aluseurakunnan työntekijät 2018

- vs. aluekappalainen, aluekappalainen 1.11. alkaen
- seurakuntamestari
- kanttori
- diakoni
- kaksi lastenohjaajaa
- yksi vahtimestari - emäntä
- vs. nuorisotyönohjaaja
- toimistosihiteeri (1pv /vko)

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Nummen aluetyö	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	36 462	34 113,41	2 348,59	93,6
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	36 462	34 113,41	2 348,59	93,6
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		14 906,19	-14 906,19	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	36 462	49 019,60	-12 557,60	134,4
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		10 152,58	-10 152,58	0,0
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	36 462	59 172,18	-22 710,18	162,3

1.14 Pusulan alue seurakunta**1. Alue seurakunnan yleistehtävä**

Pusulan alue seurakunta toimii näkyvästi ihmisten keskuudessa Lohjan Pusulassa Kristuksen lähetyksensä mukaisesti. Vuoden 2018 keskeisinä tavoitteina olivat tiekirkkohanke Pusulassa ja Kärkölässä, Lohjan seurakunnan painopisteiden mukaiset strategiset tavoitteet (sanoma kirkaaksi, kohtaaminen lämpimäksi, jäsenyys tärkeäksi, lähimmäinen rakkaaksi), seurakuntamatka sekä teemajumalanpalvelusten järjestäminen. Tavoitteet pyrittiin saavuttamaan yhdessä työntekijöiden, seurakuntalaisten, vapaaehtoisten ja alueneuvoston jäsenten kanssa.

2. Jumalanpalvelus- ja hartauselämä

Monipuolisesta ja eri ikäryhmät tavoittavasta jumalanpalveluselämästä ja kirkkomusiikista vastasivat työntekijät yhdessä vapaaehtoisten, kuorolaisten, kirkkoväertien (n.10 kpl, pääsääntöisesti alueneuvoston jäseniä) ja seurakuntalaisten kanssa. Jumalanpalvelusten kävijämäärää laski hieman mutta ehtoollisella kävi enemmän kuin vuonna 2017. Kärkölän kirkossa pidettiin vakiintuneen käytännön mukaisesti viisi jumalanpalvelusta (Pääsiäisaamun messu, juhannuskirkko, elokirkko (joka oli tällä kertaa perinnejumalanpalvelus juhlineen), itsenäisyyspäivän kirkko seppeltenlaskuineen sekä jouluaaton sanajumalanpalvelus. Lisäksi kesällä järjestettiin kolme jumalanpalvelusta Iloitun leirikirkossa sekä yksi Mattilan maaseutumuseolla.

Vuosi	Pääjumala np. (kpl/hlöä)	Ehtoollisella käynnit (hlöä)	Muut jumalanp. (kpl/hlöä)	Musiikkitila is. (kpl/hlöä)	Tiekirkko Pusula/Kä rkölä (hlöä)	Muut tilais.
2018	62 / 2832	1324	7 / 643	19 / 1734	245 / 140	16 / 527
2017	62 / 3004	1159	11 / 1076	19 / 1462	ei tiekirkkoa	21 / 653
2016	62 / 3216	1320	12 / 1061	17 / 1255	ei tiekirkkoa	86 / 2235
2015	62 / 2566	1316	12 / 1331	12 / 1667	ei tiekirkkoa	55 / 2701

Aikuistyön osalta pienryhmänä toimivissa raamattu- ja rukoustuokioissa kokoontumisten painopiste olivat tulevien kirkkopyhien tematiikka. Iltaruskossa (entinen Pusulan vanhainkoti) pidettiin säännöllisesti hartaus joka toinen viikko sekä kaksi ehtoollishartautta (keskimäärin n. 25 osallistujaa). Hartauksiin osallistuvien määrä nousi kaupungin järjestämän päivätoimintalaisten aktiivisen osallistumisen takia. Kasteiden, avioliittoon vihittyjen/siunattujen ja hautaan

siunaamisten määrä nousi hieman edellisestä vuodesta. Merkillepantavaa on hautajaisten väkimäärän pienentyminen. Näyttää siltä, että hautajaisia pidetään entistä enemmän pienemmällä saattojoukolla. Kinkerien määrä laski johtuen kolmesta kinkeriperuutuksesta sairastumisten takia. Syksyllä järjestettiin yhteistyössä Lohjan miesten kanssa ilta Iloitussa, joka kokosi 38 miestä. Iloitussa oli vilkas kesäaika. Kesän saunailtojen (10 krt) yhteydessä oli aina myös hartaudellinen osuus. Iloitussa järjestettiin kesän aikana yli 50 eri tilaisuutta (yksityiset ja oma seurakunta).

Vuosi	Kasteet Pusulan alueella	Aviol.viik./siun. Pusulan alueella	Haut.siun. Pusulan/Kärkölän kirkossa	Kinkerit	Kodin siun. Pusulan alueella	Raamattu-ja rukoustuokiot
2018	17 / 536	7 / 516	38 / 1284	1 / 25	1 / 25	12 / 108
2017	15 / 450	2 / 178	31 / 1330	3 / 73	2 / 35	14 / 148
2016	10 / 155	8 / 280	44 / 1556	2 / 38	5 / 83	16 / 174
2015	23 / 664	3 / 209	38 / 1542	4 / 65	2 / 19	19 / 224

3. Musiikkitoiminta

Musiikkityön perustehtävät toteutuivat. Alue seurakunnassa toimivat muskari (kevät 8/syysy 10 lasta), lapsikuoro (14 lasta), kirkkokuoro (9 laulajaa) ja IFÊ- djemberyhmä (6 soittajaa). Konsertteja ja musiikkitilaisuuksia oli kiitettävästi. Musiikkiryhmät toimivat ja esiintyivät aktiivisesti sekä jumalanpalveluksissa, messuissa ja lauluilloissa. Kuorot ja muskari kokoontuvat kerran viikossa kanttorin johdolla (29 harjoituskertaa, kirkkokuorolla 12 esiintymistä ja lapsikuorolla 6 esiintymistä). IFÊ- ryhmä harjoitteli 2 kertaa kuussa Felix Adjèn johdolla (syyskaudella 9 kertaa, joista kolme esiintymistä). IFÊ- ryhmä oli esiintymässä myös 17.6. Karkkilan Rautapäivillä kansainvälisessä kahvilassa. Virsi- ja lauluiltoja oli kirkossa, srk-talolla ja museonmäellä. Musiikkitoiminnassa korostuivat lasten ja nuorten musiikkikasvatus. Kuukausittainen kanttorin vierailu Pusulan ja Koisjärven päiväkodeissa tukivat musiikkikasvatustyötä. Kanttori pyrki vierailemaan myös perhekerhossa kerran kuussa ns. perhemuskarissa, joka on koettu myönteisenä sekä perheiden että toteuttajien kannalta. Musiikkitilaisuuksiin osallistui 1734 henkeä, missä näkyi mukava lisäys viime vuoden kävijämäärään (v.2017 1462) Kärkölän kirkon kesätapahtumissa oli 3 konserttia, kaksi jumalanpalvelusta ja Omenapuun varjossa- konsertti. Menestyksekkäs oli ”Sota-ajan lauluja”-konsertti srk-talossa (läsnä n.170 henkilöä), jonka tuotto meni Pusulan sankarihautojen kunnostukseen. Kauneimmat joululaulut- tilaisuudet järjestettiin Pusulan kirkossa, Ikkalan koululla, Lasten joulukirkossa ja Kärkölän kylätalolla. Alue seurakunnan konserttitoimintaa tuki yhteistyö Lohjan Kaupunginorkesterin, Nummi-Pusulan Mieslaulajien, Lions Club- Pusulan, Pusulan Marttojen ja yksittäisten esiintyjien kanssa.

4. Tiedotus

Tietoa seurakunnan toiminnasta ja päätöksenteosta jaettiin eri kanavia hyödyntäen mahdollisimman avoimesti. Pusulan alue sai hyvin näkyvyyttä mm. Lohkareessa ja paikallislehdissä. Lohkare ilmestyi paikallislehden välissä. Toimistosihteerin vastasi Pusulan kirkollisista ilmoituksista vuonna 2018. Paikallislehdissä ja alue seurakunnan nettisivuilla oli viikoittaiset kirkolliset ilmoitukset. Pusulan alue seurakunnan facebook -sivut lisäsivät seuraajiaan (loppuvuonna yli 300 hlöä, eniten kaikista Lohjan alue seurakunnista). Kotitalouksiin jaettiin erillinen tapahtumatiedote yhdessä Nummen alue seurakunnan kanssa kuudesti vuodessa.

5. Kasvatus - Lapsi- ja perhetyö, nuorisotyö, varhaisnuorisotyö ja rippikoulutyö

Lapsi- ja perhetyö

Lapsi- ja perhetyössä toiminta oli vilkasta ja tavoitteet toteutuivat. Päiväkerholaisia oli 37 hlöä (172 kerhokrt). Perhekerho kokoontui 37 kertaa. Perhekerhokäyntejä aikuisilla oli 343 ja lapsilla 580 (yht.923). Keväällä järjestettiin koko perheen ulkoilupäivä Keräkankareella yhteistyössä PU-58:n ja

LC-Pusulan kanssa. Lapsen oikeuksien päivän iltana Pusulan koululla yhteistyössä MLL:n kanssa järjestetyssä liikuntatapahtumassa oli mukana 56 hlöä. Perhekerhon kanssa tehtiin kaksi retkeä Iloittuun. Kesäkerhot kokoontuivat 3 kertaa (yht. 56 käyntiä/aikuiset ja lapset). Perheille järjestetyissä tapahtumissa ja tilaisuuksissa oli yht.489 hlöä. Kesäretki tehtiin Lomamäen lemmikkipuistoon Inkooseen (55 hlöä) ja perheleiripäivää vietettiin Iloitussa kesäkuussa (38 hlöä). 1-4-vuotiaille lähetettiin syntymäpäiväkortit. Koulunsa syksyllä aloittaneet siunattiin Iloitussa pidetyn kesäkauden avajaisjumalanpalveluksen yhteydessä toukokuussa. Lapsiperheet osallistuivat myös aktiivisesti kirkkopyhiin. Lastenohjaaja teki päivähoitoyhteistyötä vieraillemalla päiväkotiryhmissä 18 krt ja päiväkotiryhmät kävivät vastavierailulla seurakuntatalolla 20 krt. Perjantaiparkki 2-5-vuotiaille lapsille kokoontui 6 krt. Siihen osallistui 15 lasta(9hlöä/krt). Kävimme päiväkerholaisten kanssa esiintymässä Iltaruskossa, eläkeliiton Pusulan yhdistyksen tilaisuudessa ja seurakuntakerhossa.

Varhaisnuorisotyö

Varhaisnuorisotyössä järjestettiin Nummen Nuokkarilla Lasten ja koululaisten toimintapäivät lokakuussa syyslomalla 5-12-vuotiaille. Kaksipäiväisille Toimintapäiville osallistui 17 (v 2017, 17) lasta. Marraskuussa järjestettiin Nummen ja Pusulan alueiden vuonna 2008-syntyneille 10-synttärit 10 vuotta vuonna 2018 täyttävillä lapsille, ja synttäreille osallistui 20 (v. 2017, 21) lasta. Päivänavauksia järjestettiin vuoden aikana yhteensä 14 kappaletta Pusulan ja Ikkalan kouluissa. Pusulan koululle järjestettiin pääsiäiskirkko sekä joulukirkko. Ikkalan koululle järjestettiin Kauneimmat Joululaulut -tilaisuus. Yhteistyössä Nummen yhtenäiskoulun, Lohjan kaupungin nuorisotyön sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettiin toukokuussa Nummen yhtenäiskoulun liikuntapäivä. Kesäkuussa järjestettiin perheretki Muumimaailmaan, johon osallistui koko Lohjan seurakunnan alueelta 59 henkilöä. Nummen Samoojat -partiolippukunnan lupauskirkko järjestettiin itsenäisyyspäivänä Nummen kirkossa ja lupauskirkkoon osallistui 123 henkeä.

Rippikoulutyö

Nummen ja Pusulan alueseurakunnissa järjestettiin yhteinen leiri- sekä päivärippikoulu. Leiririppikoulussa oli 42 (v.2017, 49) rippikoululaista ja päivärippikoulussa 6 (v. 2017, 9) rippikoululaista. Rippikoulut aloitettiin tammikuussa jumalanpalveluksella Pusulan kirkossa. Tämän jälkeen leiririppikoululla oli seitsemän tapaamista ja päivärippikoululla kahdeksan tapaamista ennen intensiivijaksoa. Tapaamisissa muun muassa osallistuttiin nuorteniltoihin ja jumalanpalveluksiin, tehtiin käytännön diakoniaa ja vietettiin kesäkauden avajaisia Iloitun leirikeskuksessa. Tämän lisäksi rippikoululaisen tuli käydä itsenäisesti kerran jumalanpalveluksessa, kaksi kertaa nuortenillassa, yhdessä seurakunnan muussa tilaisuudessa (esimerkiksi kaste, häät, hautajaiset, laulutilaisuudet, tai kinkerit) sekä yhdessä vapaavalintaisessa tilaisuudessa. Leiririppikoulun intensiivijakso pidettiin elokuun alussa Enä-Sepän leirikeskuksessa Vihdissä, ja päivärippikoulun intensiivijakso pidettiin kesäkuun alussa Nummen Nuokkarilla. Leiririppikoulun konfirmaatio järjestettiin sekä Nummen, että Pusulan kirkossa, rippikoululainen sai itse valita, kumpaan konfirmaatioon osallistui. Päivärippikoulun konfirmaatio järjestettiin Nummen kirkossa. Vuoden 2019 rippikoulua varten Nummen yhtenäiskoulun 8-luokkalaisille pidettiin syksyllä rippikoulun infotilaisuus.

Nuorisotyö

Nuorisotyössä perusviikkotoimintaan kuuluivat syyskaudella nuortenilta Nummen Nuokkarilla perjantaisin klo 15–20. Kevätkaudella nuorteniltaa aikaistettiin klo 14.30-19, ja tämän lisäksi toteutettiin kaksi kertaa XXL Nuokkari klo 18-21, ja tämän tarkoitus oli koota erityisesti kauempana opiskelevia Nummen ja Pusulan nuoria. Lisäksi kesällä järjestettiin kaksi nuorteniltaa Iloitun leirikeskuksessa. Yksi nuortenilta järjestettiin Saukkola-päivän yhteydessä Saukkolan seurakuntakodilla. Nuorteniltoja järjestettiin yhteensä 24 (v. 2017 24) kertaa, ja keskimäärin joka

illassa kävi 10 (v. 2017 12) nuorta. Isoskoulutusta järjestettiin koko vuoden aikana 6 (v. 2017 8) kertaa, ja keskimäärin isoskoulutuskerrossa kävi 12 (v. 2017 7) nuorta. Huomioitavaa on, että syyskaudella isoskoulutettavien määrä kasvoi voimakkaasti ja syksyllä heitä oli yhteensä 22 nuorta. Syyskaudella isoskoulutuksissa kävi keskimäärin 15 nuorta. Vuoden 2018 rippikouluissa isosena toimi yhteensä 13 isosta. Nuorten joulujuhla järjestettiin syyskauden päätteeksi 8.12. ja siihen osallistui 8 (v. 2017 26) nuorta. Syyskuussa nuorisotyö järjesti menehtyneen isosen muistoksi suruhartauden, joka keräsi Nummen kirkkoon 130 henkeä. Nuorisotyö osallistui myös nuoren hautajaisiin, ja toi sinne oman tervehdyksensä. Kesän aikana Nummen Nuokkarilla pidettiin siivous- ja uudelleensisustustalkoot, johon osallistui nuoria. Nuokkarin pääsali siivottiin ja järjesteltiin uudelleen avarammaksi sekä viihtyisämmäksi, ja lisäksi Nuokkarille hankittiin muun muassa uudet matot, säkkituoleja sekä musiikkisoitin. Lohjan kaupungin nuorisotyön kanssa yhteistyössä toteutettiin koulujen lukuvuoden päättäjäpäivän päivystys Nummen ja Pusulan alueilla sekä syyskuussa uusien 7-luokkalaisten ryhmäytyspäivä Nummen Nuokkarilla.

Nuorisotyön yhteistyö Lohjan kantaseurakunnan kanssa

Edellä mainitun toiminnan lisäksi Nummen ja Pusulan alueiseurakuntien kasvatustyö oli yhteistyössä järjestämässä Lohjan kantaseurakunnan kanssa varhaisnuorille talvilomaviikolla leiriä 1-4-luokkalaisten nuorisotyössä yhteistyössä toteutettiin pääsiäisleiri, syysleiri sekä retki Maata Näkyvissä -festareille. Isoskoulutuksen osalta järjestettiin isoskoulutusleiri kaikille isosille sekä ISKO2- ja ISKO3-leirit 2. ja 3. vuoden isosille. Rovastikunnallisena yhteistyönä toteutettiin myös kerhonohjaajien peruskurssi sekä Frendi-leiri, mutta näihin ei Lohjalta tullut osallistujia. Tarkempaa tietoa näistä löytyy Lohjan kantaseurakunnan varhaisnuorisot-, rippikoulu- sekä nuorisotyön toimintakertomuksista. Tämän lisäksi yhteistyötä tehtiin ja edelleen kehitetään Lohjan rovastikunnan muiden seurakuntien kanssa.

Palvelu - Diakonia- ja lähetystyö

Perustehtävänä oli luoda yhteyttä, palvella, vahvistaa ihmisarvoa ja herättää vastuuta lähimmäisistä yhdessä vapaaehtoisten ja seurakuntalaisten kanssa. Diakoniatyön tehtävänä on etsiä ihmisiä, joita ei muulla tavoin auteta. Tavoitteet saavutettiin pääosin vastaanottotyössä ja kotikäynneillä sekä yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa. Vapaaehtoiset (29 hlöä) olivat työn tuki ja voimavara. Jatkuvaa varainkeruuta edustivat kirkossa kerättävät kolehdit, lähetyskynttelikkö, myyjäiset sekä käsityöpuodin tuotto. Seurakuntakerho ja ompeluseura kokoontuivat aktiivisesti (n. 378 käyntikertaa). Diakonissa oli mukana keskustan alueella kokoontuvassa Sururyhmässä (7x 10 hlöä). Lähetystyön ystävät (7) veivät vanhainkodin väkeä kirkkoon (2x7hlö). Lisäksi diakonian- ja lähetystyön ystävillä (5hlöä) oli myyntikoju paikallisilla markkinoilla (2x). Vapaaehtoiset myös olivat valvomassa (1xvk) Pusulan koulun ylijäämäruoan myyntiä. Diakonissa Hilikka Lydénin johdolla alueiseurakunnassa toteutettiin vapaaehtoistyö -opinnäytehanke, jossa paikallisia vapaaehtoisia haastateltiin ja pohdittiin diakonian ja seurakunnan vapaaehtoistyön kehittämistä.

Vuosi	Tapamiset vast. otolla	Koti-ja onnitte lukäyn nit	Tapamiset lait. ja muualla	Ruoka-ja tal.avustukset	Srk-kerho	Ompeluseura	Vapaaehtoisten käsityöpuoti	Diak.tilaisuudet ja talk.pvt	Retket	Leiripvt lloitusssa	Lähetystyön tilaisuudet
2018	91 (69hlö)	62 (37hlö)	8 (12hlö)	77krt	15krt(15hlö ä/krt)	15krt(n.12hl öä/krt)	16krt(33hl öä)	6krt(140hl öä)	2krt(50 hlöä)	2krt(69hlöä)	8krt(150 hlöä)
2017	34(28hlö)	80 (95hlö)	80 (95hlö)	34krt	16krt(n.14hl öä/krt)	14krt(n.11hl öä/krt)	2krt	13krt(293 hlöä)	2krt(39 hlöä)	2krt(76hlöä)	7krt(158 hlöä)
2016	48	49(63hlö)	11(25hlöä)	37krt	15 (14hlö/krt)	12krt(n.11hl öä/krt)	14krt	13kpl(345 hlöä)	1krt(5hlöä)	4kpl(128 hlöä)	7krt(89hlöä)

Yhteenveto + merkittävät tapahtumat

Alue seurakunnassa oli hyvä toimintavuosi, jossa näkyi monella positiivinen työnäky. Seurakunta oli näkyvästi esillä eri tapahtumissa. Monissa tilaisuuksissa, esim. konserteissa, eri tapahtumissa ja jumalanpalveluksissa oli alue seurakunnan kokoon nähden yllättävän paljon väkeä. Pusulassa järjestettiin erityyppisiä jumalanpalveluksia kuten kesäkirkkoja, kansanlaulukirkkoja, lasten ja nuorten kirkkoja sekä messuja. Pusulan ja Kärkölen kirkot olivat ensimmäistä kertaa tiekirkkoina kesällä 2018. Tiekirko-oppaina olivat nuoret Juho Lehtinen, Laura Usenius ja Aaro Jylhämäki. Tiekirkoissa kesä-heinäkuussa kävi Pusulassa 245 kävijää (n.5 hlöä/päivä) sekä Kärkölässä 140 kävijää (n. 5 hlöä/päivä). Pusulan alue seurakunnassa toteutettiin vapaaehtoistyöhanke, jossa sekä työntekijät että vapaaehtoiset pääsivät esittämään ideoitaan vapaaehtoistyön kehittämiseksi. Hankkeen avustamana diakoniatyö sai joitakin uusia nuorempia vapaaehtoisia mm. joulutalkoisiin sekä lähetyspuotiin. Pusulan alue seurakunta järjesti toukokuussa matkan Viroon Turin kukkamarkkinoille ja Sakun ystävyysseurakuntaan (matkalla oli mukana 22 henkilöä). Matka oli erittäin onnistunut ja sille toivottiin jatkoa. Lisäksi Iloitun metsän ja piha-alueen siivousta jatkettiin. Talkoita järjestettiin myös hautausmailla (talkoolaisia oli n. 15-25 hlöä/kerta). Rippikoululeiri järjestettiin yhdessä Nummen alue seurakunnan kanssa. Kevällä järjestetty superviikonloppu oli erittäin onnistunut. Nuoret jalkautuivat eri paikkoihin ja koteihin diakoniatyön pariin. Marraskuussa pidettiin seurakuntavaalit. Pusulassa annettiin ääniä kaikkiaan 337 kappaletta (ennakkoääniä 203 kpl ja vaalipäivän ääniä 134 kpl). Äänestysprosentti oli Pusulassa 12,52. Pusulan alueneuvoston nelivuotinen toimintakausi päättyi joulukuussa. Pusulan alue seurakunnan työssä koettiin runsaasti Jumalan siunausta ja johdatusta vuoden 2018 aikana.

Pusulan alueen työntekijät 2018:

Aluekappalainen, vahtimestari - siivooja, kanttori, Pusulan ja Nummen yhteinen nuorisotyönohjaaja, virkavapaalla, vs. Pusulan ja Nummen yhteinen nuorisotyönohjaaja, toimistosihiteeri (ke), diakonissa, 60 %, vs. diakonissa 40 % 1.1. – 31.12.2018, lastenohjaaja, oli osan vuodesta ruotsinkielisessä työssä kanta-srk:ssa, seurakuntamestari, lastenohjaaja, seurakuntamestari Lisäksi hautausmaalla oli kausityöntekijöitä sekä Pusulan ja Kärkölen kirkossa tiekirkko-oppaita.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pusulan alue työ	Toimintatuotot (ulkoiset)		-13,15	13,15	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	35 302	32 574,17	2 727,83	92,3
	Toimintakate 1 (ulkoisen)	35 302	32 561,02	2 740,98	92,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		19 407,74	-19 407,74	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäinen)	35 302	51 968,76	-16 666,76	147,2
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		11 034,57	-11 034,57	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	35 302	63 003,33	-27 701,33	178,5

1.15 Sammatin alue seurakunta

Perustehtävä: Sammatin alue seurakunta toimii alueensa jumalanpalvelusyhteisönä ja seurakunnallisen toiminnan koordinoijana johtosäätönsä mukaisesti sitoutuen seurakunnan yhteiseen visioon ja yhteisiin arvoihin (Lohjan seurakunnan strategia 2016). Se toimii yhteistyössä erityisesti Karjalohjan alue seurakunnan ja alueensa muiden toimijoiden kanssa.

Yleiskatsaus: Muistovuosi 1918 näkyi Sammatin alue seurakunnassakin alkaen heti tammikuussa seppeleen ja kukkien laskemisena hautamuistomerkeille. ”Kenen Suomi - Sammatti 1918” tapahtuma toukokuussa oli vuoden suurin Lohjalla. **Seurakuntavaaleissa 2018** sammattilaiset osoittivat sitoutuneisuutta kirkkoonsa: liki joka neljäs äänioikeutettu käytti oikeuttaan.

Väestön painottuminen lapsiperheisiin ja lapsiin näkyy toiminnassa ja tilastoissa. Alue seurakunnan elämään vaikuttaa vahvistavasti **vapaa-ajan asukkaat** erityisesti kesäaikana. Kesään oman lisänsä toi edelleen **tiekirkkotoiminta** (n. 890 tiekirkkovierailijaa), johon arkipäiviksi palkattiin 2 nuorta, viikonloppuisin ovet ovat olleet avoinna aikuisin vapaaehtoisin voimin.

Jumalanpalveluksiin osallistuneiden määrä ja alue seurakunnan **toiminta** oli entisissä mitoissa ja tehtiin edellisen vuoden voimin: pappi, kanttori ja diakoni 50%:t – alue seurakunnassa toimi kaksi lastenohjaajaa, jotka osittain myös Karjalohjan ja kantaseurakunnan käytössä – päätoiminen suntio, jonka vapaita on sijaistanut ostopalvelutyövoima.

Alue seurakuntatoimisto ja -sihteeri palveli seurakuntalaisia yhtenä päivänä viikossa, muutoin hän tai kirkkoherranvirasto palvelee puhelimitse viitenä päivänä viikossa.

Jumalanpalveluselämä: Jumalanpalveluksen aika oli klo 10 (2017-2018). Messu pidettiin joka sunnuntai, lukuun ottamatta ns. kaksospyhiä. Osallistuneiden määrät säilyivät ennallaan. Kasteita ja avioliiton solmimisia oli edelleen enemmän kuin hautaan siunaamisia. Hartaushetkiä (19 - pappi/diakoni/kanttori) pidettiin hoivakodeissa (Kaisankallio ja Syysviiru) ja koulussa (1). Ehtoollishartauksia hoivayksiköissä oli 3.

Musiikkityö: Musiikkitilaisuuksia pidettiin entiseen tapaan, tilaisuuksia (7), osallistujia (310). Konsertit järjestettiin edelleen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa/toimesta. Karjalohjan kanssa yhteinen kanttori Heikki Orama jäi eläkkeelle, syksyllä rekrytoitiin uutta kanttoria, viransijaisena palveli Pia Hemminki.

Kasvatustoimi: Varhaiskasvatus: Sammatissa on toiminut ja toimii kaksi päiväkerhoryhmää (8+8) kerhokertoja 107, osallistujia 502 ja avoimet perhekerho ja kesäkerho, joissa 37 kokoontumista, 352 osallistujaa. Perhemessuja (2) pidettiin yksi kaudessaan, osallistujia 66. Lasten kirkot, keväällä esikoululaisten kouluun siunaamisineen 105 ja joulukirkko 91(65) olivat edelleen yhteisiä päiväkotien kanssa, jouluna 2018 myös Sammatin yksityinen päiväkotit osallistui lasten joulukirkkoon.

Koulun ja päivähoidon yhteistyö on keskittynyt jumalanpalveluksiin kouluvuoden juhla-aikoina sekä erikseen sovittuihin kouluvierailuihin (1/140 osallistujaa). Koululaisryhmiä vieraili kirkossa: diakoni ja lastenohjaajat toteuttivat kouluryhmien tutustumista kirkkoon ”viidellä aistilla” osallistujia yhteensä (176), pappi otti vastaan Lohilammen kyläkoulun oppilasryhmän 18 osallistujaa. Koulukirkoissa (2) oli 287 osallistujaa. Niihin saimme lisätyövoimaa seurakunnan nuorisotyönohjaajilta.

Partio. Säännöllistä kokoavaa viikkotoimintaa varhaisnuorille ja nuorille Sammatin seurakuntatalossa järjesti Partiolippukunta **Sammatin solmut**, jonka taustayhteisönä toimii seurakunta. Partiossa toimii n. 60 lasta- ja nuorta. Seurakuntatalolla tilaisuuksia oli yhteensä 50, osallistujia 510(553). Syksyllä oli vuosittainen telttaleiri Oravannokassa, osallistujia 51. Partiolaiset palvelevat vuorostaan alueen yhteisissä tapahtumissa kuten kaatuneitten muistopäivän ja itsenäisyyspäivän jumalanpalveluksissa ja juhlallisuuksissa.

Diakoniatyön painopiste oli **avustustoiminnassa**. Sammatin väestön painottuminen lapsiperheisiin näkyy myös diakonian avustustoiminnassa painottumisena lapsiperheisiin. Joulun aikana jaettiin Joulupuukeräys lahjakortteja 8 ja Joulupuukeräyksen lahjapaketteja 10 perheelle. Sammatin diakoniatyössäkin on pyritty uusia lapsiperheitä etsivän työn suuntaan. Kevään Oravannokkaviikolla oli äitien hemmotteluilta ja syksyllä naisten ilta. Toisena erottuvana ryhmänä tulee yksinelävät.

Diakoniatyön **tapahtumakalenteriin** ovat kuuluneet kuukausittaiset Evästä arkeen-ruokailut 9, osallistujia yht. 310 (sis. Oravannokkapäivän ja jouluaterian) ja Kultaisen iän kerhossa oli keväällä 5 kokoontumista, osallistujia 26; syksystä nimellä Seniorikerho 5 kokoontumista osallistujia 23. Kausitoiminta päättyi ja alkoi Karjalohjan kanssa yhteisillä kevätretkellä Oravannokkaan 30 osallistujaa ja elokuisella seurakuntaretkellä Hämeenlinnaan 52 osallistujaa.

Yhteisvastuukeräystä hoidettiin tapahtumia siihen suuntaamalla (messu + tapulikahvit, kinkerit, yksi Evästä arkeen ruokailu yms) sekä yhtenä lipaskeräyspäivänä Sammatin Salella. Yhteisvastuukeräyksistä oli seurakuntaliitoksen yhteydessä jäänyt rahastoa, jota käytettiin lasten ja lapsiperheiden hyväksi: kesällä perheretki Tampereelle ja Nokia Edeniin ja 5 nuoren kesätyöleiriläisen työkokeilun, jonka kulut maksettiin Yhteisvastuu rahastosta.

Diakonia- ja lapsityössä oli syksyllä 3 kk ajan työtoiminnasta yksi henkilö diakonin ohjauksessa.

Karjalohja-Sammatin yhteissyntymäpäiväjuhlan järjestelyvuoro oli Sammatissa, osallistujia 76.

Samoin **Vanhustenviikon juhla**, joka tällä kertaa Sampaalassa, mutta senkin järjestelyissä oltiin edelleen mukana (pappi, kanttori). **Muistiviikolla** oltiin mukana yhteisen tapahtuman järjestämisessä (diakoni).

Viestintä: Ilmoitukset tapahtumista julkaistiin viikottain paikallislehdissä Lohjan seurakunnan rivi-ilmoituksissa. Seurakunnan Lohkare-lehti (4 nroa/vuodessa) meni kotitalouksiin ilmaisjakeluna, jakelu on Sammatin alueella varsin kattava. Alue seurakunnan viestinnän painopiste oli edelleen omien **nettisivujen (tapahtumakalenteri) ja facebook-sivujen** ajantasaisessa ylläpitämisessä. Sivujen ylläpidon ja ajantasaisen kuvittamisen on mahdollistanut sammattilaiset vapaaehtoiset. Vapaaehtoisten työryhmä työsti ”Joulukalenterin 2018 - matkan adventista loppiaiseen”, missä tuotettiin jokaiselle päivälle (30.11.-6.1.) kuva ja teksti sekä nettisivuille että FB:iin. Projekti koettiin onnistuneeksi ja sai paljon myönteistä palautetta, mikä näkyi sivujen kävijämäärissä.

Alueneuvoston (6+6 jäsentä) kokouksia pidettiin 6 (joista yksi sähköpostikokouksena). Yhden kokouksista (aluekanttorin rekrytoinnin valmistelu) veti alueneuvoston varapuheenjohtajana Jaakko Heino. Alueneuvoston kokouksiin kutsuttiin sekä jäsenet että varajäsenet; kokouksiin osallistui 7-10 henkilöä. Kutsu kokouksiin lähetettiin myös alueen työntekijöille. Kirkkoherran kutsusta pidettiin lisäksi yksi yhteinen palaveri Karjalohjan alueneuvoston kanssa.

Vapaaehtoiset: Sammatissa toimii aktiivinen erilaisten vapaaehtoisten ja vastuunkantajien joukko.

Diakoniatyöryhmä on ollut diakonin tukena ja erityisesti Evästä arkeen ruokailuja yms. hoitamassa. Kaisa Rinne toimi lähetyksen **kesätorin ja joulumyyjäisten** vastaavana; jälleen kerran ne tuottivat enemmän kuin edellisenä vuonna. Jaakko Heino toimi **tiekirkko-oppaiden** koordinoijana.

Raamattupiiri kokoontui Marja-Riitta Syvänteen, vapaaehtoisvetäjän johdolla joka toinen viikko kesälläkin. Kokoontumisia 24, osallistujia 3-6. Viestinnän vapaaehtoisista oli edellä.

Talouden toteutuma: Sammatissa on pysytty talouden raameissa (98,2%). Palkkakuluissa säästettiin, vaikka käyttövarat ylitettiin.

Tilastoja (tilastoja seurattu kunta- ja seurakuntaliitoksiin asti)

Sammatin kirkossa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Jumalanpalveluksia	73	62	54	61	65	64	*59	*2101
Osallistuneita Ehtoolliselle	2009	1937	1985	1987	2133	2218	*1783	
osallistuneita (Lasten ja perhejp	643	376	535	425	549	952	**848	
Musiikkitilaisuudet	5	5	7	7	6	7	6)	
Musiikkitil.	8	5	6	6	6	8	7	
osallistuneita	521	297	317	355	310	419	310	
Kasteita	***						9/245	
Avioliitto vihkim/siunaus	***						15/1044	
Hautaansiunaamiset	19/804	19/969	5/267	17/700	16/700	15/607	16/537	

*Esim. Jouluaaton hartaudet (2kpl) ja pyhäinpäivän muistohartaus on aiemmin kirkkopäiväkirjoissa laskettu jumalanpalveluksiin (osallistujia 318), mikä näkyy osallistujaluvuissa. Nyt ja jatkossa Katrina varausjärjestelmässä hartaudet ovat oma tapahtumaluokkansa.

**Ehtoolliselle osallistuneiden määrissä näkyy, että edellisenä vuonna itsenäisyyspäivänä pidettiin juhlamessu ehtoollisenviettoineen. Vuonna 2018 itsenäisyyspäivänä oli jälleen sanajumalanpalvelus.

***Kasteita ja vihkimisiä on myös muualla kuin kirkossa. Katrina-varausjärjestelmästä tiedot vasta vuodesta 2018.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Sammatin aluetyö	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	33 762	33 144,78	617,22	98,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	33 762	33 144,78	617,22	98,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		13 272,40	-13 272,40	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	33 762	46 417,18	-12 655,18	137,5
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		10 007,01	-10 007,01	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	33 762	56 424,19	-22 662,19	167,1

1.16 Hautaus- ja puistopalvelut**Perustehtävä**

Hautaustoimen hoitaminen on yhteiskunnallinen tehtävä. Seurakunta on yleinen hautapaikan pitäjä, jonka tulee huolehtia kaikkien kuntalaisten hautauksista ja hautapaikoista. Hautaustoimen rahoitus tulee valtionosuudesta ja hautaustoimen maksuista. Hautausmaiden lisäksi hautaustoimi vastaa seurakunnan kiinteistöjen piha-alueista.

Tavoitteet

Hautaustoimen tavoitteeksi on asetettu hautaustoimen palveluiden järjestäminen siten, että kaikkia hautaustoimen asiakkaita voidaan palvella laadukkaasti ja tasapuolisesti. Tätä toteutetaan vuosittain hautausmaiden palvelutasoa kehittämällä. Toisaalta hautaustoimen ja hautausmaiden kehittämisen tavoitteena on hautaustoimen kustannusten kurissa pitäminen. Tätä tukee erityisesti uurnahautauksen lisääntyminen.

Toiminta 2018

Hautaustoimessa ja hautainhoitorahastossa työskenteli kertomusvuonna 14 vakituista ja 55 kausityöntekijää eripituisissa työsuhteissa. Vakituista työntekijöistä 5 on n. puolet työajasta kiinteistötoimen tehtävissä. 8 kuukauden määräaikaisissa työsuhteissa olleet kausipuutarhurit vastasivat Pyhän Laurin kirkkomaan ja alueseuduntien työnjohdosta.

2018 hautauksia tehtiin 430 (vuonna 2017 434), joista tuhkauksia oli 75,1 % (68,0 %). Uusia arkkuhautoja laajennusalueilta luovutettiin 31 kpl (28) ja uusia uurnahautoja sekä muistolehtopaikkoja 133 kpl (81).

Pyhän Laurin kirkkomaalla työskenteli 3+18 työntekijää. Hautauksia oli 140, joista uurna- ja tuhkahautauksia oli 96 %. Hautausmaan henkilökunta vastasi myös seurakuntakeskuksen, Kanttorilan ja Lindkullan alueiden hoidosta. Osastolle 9 rakennettiin uurnahautoja. PL kirkkomaan kiinteistötraktori vaihdettiin uuteen.

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%	
Pyhä Lauri kirkkomaan	Toimintatuotot (ulkoiset)	-15 000	-30 473,05	15 473,05	203,2	
	Toimintakulut (ulkoiset)	189 556	189 487,67	68,33	100,0	
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	174 556	159 014,62	15 541,38	91,1	
	Toimintatuotot (sisäiset)					
	Toimintakulut (sisäiset)		23 840,83	-23 840,83	0,0	
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	174 556	182 855,45	-8 299,45	104,8	
	Poistot ja arvonalentumiset	15 087	16 860,10	-1 773,10	111,8	
	Laskennalliset erät					
	Sisäiset korkokulut					
	Sisäiset vyörytyserät		83 739,17	-83 739,17	0,0	
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	189 643	283 454,72	-93 811,72	149,5	
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
	PL kirkkomaan haut.t.	Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 000	-9 570,00	3 570,00	159,5
Toimintakulut (ulkoiset)		13 167	10 048,78	3 118,22	76,3	
Toimintakate 1 (ulkoinen)		7 167	478,78	6 688,22	6,7	
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		7 167	478,78	6 688,22	6,7	
Poistot ja arvonalentumiset						
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut						
Sisäiset vyörytyserät			1 457,70	-1 457,70	0,0	
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)		7 167	1 936,48	5 230,52	27,0	

Metsolan hautausmaalla työskenteli 4+17 työntekijää. Hautausmaalla oli hautauksia 122, joista uurnahautauksia 73 %. Siunauskappelissa toimitettiin 163 siunausta.

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Metsolan hautausmaa	Toimintatuotot (ulkoiset)	-56 980	-47 021,21	-9 958,79	82,5
	Toimintakulut (ulkoiset)	220 229	233 602,27	-13 373,27	106,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	163 249	186 581,06	-23 332,06	114,3
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		13 276,87	-13 276,87	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	163 249	199 857,93	-36 608,93	122,4
	Poistot ja arvonalentumiset	61 524	58 997,83	2 526,17	95,9
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		113 991,40	-113 991,40	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	224 773	372 847,16	-148 074,16	165,9
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Metsola hautaus toimi	Toimintatuotot (ulkoiset)	-17 000	-13 020,00	-3 980,00	76,6
	Toimintakulut (ulkoiset)	21 839	7 846,95	13 992,05	35,9
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	4 839	-5 173,05	10 012,05	-106,9
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	4 839	-5 173,05	10 012,05	-106,9
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		1 154,08	-1 154,08	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	4 839	-4 018,97	8 857,97	-83,1

Virkkalan hautausmaalla henkilöstöä oli 1+5. Hautauksia oli 52, joista urna- ja tuhkahautauksia 67 %. Hautausmaan henkilökunta vastasi myös kirkon alueiden, Kastlähteen ja Saarikon leirikeskusten alueiden sekä Mäntynummen ja Lohjanportin seurakuntatalojen ulkoalueiden hoidosta. Virkkalan hautausmaan huoltorakennukseen tehtiin peruskorjaus, kiitokset kiinteistötoimelle. Hautausmaalle rakennettiin uusi urnahautaosasto ja palkitettiin kaksi arkkuhautariviä. Lisäksi saneerattiin Virkkalan kirkon leikkialue. Rakentamisen painopiste oli Virkkalassa.

Metsolan ja Virkkalan hautausmailla aloitettiin päättyvien hallinta-aikojen kuulutukset.

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Virkkalan hautausmaa	Toimintatuotot (ulkoiset)	-18 200	-18 858,35	658,35	103,6
	Toimintakulut (ulkoiset)	77 338	79 442,33	-2 104,33	102,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	59 138	60 583,98	-1 445,98	102,4
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		5 470,94	-5 470,94	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	59 138	66 054,92	-6 916,92	111,7
	Poistot ja arvonalentumiset	12 997	12 996,18	0,82	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		34 674,18	-34 674,18	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	72 135	113 725,28	-41 590,28	157,7

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Virkkala hautaustoim	Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 000	-6 040,00	40,00	100,7
	Toimintakulut (ulkoiset)	7 596	7 074,48	521,52	93,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 596	1 034,48	561,52	64,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 596	1 034,48	561,52	64,8
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		1 044,49	-1 044,49	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	1 596	2 078,97	-482,97	130,3

Sammatin hautausmaalla työskenteli 1+3 työntekijää. Hautojen kaivu teetettiin urakoitsijalla. Hautauksia oli 24, joista uurnia 71 %.

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Sammatin hautausmaa	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 580	-3 297,09	1 717,09	208,7
	Toimintakulut (ulkoiset)	49 812	48 669,52	1 142,48	97,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	48 232	45 372,43	2 859,57	94,1
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		993,86	-993,86	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	48 232	46 366,29	1 865,71	96,1
	Poistot ja arvonalentumiset	3 314	3 313,41	0,59	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		17 688,01	-17 688,01	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	51 546	67 367,71	-15 821,71	130,7
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Sammatti hautaustoim	Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 500	-3 320,00	820,00	132,8
	Toimintakulut (ulkoiset)	3 000	3 800,80	-800,80	126,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	500	480,80	19,20	96,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	500	480,80	19,20	96,2
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		235,17	-235,17	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	500	715,97	-215,97	143,2

Karjalohjan hautausmaalla työskenteli 1+3 työntekijää. Hautojen kaivu teetettiin urakoitsijalla. Hautauksia oli 19, joista uurnia 74 %.

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Karjalohjan hautausm	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 000	-2 471,12	1 471,12	247,1
	Toimintakulut (ulkoiset)	37 468	49 166,57	-11 698,57	131,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	36 468	46 695,45	-10 227,45	128,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	36 468	46 695,45	-10 227,45	128,0
	Poistot ja arvonalentumiset	3 065	5 727,71	-2 662,71	186,9
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		18 103,65	-18 103,65	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	39 533	70 526,81	-30 993,81	178,4
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Karjalohja haut.t.	Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 500	-2 120,00	-380,00	84,8
	Toimintakulut (ulkoiset)	3 000	2 355,28	644,72	78,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	500	235,28	264,72	47,1
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	500	235,28	264,72	47,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		150,93	-150,93	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	500	386,21	113,79	77,2

Nummen hautausmaalla työskenteli 1+5 työntekijää. Hautauksia oli 35, joista urnia 51 %. Hautausmaan henkilökunta vastasi myös seurakuntatalon, nuorisotalon ja viraston alueiden hoidosta.

Nummen hautausmaan saneeraustyöt saatiin valmiiksi. Viimeiset valaisimet ja pistorasiat asennettiin ja käytävien pinnat korjattiin. Hautausmaalle hankittiin myös mm. opaskarttataulut.

Nummen hautausmaalla aloitettiin hoitamattomien hautojen kuulutusprosessi.

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Nummen hautausmaa	Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 000	-8 060,00	3 060,00	161,2
	Toimintakulut (ulkoiset)	59 712	68 303,00	-8 591,00	114,4
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	54 712	60 243,00	-5 531,00	110,1
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		1 768,38	-1 768,38	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	54 712	62 011,38	-7 299,38	113,3
	Poistot ja arvonalentumiset	36 766	35 539,59	1 226,41	96,7
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		30 294,50	-30 294,50	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	91 478	127 845,47	-36 367,47	139,8

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Nummi hautaustoimi	Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 500	-5 740,00	240,00	104,4
	Toimintakulut (ulkoiset)	11 072	7 892,67	3 179,33	71,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	5 572	2 152,67	3 419,33	38,6
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	5 572	2 152,67	3 419,33	38,6
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		1 116,33	-1 116,33	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	5 572	3 269,00	2 303,00	58,7

Pusulan hautausmaalla työskenteli 2+4 työntekijää. Pusulan henkilökunta vastaa myös Kärkölän hautausmaan toiminnasta. Hautauksia oli 38, joista urnia 42 %. Kärkölän hautausmaalla oli yksi haudaus.

Kaikkien alue seurakuntien hautausmaiden osalta hautakirjanpidon ja hautakarttojen täydentämistä, tarkistamista ja korjaamista jatkettiin ja jatketaan edelleen.

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pusulan hautausmaa	Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 300	-5 795,15	2 495,15	175,6
	Toimintakulut (ulkoiset)	65 377	91 260,05	-25 883,05	139,6
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	62 077	85 464,90	-23 387,90	137,7
	Toimintatuotot (sisäiset)		-2 124,87	2 124,87	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)		5 608,29	-5 608,29	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	62 077	88 948,32	-26 871,32	143,3
	Poistot ja arvonalentumiset	21 246	21 245,18	0,82	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		34 967,38	-34 967,38	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	83 323	145 160,88	-61 837,88	174,2
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kärkölän hautausmaa	Toimintatuotot (ulkoiset)		0,00	0,00	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	3 804	300,24	3 503,76	7,9
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	3 804	300,24	3 503,76	7,9
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	3 804	300,24	3 503,76	7,9
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		647,55	-647,55	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	3 804	947,79	2 856,21	24,9

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pusula hautaustoimi	Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 000	-8 700,00	2 700,00	145,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	10 907	7 212,72	3 694,28	66,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	4 907	-1 487,28	6 394,28	-30,3
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	4 907	-1 487,28	6 394,28	-30,3
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		1 076,03	-1 076,03	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	4 907	-411,25	5 318,25	-8,4

Talous

Hautaustoimen toimintatuotot olivat 194.076 € (toteutuma 126,8 %), toimintakulut 1.009.255 € (tot 109,4 %) ja toimintakate 815.178 € (tot 106,0%). Tilikauden tulos (sis. poistot ja vyörytykset) oli 1.312.471 €.

Tilikaudella toimintatuotot kattoivat hautaustoimen bruttokuluista 14,7 %. Maksutuotot (hautapaikka- ja hautauspalvelumaksut) kattoivat n. 12,1 % hautaustoimen bruttokuluista. Kirkkohallituksen ohjeen mukaan maksutuotoilla tulisi kattaa n. 25 % hautaustoimen menoista. Kirkkovaltuuston päätöksen (16.12.2014 45§) mukaisesti hautapaikkamaksuja korotetaan vähintään 10 % vuodessa, kunnes maksutuottojen kattavuustavoite saavutetaan.

Hautainhoitorahaston hoidossa oli 2925 sopimus- ja kesähoitohautaa. Näiden lisäksi ikuisia ja ylipitkiä alennetun hoitotason sopimuksia oli 866 kpl. Valtaosa kausityöntekijöistä oli hautainhoitorahaston palveluksessa. Hautainhoitorahaston toimintakulut olivat 427.017 €. Tilikauden tulos (vuosikate) jäi 5.924 € ylijäämäiseksi.

Talousluvut

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Hautausmaahallinto	Toimintatuotot (ulkoiset)		-9 970,05	9 970,05	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	75 780	73 545,22	2 234,78	97,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	75 780	63 575,17	12 204,83	83,9
	Toimintatuotot (sisäiset)		-10 890,53	10 890,53	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	75 780	52 684,64	23 095,36	69,5
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-52 684,64	52 684,64	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	75 780	0,00	75 780,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Siunauskappeli/haut	Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 500	-6 605,00	105,00	101,6
	Toimintakulut (ulkoiset)	31 762	32 540,55	-778,55	102,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	25 262	25 935,55	-673,55	102,7
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		428,29	-428,29	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	25 262	26 363,84	-1 101,84	104,4
	Poistot ja arvonalentumiset	14 965	14 966,80	-1,80	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		25 708,18	-25 708,18	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	40 227	67 038,82	-26 811,82	166,7
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pyhä Lauri huoltorak	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	12 400	11 917,86	482,14	96,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	12 400	11 917,86	482,14	96,1
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		1 555,79	-1 555,79	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	12 400	13 473,65	-1 073,65	108,7
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		737,42	-737,42	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	12 400	14 211,07	-1 811,07	114,6
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Metsolan huoltorak	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	14 400	14 802,09	-402,09	102,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	14 400	14 802,09	-402,09	102,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		1 555,79	-1 555,79	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	14 400	16 357,88	-1 957,88	113,6
	Poistot ja arvonalentumiset	14 248	14 248,00	0,00	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		1 797,47	-1 797,47	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	28 648	32 403,35	-3 755,35	113,1

		TA kuluv a 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Virkkalan huoltorak.	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)		740,00	-740,00	0,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)		740,00	-740,00	0,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		1 555,79	-1 555,79	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		2 295,79	-2 295,79	0,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Las kennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät		45,79	-45,79	0,0
Työalakat e (ulkoiset ja sisäiset)		2 341,58	-2 341,58	0,0	
		TA kuluv a 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Sammatin huoltorak	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	2 900	443,92	2 456,08	15,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	2 900	443,92	2 456,08	15,3
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		1 555,79	-1 555,79	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	2 900	1 999,71	900,29	69,0
	Poistot ja arvonalentumiset	4 807	4 746,63	60,37	98,7
	Las kennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät		321,17	-321,17	0,0
Työalakat e (ulkoiset ja sisäiset)	7 707	7 067,51	639,49	91,7	
		TA kuluv a 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Karjalohjan huoltor.	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	500	0,00	500,00	0,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	500	0,00	500,00	0,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		1 555,79	-1 555,79	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	500	1 555,79	-1 055,79	311,2
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Las kennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät				
Työalakat e (ulkoiset ja sisäiset)	500	1 555,79	-1 055,79	311,2	

		TA kuluv a 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Nummen huoltorak.	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	1 600	1 053,16	546,84	65,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 600	1 053,16	546,84	65,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		1 555,79	-1 555,79	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 600	2 608,95	-1 008,95	163,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät		65,16	-65,16	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	1 600	2 674,11	-1 074,11	167,1	
		TA kuluv a 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pusulän huoltorak.	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	9 000	5 471,04	3 528,96	60,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	9 000	5 471,04	3 528,96	60,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)		1 555,79	-1 555,79	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	9 000	7 026,83	1 973,17	78,1
	Poistot ja arvonalentumiset	1 390	8 876,84	-7 486,84	638,6
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät		887,78	-887,78	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	10 390	16 791,45	-6 401,45	161,6	

1.17 Kiinteistöpalvelut

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Kiinteistötoimi vastaa seurakunnan kiinteistöjen ylläpidosta ja kunnossapidosta sekä niihin kohdistuvista investoinneista. Kiinteistötoimen toimialaa on myös mm. keittiö-, siivous- ja vahtimestaripalvelut sekä seurakunnan metsäomaisuudesta huolehtiminen.

Kiinteistötoimen talousarviossa on varattu määrärahat kiinteistöjen käyttö- ja kunnossapito- ja investointikustannuksiin. Korjauksilla ja ennakoivilla huoltotoimenpiteillä on pyritty rajoittamaan kiinteistöjen korjausvelan kasvua. Talousarviossa tulee kuitenkin tulevaisuudessakin varautua rakennusten ja osakehuoneistojen sekä niissä olevien järjestelmien ikäänymisen aiheuttamiin yllättäviin ja ennakoimattomiin kustannuksiin. Tuloja kiinteistötoimi saa mm. asuinhuoneistojen sekä toimitilojen sekä peltoalueiden vuokrista. Kustannuksia on kohdistettu sisäisesti käytön mukaan seurakunnan muille toimialoille mm. keittiötoimen elintarvikekustannusten osalta.

Kiinteistöissä on pyritty ottamaan huomioon paitsi kunnossapidon myös tilojen toiminnalliset tarpeet sekä niiden turvallisuus-, terveellisyys- ja viihtyvyystekijät. Riskikartoitusten, työergonomian kehittämisen, esteettömyyden sekä sisäilman laatuksymyksen osalta on tehty tiivistä yhteistyötä mm. työturvallisuus- ja paloviranomaisten sekä terveydenhuollon kanssa. Henkilöstölle on pyritty järjestämään säännöllisesti em. asioihin liittyvää koulutusta.

Kiinteistötoimen henkilöstö

Vuonna 2018 kiinteistötoimen henkilöstöön kuului yhteensä 17,5 henkilöä. Hautaustoimen kanssa yhteisiä (osuus 50%) työntekijöitä ovat seurakuntamestarit Nummella ja Pusulassa.

Ostopalveluna v. 2018 ostettiin pääosa Lohjan kantaseurakunnan siivouspalveluista sekä Karjalohjan suntion ja Sammatin seurakuntamestarin viransijaisuudet. Sijaisuuksia on tämän lisäksi jouduttu hoitamaan ostopalveluna mm. Nummen vahtimestari - emännän virkavapauden osalta. Kiinteistötoimessa työskenteli vakituisen henkilöstön lisäksi kausityöntekijöitä sekä vapaaehtoistyöntekijöitä keittiötyössä.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon kirjatut tavoitteet toteutuivat pääosin suunnitelmien ja määrärahojen mukaisesti. Lisäkustannuksia aiheuttivat ennalta arvaamattomat korjaukset (mm. osakehuoneistojen remontit, vesivahingot ja ukkosvaurioiden korjaukset) ja ilkkivaltatapaukset (mm. Pusulan seurakuntatalon murtovahinko).

Muutokset kiinteistötoimen hallinnoimiin omistuksiin

Seuraavat Karjalohjalla olevat kiinteistöt myytiin:

- huvilakiinteistö osoitteessa Nummijärventie 64 C (määräala)
- testamentilla saatu kiinteistö osoitteessa Suomensjärventie 264.

Tärkeimpiä Investointi- ja kunnossapitokohteita toimintavuotena olivat:

- Pusulan hautausmaan uuden huoltorakennuksen rakentaminen
- Virkkalan hautausmaan huoltorakennuksen saneeraus ja uuden jätesuojan rakentaminen
- Karjalohjan kirkon, lasikirkon ja virastorakennuksen lukituksen uusiminen.
- Karjalohjan lasikirkon siivoushuoneen rakentaminen
- Lohjan seurakuntatalon keittiön uuden kiertoilmauunin hankinta
- Kunnostustyöt osakehuoneistoissa (As Oy Linnaistenkuja, As Oy Raidankulma ja As Oy Petäjäpuisto)

Em. työt teetettiin pääosin ostopalveluina. Ostopalvelut on kilpailutettu hankintalain mukaisesti.

Tärkeimpiä suunnittelu- ja selvitystyökohteita:

- Pyhän Laurin kirkon sähkö-, valaistus-, kamera- ja äänentoistojärjestelmien sekä palo- ja murtoilmoitinlaitteistojen uusimisen suunnittelun käynnistäminen
- Nummen hautausmaan huoltorakennuksen peruskorjauksen suunnittelu
- Pusulan hautausmaan kellotapulien saneerauksen suunnittelu
- Pusulan seurakuntatalon laajennuksen ja huonetilamuutosten suunnittelu
- Karjalohjan kirkon alttarikalusteiden suunnittelu
- Karjalohjan virastotalon ja vanhan ruumiskylmiön muutostöiden suunnittelu
- Saarikon leirikeskukseen majoitustilojen suunnittelu ja siihen liittyvä leirikeskukseen rantakaavan alustava selvitys
- Heponiemen hiljaisuuden keskuksen vuokraukseen liittyvät selvitystyöt
- Lohjan asuntomessualueen maa-alueiden vuoraamiseen liittyvät selvitystyöt
- Seurakunnan jätehuollon selvitystyöt

Metsätalous

Metsätalouden osalta talousarvio toteutui nettomääräisesti suunnittelulla tavalla.

Talous

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kiinteistöhallinto	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	180 852	171 844,24	9 007,76	95,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	180 852	171 844,24	9 007,76	95,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	180 852	171 844,24	9 007,76	95,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-171 844,24	171 844,24	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	180 852	0,00	180 852,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pyhän Laurin kirkko	Toimintatuotot (ulkoiset)	-8 100	-2 497,54	-5 602,46	30,8
	Toimintakulut (ulkoiset)	123 407	115 143,70	8 263,30	93,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	115 307	112 646,16	2 660,84	97,7
	Toimintatuotot (sisäiset)		-158 938,90	158 938,90	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	115 307	-46 292,74	161 599,74	-40,1
	Poistot ja arvonalentumiset	2 889	18 932,52	-16 043,52	655,3
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		27 360,22	-27 360,22	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	118 196	0,00	118 196,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Sammatin kirkko	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 000	-581,30	-418,70	58,1
	Toimintakulut (ulkoiset)	50 127	41 980,16	8 146,84	83,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	49 127	41 398,86	7 728,14	84,3
	Toimintatuotot (sisäiset)		-49 540,12	49 540,12	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	49 127	-8 141,26	57 268,26	-16,6
	Poistot ja arvonalentumiset	1 752	1 752,09	-0,09	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		8 012,68	-8 012,68	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	50 879	1 623,51	49 255,49	3,2
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Karjalohjan kirkko	Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 100	-783,88	-2 316,12	25,3
	Toimintakulut (ulkoiset)	52 265	46 589,92	5 675,08	89,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	49 165	45 806,04	3 358,96	93,2
	Toimintatuotot (sisäiset)		-67 276,21	67 276,21	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	49 165	-21 470,17	70 635,17	-43,7
	Poistot ja arvonalentumiset	9 365	9 364,80	0,20	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		12 105,37	-12 105,37	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	58 530	0,00	58 530,00	0,0

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Nummen kirkko	Toimintatuotot (ulkoiset)	-800		-800,00	
	Toimintakulut (ulkoiset)	68 450	59 569,71	8 880,29	87,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	67 650	59 569,71	8 080,29	88,1
	Toimintatuotot (sisäiset)		-88 419,02	88 419,02	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	67 650	-28 849,31	96 499,31	-42,6
	Poistot ja arvonalentumiset	15 211	15 210,70	0,30	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		13 638,61	-13 638,61	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	82 861	0,00	82 861,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pusulan kirkko	Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 300		-1 300,00	
	Toimintakulut (ulkoiset)	55 607	52 511,18	3 095,82	94,4
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	54 307	52 511,18	1 795,82	96,7
	Toimintatuotot (sisäiset)		-67 931,75	67 931,75	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	54 307	-15 420,57	69 727,57	-28,4
	Poistot ja arvonalentumiset	4 556	4 555,26	0,74	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		10 865,31	-10 865,31	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	58 863	0,00	58 863,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kärkölän kirkko	Toimintatuotot (ulkoiset)		-692,32	692,32	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	1 550	2 639,35	-1 089,35	170,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 550	1 947,03	-397,03	125,6
	Toimintatuotot (sisäiset)		-5 868,58	5 868,58	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 550	-3 921,55	5 471,55	-253,0
	Poistot ja arvonalentumiset	3 922	3 921,55	0,45	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät				
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	5 472	0,00	5 472,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Siunauskappeli/kiint	Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 000	-900,00	-4 100,00	18,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	29 303	28 983,73	319,27	98,9
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	24 303	28 083,73	-3 780,73	115,6
	Toimintatuotot (sisäiset)		-42 828,66	42 828,66	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	24 303	-14 744,93	39 047,93	-60,7
	Poistot ja arvonalentumiset	14 965	14 966,80	-1,80	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		8 187,53	-8 187,53	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	39 268	8 409,40	30 858,60	21,4

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Karjalohjan srk-talo	Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 600	-1 235,90	-1 364,10	47,5
	Toimintakulut (ulkoiset)	65 544	66 530,82	-986,82	101,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	62 944	65 294,92	-2 350,92	103,7
	Toimintatuotot (sisäiset)		-89 093,75	89 093,75	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	62 944	-23 798,83	86 742,83	-37,8
	Poistot ja arvonalentumiset	8 170	8 169,29	0,71	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		15 629,54	-15 629,54	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	71 114	0,00	71 114,00	0,0
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Nummen srk-talo	Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 500	-5 667,01	1 167,01	125,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	50 290	56 496,53	-6 206,53	112,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	45 790	50 829,52	-5 039,52	111,0
	Toimintatuotot (sisäiset)		-65 675,68	65 675,68	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	45 790	-14 846,16	60 636,16	-32,4
	Poistot ja arvonalentumiset	350	3 804,11	-3 454,11	1 086,9
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		11 042,05	-11 042,05	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	46 140	0,00	46 140,00	0,0
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Pusulan srk-talo	Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 900	-4 502,00	602,00	115,4
	Toimintakulut (ulkoiset)	66 263	67 626,63	-1 363,63	102,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	62 363	63 124,63	-761,63	101,2
	Toimintatuotot (sisäiset)		-106 243,64	106 243,64	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	62 363	-43 119,01	105 482,01	-69,1
	Poistot ja arvonalentumiset	38 150	38 149,75	0,25	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		19 759,61	-19 759,61	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	100 513	14 790,35	85 722,65	14,7
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Karjalohjan maalämpö	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	1 000		1 000,00	
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 000		1 000,00	
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 000		1 000,00	
	Poistot ja arvonalentumiset	4 509	4 508,64	0,36	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-4 508,64	4 508,64	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	5 509	0,00	5 509,00	0,0

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Seurakuntakeskus	Toimintatuotot (ulkoiset)	-70 360	-54 488,07	-15 871,93	77,4
	Toimintakulut (ulkoiset)	242 676	234 519,83	8 156,17	96,6
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	172 316	180 031,76	-7 715,76	104,5
	Toimintatuotot (sisäiset)		-230 009,30	230 009,30	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	172 316	-49 977,54	222 293,54	-29,0
	Poistot ja arvonalentumiset	51 173	51 173,32	-0,32	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		56 306,54	-56 306,54	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	223 489	57 502,32	165 986,68	25,7	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kanttorila	Toimintatuotot (ulkoiset)	-700	-653,21	-46,79	93,3
	Toimintakulut (ulkoiset)	9 739	12 907,70	-3 168,70	132,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	9 039	12 254,49	-3 215,49	135,6
	Toimintatuotot (sisäiset)		-14 313,78	14 313,78	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	9 039	-2 059,29	11 098,29	-22,8
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		2 059,29	-2 059,29	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	9 039	0,00	9 039,00	0,0	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Lindkulla	Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 050	-7 136,79	86,79	101,2
	Toimintakulut (ulkoiset)	29 636	26 895,32	2 740,68	90,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	22 586	19 758,53	2 827,47	87,5
	Toimintatuotot (sisäiset)		-54 091,20	54 091,20	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	22 586	-34 332,67	56 918,67	-152,0
	Poistot ja arvonalentumiset	28 224	28 223,81	0,19	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		8 955,77	-8 955,77	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	50 810	2 846,91	47 963,09	5,6	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Mäntynummen srk-talo	Toimintatuotot (ulkoiset)	-11 940	-14 741,64	2 801,64	123,5
	Toimintakulut (ulkoiset)	76 632	69 536,96	7 095,04	90,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	64 692	54 795,32	9 896,68	84,7
	Toimintatuotot (sisäiset)		-83 804,27	83 804,27	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	64 692	-29 008,95	93 700,95	-44,8
	Poistot ja arvonalentumiset	21 005	23 401,03	-2 396,03	111,4
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		14 919,51	-14 919,51	0,0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	85 697	9 311,59	76 385,41	10,9	

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Virkkalan kirkko	Toimintatuotot (ulkoiset)	-13 700	-10 475,86	-3 224,14	76,5
	Toimintakulut (ulkoiset)	122 523	129 996,57	-7 473,57	106,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	108 823	119 520,71	-10 697,71	109,8
	Toimintatuotot (sisäiset)		-182 365,50	182 365,50	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	108 823	-62 844,79	171 667,79	-57,7
	Poistot ja arvonalentumiset	41 865	41 865,53	-0,53	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		30 577,44	-30 577,44	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	150 688	9 598,18	141 089,82	6,4
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Lohjanportti	Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 700	-2 842,58	142,58	105,3
	Toimintakulut (ulkoiset)	49 473	50 540,73	-1 067,73	102,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	46 773	47 698,15	-925,15	102,0
	Toimintatuotot (sisäiset)		-73 683,40	73 683,40	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	46 773	-25 985,25	72 758,25	-55,6
	Poistot ja arvonalentumiset	28 068	28 068,23	-0,23	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		12 633,46	-12 633,46	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	74 841	14 716,44	60 124,56	19,7
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Sammatin srk-talo	Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 800	-1 687,30	-1 112,70	60,3
	Toimintakulut (ulkoiset)	41 650	39 668,56	1 981,44	95,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	38 850	37 981,26	868,74	97,8
	Toimintatuotot (sisäiset)		-49 693,16	49 693,16	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	38 850	-11 711,90	50 561,90	-30,1
	Poistot ja arvonalentumiset	4 117	4 116,74	0,26	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		7 595,16	-7 595,16	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	42 967	0,00	42 967,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Metsolan srk-koti	Toimintatuotot (ulkoiset)	-9 240	-8 318,87	-921,13	90,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	25 881	28 863,65	-2 982,65	111,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	16 641	20 544,78	-3 903,78	123,5
	Toimintatuotot (sisäiset)		-48 386,20	48 386,20	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	16 641	-27 841,42	44 482,42	-167,3
	Poistot ja arvonalentumiset	27 322	30 244,59	-2 922,59	110,7
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		9 693,38	-9 693,38	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	43 963	12 096,55	31 866,45	27,5

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Nummen nuorisotalo	Toimintatuotot (ulkoiset)		-40,32	40,32	0,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	13 337	11 607,85	1 729,15	87,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	13 337	11 567,53	1 769,47	86,7
	Toimintatuotot (sisäiset)		-13 730,96	13 730,96	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	13 337	-2 163,43	15 500,43	-16,2
	Poistot ja arvonalentumiset	0		0,00	
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		2 163,43	-2 163,43	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	13 337	0,00	13 337,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Keskilohja vuokra-as	Toimintatuotot (ulkoiset)	-41 260	-38 942,09	-2 317,91	94,4
	Toimintakulut (ulkoiset)	19 170	14 115,40	5 054,60	73,6
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-22 090	-24 826,69	2 736,69	112,4
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-22 090	-24 826,69	2 736,69	112,4
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		2 270,21	-2 270,21	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-22 090	-22 556,48	466,48	102,1
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Linnaistenkuja	Toimintatuotot (ulkoiset)	-13 630	-10 346,35	-3 283,65	75,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	8 770	11 864,63	-3 094,63	135,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-4 860	1 518,28	-6 378,28	-31,2
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-4 860	1 518,28	-6 378,28	-31,2
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		1 908,22	-1 908,22	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-4 860	3 426,50	-8 286,50	-70,5
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Säästötalo	Toimintatuotot (ulkoiset)	-16 320	-12 056,95	-4 263,05	73,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	8 640	8 916,81	-276,81	103,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-7 680	-3 140,14	-4 539,86	40,9
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-7 680	-3 140,14	-4 539,86	40,9
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		1 434,11	-1 434,11	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-7 680	-1 706,03	-5 973,97	22,2

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Suurlohjankatu	Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 820	-5 832,72	12,72	100,2
	Toimintakulut (ulkoiset)	3 430	2 845,80	584,20	83,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-2 390	-2 986,92	596,92	125,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-2 390	-2 986,92	596,92	125,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		457,69	-457,69	0,0
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-2 390	-2 529,23	139,23	105,8
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Jalmarinrinne	Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 820	-5 785,95	-34,05	99,4
	Toimintakulut (ulkoiset)	2 390	2 844,00	-454,00	119,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-3 430	-2 941,95	-488,05	85,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-3 430	-2 941,95	-488,05	85,8
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		457,41	-457,41	0,0
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-3 430	-2 484,54	-945,46	72,4
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Aino Raidan as.huon.	Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 100	-4 174,65	-925,35	81,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	2 300	3 313,25	-1 013,25	144,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-2 800	-861,40	-1 938,60	30,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-2 800	-861,40	-1 938,60	30,8
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		532,88	-532,88	0,0
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-2 800	-328,52	-2 471,48	11,7
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Raidankulma	Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 420	-6 394,85	-25,15	99,6
	Toimintakulut (ulkoiset)	2 330	7 299,00	-4 969,00	313,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-4 090	904,15	-4 994,15	-22,1
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-4 090	904,15	-4 994,15	-22,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		1 173,92	-1 173,92	0,0
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-4 090	2 078,07	-6 168,07	-50,8

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%	
Impivaaranrinne	Toimintatuotot (ulkoiset)	-8 700	-8 962,50	262,50	103,0	
	Toimintakulut (ulkoiset)	3 420	3 179,35	240,65	93,0	
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-5 280	-5 783,15	503,15	109,5	
	Toimintatuotot (sisäiset)					
	Toimintakulut (sisäiset)					
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-5 280	-5 783,15	503,15	109,5	
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Laskennalliset erät					
	Sisäiset korkokulut					
	Sisäiset vyörytyserät		511,33	-511,33	0,0	
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-5 280	-5 271,82	-8,18	99,8	
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
	Laurintorni asunto	Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 400	-3 252,69	-2 147,31	60,2
Toimintakulut (ulkoiset)		1 960	1 238,51	721,49	63,2	
Toimintakate 1 (ulkoinen)		-3 440	-2 014,18	-1 425,82	58,6	
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		-3 440	-2 014,18	-1 425,82	58,6	
Poistot ja arvonalentumiset						
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut						
Sisäiset vyörytyserät			199,19	-199,19	0,0	
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)		-3 440	-1 814,99	-1 625,01	52,8	
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Keskilohja srk:n as		Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 640	-5 246,22	-393,78	93,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	2 430	1 946,64	483,36	80,1	
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-3 210	-3 299,58	89,58	102,8	
	Toimintatuotot (sisäiset)					
	Toimintakulut (sisäiset)					
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-3 210	-3 299,58	89,58	102,8	
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Laskennalliset erät					
	Sisäiset korkokulut					
	Sisäiset vyörytyserät		313,09	-313,09	0,0	
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-3 210	-2 986,49	-223,51	93,0	
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
	Lohjan pappila	Toimintatuotot (ulkoiset)	-13 700	-10 302,89	-3 397,11	75,2
Toimintakulut (ulkoiset)						
Toimintakate 1 (ulkoinen)		-13 700	-10 302,89	-3 397,11	75,2	
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		-13 700	-10 302,89	-3 397,11	75,2	
Poistot ja arvonalentumiset						
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut						
Sisäiset vyörytyserät						
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)		-13 700	-10 302,89	-3 397,11	75,2	

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Ruusulinna	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	450	66,23	383,77	14,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	450	66,23	383,77	14,7
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	450	66,23	383,77	14,7
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät		10,65	-10,65	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	450	76,88	373,12	17,1
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Oinon huvila	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	100	34,00	66,00	34,0
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	100	34,00	66,00	34,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	100	34,00	66,00	34,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät		5,47	-5,47	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	100	39,47	60,53	39,5
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Karjalohjan pappila	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	16 562	8 409,55	8 152,45	50,8
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	16 562	8 409,55	8 152,45	50,8
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	16 562	8 409,55	8 152,45	50,8
	Poistot ja arvonalentumiset	2 940	2 939,94	0,06	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät		3 927,29	-3 927,29	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	19 502	15 276,78	4 225,22	78,3
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Karjalohjan kantt.	Toimintatuotot (ulkoiset)	-11 160	-11 475,48	315,48	102,8
	Toimintakulut (ulkoiset)	1 000	922,45	77,55	92,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-10 160	-10 553,03	393,03	103,9
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-10 160	-10 553,03	393,03	103,9
	Poistot ja arvonalentumiset	3 456	3 456,30	-0,30	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytys erät		1 515,18	-1 515,18	0,0
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-6 704	-5 581,55	-1 122,45	83,3

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%	
Karjalohjan Huvila	Toimintatuotot (ulkoiset)		-173 923,16	173 923,16	0,0	
	Toimintakulut (ulkoiset)	560	3 356,23	-2 796,23	599,3	
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	560	-170 566,93	171 126,93	-30 458,4	
	Toimintatuotot (sisäiset)					
	Toimintakulut (sisäiset)					
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	560	-170 566,93	171 126,93	-30 458,4	
	Poistot ja arvonalentumiset	437	145,74	291,26	33,4	
	Laskennalliset erät					
	Sisäiset korkokulut					
	Sisäiset vyörytyserät		563,22	-563,22	0,0	
	Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	997	-169 857,97	170 854,97	-17 036,9	
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
	Nummen kanttorila	Toimintatuotot (ulkoiset)				
		Toimintakulut (ulkoiset)	200	331,20	-131,20	165,6
Toimintakate 1 (ulkoinen)		200	331,20	-131,20	165,6	
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)		200	331,20	-131,20	165,6	
Poistot ja arvonalentumiset		0		0,00		
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut						
Sisäiset vyörytyserät			53,26	-53,26	0,0	
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)		200	384,46	-184,46	192,2	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%	
Saukkolan vuokrah	Toimintatuotot (ulkoiset)	-250		-250,00		
	Toimintakulut (ulkoiset)	18 598	14 131,47	4 466,53	76,0	
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	18 348	14 131,47	4 216,53	77,0	
	Toimintatuotot (sisäiset)		-16 747,93	16 747,93	0,0	
	Toimintakulut (sisäiset)					
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	18 348	-2 616,46	20 964,46	-14,3	
	.					
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Laskennalliset erät					
	Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät		2 616,46	-2 616,46	0,0		
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	18 348	0,00	18 348,00	0,0		
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%	
Haukilahti	Toimintatuotot (ulkoiset)					
	Toimintakulut (ulkoiset)	1 620	1 637,12	-17,12	101,1	
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 620	1 637,12	-17,12	101,1	
	Toimintatuotot (sisäiset)					
	Toimintakulut (sisäiset)					
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 620	1 637,12	-17,12	101,1	
	Poistot ja arvonalentumiset					
	Laskennalliset erät					
	Sisäiset korkokulut					
	Sisäiset vyörytyserät					
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	1 620	1 637,12	-17,12	101,1		

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Saarikko	Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 700	-1 761,01	-938,99	65,2
	Toimintakulut (ulkoiset)	58 831	58 929,38	-98,38	100,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	56 131	57 168,37	-1 037,37	101,8
	Toimintatuotot (sisäiset)		-95 694,04	95 694,04	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	56 131	-38 525,67	94 656,67	-68,6
	Poistot ja arvonalentumiset	25 034	25 034,09	-0,09	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		13 491,58	-13 491,58	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	81 165	0,00	81 165,00	0,0
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Oravanpesä	Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 000	-1 440,00	-560,00	72,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	12 503	8 845,21	3 657,79	70,7
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	10 503	7 405,21	3 097,79	70,5
	Toimintatuotot (sisäiset)		-2 451,09	2 451,09	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	10 503	4 954,12	5 548,88	47,2
	Poistot ja arvonalentumiset	2 615	2 615,35	-0,35	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		2 234,87	-2 234,87	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	13 118	9 804,34	3 313,66	74,7
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Pusulan Iloittu	Toimintatuotot (ulkoiset)	-800	-628,98	-171,02	78,6
	Toimintakulut (ulkoiset)	16 069	13 861,73	2 207,27	86,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	15 269	13 232,75	2 036,25	86,7
	Toimintatuotot (sisäiset)		-24 677,61	24 677,61	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	15 269	-11 444,86	26 713,86	-75,0
	Poistot ja arvonalentumiset	7 377	7 377,01	-0,01	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		4 067,85	-4 067,85	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	22 646	0,00	22 646,00	0,0
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Karjalohjan virasto	Toimintatuotot (ulkoiset)	-120		-120,00	
	Toimintakulut (ulkoiset)	15 607	11 419,23	4 187,77	73,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	15 487	11 419,23	4 067,77	73,7
	Toimintatuotot (sisäiset)		-14 272,29	14 272,29	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	15 487	-2 853,06	18 340,06	-18,4
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		2 853,06	-2 853,06	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	15 487	0,00	15 487,00	0,0

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Nummen virasto	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	18 570	14 557,60	4 012,40	78,4
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	18 570	14 557,60	4 012,40	78,4
	Toimintatuotot (sisäiset)		-30 383,22	30 383,22	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	18 570	-15 825,62	34 395,62	-85,2
	Poistot ja arvonalentumiset	11 064	11 064,43	-0,43	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		4 761,19	-4 761,19	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	29 634	0,00	29 634,00	0,0	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Pusulan virasto	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	24 595	23 442,13	1 152,87	95,3
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	24 595	23 442,13	1 152,87	95,3
	Toimintatuotot (sisäiset)		-27 689,59	27 689,59	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	24 595	-4 247,46	28 842,46	-17,3
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		4 247,46	-4 247,46	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	24 595	0,00	24 595,00	0,0	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Lyyra	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	23 150	26 190,35	-3 040,35	113,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	23 150	26 190,35	-3 040,35	113,1
	Toimintatuotot (sisäiset)		-30 368,75	30 368,75	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	23 150	-4 178,40	27 328,40	-18,0
	Poistot ja arvonalentumiset	0		0,00	
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		4 178,40	-4 178,40	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	23 150	0,00	23 150,00	0,0	
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Laurintorni toimisto	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	138 750	145 903,83	-7 153,83	105,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	138 750	145 903,83	-7 153,83	105,2
	Toimintatuotot (sisäiset)		-190 318,44	190 318,44	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	138 750	-44 414,61	183 164,61	-32,0
	Poistot ja arvonalentumiset	18 229	18 228,93	0,07	100,0
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		26 185,68	-26 185,68	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	156 979	0,00	156 979,00	0,0	

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Roution srk-koti	Toimintatuotot (ulkoiset)				
	Toimintakulut (ulkoiset)	26 850	23 792,24	3 057,76	88,6
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	26 850	23 792,24	3 057,76	88,6
	Toimintatuotot (sisäiset)		-27 588,05	27 588,05	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	26 850	-3 795,81	30 645,81	-14,1
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		3 795,81	-3 795,81	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	26 850	0,00	26 850,00	0,0
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Ojamon srk-koti	Toimintatuotot (ulkoiset)	-8 360	-7 763,64	-596,36	92,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	45 650	47 525,70	-1 875,70	104,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	37 290	39 762,06	-2 472,06	106,6
	Toimintatuotot (sisäiset)		-47 344,29	47 344,29	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	37 290	-7 582,23	44 872,23	-20,3
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		7 582,23	-7 582,23	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	37 290	0,00	37 290,00	0,0
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Maatalous	Toimintatuotot (ulkoiset)	-10 000	-12 000,09	2 000,09	120,0
	Toimintakulut (ulkoiset)				
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-10 000	-12 000,09	2 000,09	120,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-10 000	-12 000,09	2 000,09	120,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät				
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-10 000	-12 000,09	2 000,09	120,0
			TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali
Metsätalous	Toimintatuotot (ulkoiset)	-18 500	-27 337,07	8 837,07	147,8
	Toimintakulut (ulkoiset)	16 790	24 418,99	-7 628,99	145,4
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	-1 710	-2 918,08	1 208,08	170,6
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-1 710	-2 918,08	1 208,08	170,6
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		8 758,52	-8 758,52	0,0
	Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-1 710	5 840,44	-7 550,44	-341,5

		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Muu kiinteistötoimi	Toimintatuotot (ulkoiset)	-109 000	-74 094,76	-34 905,24	68,0
	Toimintakulut (ulkoiset)	167 541	202 896,33	-35 355,33	121,1
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	58 541	128 801,57	-70 260,57	220,0
	Toimintatuotot (sisäiset)				
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	58 541	128 801,57	-70 260,57	220,0
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		-128 801,57	128 801,57	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	58 541	0,00	58 541,00	0,0
		TA kuluva 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Keittiötoimi	Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 400	-745,11	-2 654,89	21,9
	Toimintakulut (ulkoiset)	200 172	188 462,44	11 709,56	94,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	196 772	187 717,33	9 054,67	95,4
	Toimintatuotot (sisäiset)		-202 085,31	202 085,31	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)				
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	196 772	-14 367,98	211 139,98	-7,3
	Poistot ja arvonalentumiset				
	Laskennalliset erät				
	Sisäiset korkokulut				
	Sisäiset vyörytyserät		14 367,98	-14 367,98	0,0
	Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	196 772	0,00	196 772,00	0,0

1.18 Tuloslaskelman toteutuminen

	TP edellinen vuosi 2017	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-3 216 084,56	-945 186		-3 377 854,79	2 432 668,79	357,4
Korvaukset	-159 283,25	-145 496		-158 187,80	12 691,80	108,7
Myyntituotot	-2 551,16	-2 760		-2 245,32	-514,68	81,4
Maksutuotot	-311 797,38	-345 710		-319 205,83	-26 504,17	92,3
Vuokratuotot	-314 322,86	-346 870		-316 168,87	-30 701,13	91,1
Metsätalouden tuotot	-42 407,51	-18 500		-27 216,43	8 716,43	147,1
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-25 720,60	-8 700		-63 666,52	54 966,52	731,8
Tuet ja avustukset	-71 701,84	-40 500		-74 356,22	33 856,22	183,6
Muut toimintatuotot	-35 954,23	-36 650		-202 277,71	165 627,71	551,9
Sisäiset tuotot	-2 252 345,73			-2 214 530,09	2 214 530,09	0,0
Toimintakulut	10 794 984,81	9 124 031		10 784 865,12	-1 660 834,12	118,2
Henkilöstökulut	5 119 049,39	5 515 764		5 146 081,40	369 682,60	93,3
Palkat ja palkkiot	4 102 074,50	4 394 548		4 220 493,68	174 054,32	96,0
Henkilösivukulut	1 113 923,19	1 151 516		1 021 608,39	129 907,61	88,7
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-96 948,30	-30 300		-96 020,67	65 720,67	316,9
Palvelujen ostot	1 669 137,58	1 826 315		1 741 102,59	85 212,41	95,3
Vuokratulut	264 738,95	258 060		243 014,81	15 045,19	94,2
Sisäiset vuokratulut	2 252 345,73			2 214 530,09	-2 214 530,09	0,0
Aineet ja tarvikkeet	1 087 783,55	1 141 367		1 009 049,74	132 317,26	88,4
Ostot tilikauden aikana	1 087 783,55	1 141 367		1 009 049,74	132 317,26	88,4
Annetut avustukset	281 800,90	261 765		281 660,11	-19 895,11	107,6
Muut toimintakulut	120 128,71	120 760		149 426,38	-28 666,38	123,7
TOIMINTAKATE	7 578 900,25	8 178 845		7 407 010,33	771 834,67	90,6
Verotulot ja valtionrahoitus	-9 270 304,36	-9 297 900		-8 959 656,43	-338 243,57	96,4
Verotuskulut	124 687,02	116 000		110 320,97	5 679,03	95,1
Keskusrahastomaksut	769 854,00	850 000		789 480,00	60 520,00	92,9
Rahoitustuotot- ja kulut	-101 992,62	-33 000		18 507,49	-51 507,49	-56,1
Korkotuotot	-66 085,10	-30 000		-32 054,95	2 054,95	106,8
Muut rahoitustuotot	-22 026,03	-4 000		-8 570,93	4 570,93	214,3
Arvon muutokset sijoituksista	-14 135,28			58 954,92	-58 954,92	0,0
Korkokulut	253,79	1 000		178,45	821,55	17,8
VUOSIKATE	-898 855,71	-186 055		-634 337,64	448 282,64	340,9
Poistot ja arvonalentumiset	571 112,87	566 174		598 808,82	-32 634,82	105,8
Suunnitelman mukaiset poistot	571 112,87	566 174		598 808,82	-32 634,82	105,8
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00			0,00	0,00	0,0
Tuotot	-419 631,17			-432 941,60	432 941,60	0,0
Kulut	435 877,99			427 017,52	-427 017,52	0,0
Siirrot rahastosta/rahastoon	-16 246,82			5 924,08	-5 924,08	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-327 742,84	380 119		-35 528,82	415 647,82	-9,3
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-56 983,91	-56 983		-56 983,91	0,91	100,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-384 726,75	323 136		-92 512,73	415 648,73	-28,6

1.19 Verotulojen erittely

Seurakunnille tilitettiin kirkollisveroja vuonna 2018 yhteensä 871 miljoonaa euroa. Määrä väheni 1,8 % edellisvuodesta. Kirkollisverotuotto aleni kolmatta vuotta peräkkäin. Rahan arvon muutos huomioiden kirkollisveron tuotto on alennut keskimäärin yhden prosentin vuodessa vuodesta 2009, jolloin saavutettiin tähän saakka korkein verotuotto.

Kokonaissumman alenemisesta huolimatta verotuotto kasvoi 39 seurakuntataloudella. Näistä 11 korotti kirkollisveroprosenttia. 239 seurakuntataloudella verotuotto aleni. Yli viiden prosentin alenema oli 91 seurakuntataloudella. Seurakuntatalouksia oli 278.

Vuoden 2016 alusta budjettiperusteinen valtionrahoitus on korvannut seurakunnille yhteisöveron tuoton. Tämä valtionrahoitus on lähtökohtaisesti tarkoitettu seurakuntien järjestämän hautaus-toimen kustannusten kattamiseen ja kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten ylläpitoon sekä väestötietojärjestelmän ylläpidosta aiheutuneisiin kustannuksiin, mutta sitä ei huomioida erikseen budjetin teossa.

VEROTULOT/ 1 000 €	2018	2017	2016	2015	2014	2013	muutos-% 2018-2017
Talousarvio:	9298	9480	9614	9555	9555	9420	-1,92
Tilinpäätös:							
valtionrahoitus	917	923	931				-0,65
yhteisöverot		-3	118	799,5	756	679	-100,00
kirkollisverotulot	8043	8350	8433	8585,5	8781	8767	-3,68
yhteensä	8960	9270	9482	9385	9537	9446	-3,34
tot. ja arvion erotus	-338	-210	-132	-170	-18	26	
verotuskust. (tp)	110	125	131	186	194	192	-12,00
keskusrahastom. (tp)	367	428	439	482	478	471	-14,25
eläkerahastom.(tp)	423	342	351	106	89	88	23,68

Lohjan seurakunta	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Kirkollisverotulo	-8 381 400,00		-8 042 943,55	-338 456,45	96,0
Valtionrahoitus	-916 500,00		-916 712,88	212,88	100,0
Verotulot ja valtionrahoitus	-9 297 900,00		-8 959 656,43	-338 243,57	96,4
Yhteensä	-9 297 900,00		-8 959 656,43	-338 243,57	96,4

Verotulojen määräytymisen perusteet	2018		2017	
Kirkollisvero - %	1,5	%	1,5	%
Koko kirkon kirkollisveron jako-osuus	2,93	%	2,97	%
Seurakunnan jako-osuus	0,9156	%	0,9238	%

Keskusrahastomaksut perustuivat vuoden 2016 kirkollisverotuloihin. Keskusrahastomaksu oli 7,5 % laskennallisesta kirkollisveron tuotosta. Vuodesta 2013 alkaen kirkon keskusrahastolle on maksettu vuosittain eläkerahastomaksua enintään viisi prosenttia viimeksi toimitetun verotuksen kirkollisverosta. Eläkerahastomaksun suuruus on pysynyt ennallaan ollen 4 % viimeksi toimitetun verotuksen kirkollisverosta.

1.20 Investointien toteutuma

Vuoden 2018 investointien budjetoitu kokonaismäärä oli 493.000 €, josta toteutui 73 % eli 361.207,90€.

	Kustannusarvio	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva2018	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Yli/ali	Kust.arviosta käytetty 31.12.
Karjalohjan huoltorakennus	0	0	10 000		10 000	8 834,20	1 166	0
Nummen huoltorakennuksen korjaus	0	1 609	8 000		8 000		8 000	0
Pusulan hautausmaan uusi huoltorakennus	0	228 178				84,00	-84	0
Pyhän Laurin kkomaa kiint.traktori	0		55 000		55 000	53 258,00	1 742	0
Metsolan kiinteistötraktori	85 000							
Virkkalan hm uusi huoltorakennus	16 000	11 552	185 000		185 000	200 330,34	-15 330	1 324
Virkkalan hm traktori-kaivuri	115 000	114 452						100
Virkkalan arkkuh. palkitus, uurnah.lisär	0		30 000		30 000	30 469,10	-469	0
Sammatin hm kompostointi- ja läjityskent	15 000	10 236						68
Karjalohjan hm kompostointi- ja läjitysk	10 000	31 624						316
Nummen hm. kesävesijohto, valaistus ym.	0	50 429	40 000		40 000	31 059,17	8 941	0
Pusulan hm käyt. saneer., istutus.uusim	60 000	51 293						85
Pyhän Laurin kkon sähkö, valaistus ym.	0		40 000		40 000	28,50	39 972	0
Pyhän Laurin kirkon paanukatt. tervaus	0	189 325						0
Pusulan haut.maan kellotap. saneeraus	0	5 660						0
Pusulan kirkon yläpohjan korjaus	0	16 701						0
Pusulan Kärkölän kirkon kunnostus	60 000	6 877						11
Kärkölän kirkon julkisivujen kunnostus	0	60 001						0
Karjalohjan srk-talon pväkerhon leikki.	0	7 330				-7 329,67	7 330	0
Karjalohjan kirkon ym. lukituksen uusim.	0		20 000		20 000	14 555,63	5 444	0
Nummen srk-talon keittiön perusk. ym.	20 000	8 361				-8 361,32	8 361	0
Nummen leikkialueen aita ja portti	0	7 102						0
Nummen srk-talon salin lattia	0	20 432						0
Pusulan srk-talo h-tilam.ja liitt.k-lämp	21 000	33 979	10 000		10 000	1 990,32	8 010	171
Seurakuntakeskus keittoasema	0		40 000		40 000	17 394,09	22 606	0
Mäntynummen srk-talon vesikaton maalaus	0	34 951						0
Virkkalan kirkon leikkipaikka	0	6 079	25 000		25 000	18 895,54	6 104	0
Metsolan srk-kodin vesikaton maalaus	0	32 566						0
Saarikon leirikeskukseen majoitustilat	0		10 000		10 000		10 000	
Elektroninen lukitusjärjestelmä	0		20 000		20 000	0,00	20 000	0
Asunto Oy Karnaistenkatu 43 C 38		79 095						0
As Oy Karnaistenkatu 43 C 44		78 330						0
	402 000	1 086 161	493 000		493 000	361 207,90	131 792	360

1.21 Rahoitusosan toteutuminen

	TP edellinen vuosi 2017	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA Yhteensä 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	-898 855,71	-186 055		-186 055	-449 189,48	263 134,48	241
Vuosikate	-898 855,71	-186 055		-186 055	-634 337,64	448 282,64	341
Tulorahoituksen korjaukset					185 148,16	-185 148,16	0
Investoinnit	621 843,37	493 000		493 000	172 707,90	320 292,10	35
Investointimenot	621 843,37	493 000		493 000	361 207,90	131 792,10	73
Pysyvien vastaavien myyntitulot					-188 500,00	188 500,00	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-277 012,34	306 945		306 945	-276 481,58	583 426,58	-90
Muut maksuvalmiuden muutokset	-170 969,62				-20 808,89	20 808,89	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-40 295,89				-31 018,81	31 018,81	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-162 192,93				257 674,79	-257 674,79	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	31 519,20				-247 464,87	247 464,87	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-170 969,62				-20 808,89	20 808,89	0
Rahavarojen muutos	-447 981,96	306 945		306 945	-297 290,47	604 235,47	-97
Rahavarojen muutos (tase)	-447 981,96				-297 290,47	297 290,47	0

1.22 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelmassa selvitetään, miten toimintakauden tulot ovat riittäneet toimintakauden menoihin.

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Toimintatuotot	1 163 324,70	963 738,83	1 057 235,13
Toimintakulut	-8 570 335,03	-8 542 639,08	-8 747 724,71
TOIMINTAKATE	-7 407 010,33	-7 578 900,25	-7 690 489,58
Verotulot ja valtionrahoitus	8 959 656,43	9 270 304,36	9 481 858,26
Verotuskulut	-110 320,97	-124 687,02	-131 426,33
Keskusrahastomaksut	-789 480,00	-769 854,00	-789 900,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-18 507,49	101 992,62	65 697,90
VUOSIKATE	634 337,64	898 855,71	935 740,25
Poistot ja arvonalentumiset	-598 808,82	-571 112,87	-575 643,42
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot			
Tuotot	432 941,60	419 631,17	459 477,74
Kulut	-427 017,52	-435 877,99	-416 239,10
Siirrot rahastosta/rahastoon	-5 924,08	16 246,82	43 148,64
TILIKAUDEN TULOS	35 528,82	327 742,84	360 096,83
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	56 983,91	56 983,91	56 983,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	92 512,73	384 726,75	417 080,74
	2018	2017	2016
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %	13,57	11,28	12,09
Vuosikatteen osuus poistoista, %	105,93	157,39	162,56
Vuosikate, euroa/jäsen	19,21	26,63	27,28

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma osoittaa vuotuisten rahavarojen riittävyyden investointeihin, mahdollisiin lainanlyhennyksiin sekä rahavarojen jäämän. Seurakunnalla ei ole pitkäaikaisia lainoja ja niistä johtuvia lyhennyksiä.

	1.1. -31.12.2018	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Tulorahoitus	449 189,48	898 855,71	899 780,25
Vuosikate	634 337,64	898 855,71	935 740,25
Tulorahoituksen korjauserät	-185 148,16	0,00	-35 960,00
Investoinnit	-172 707,90	-621 843,37	-208 208,04
Investointimenot	-361 207,90	-621 843,37	-244 168,04
Pysyvien vastaavien myyntitulot	188 500,00		35 960,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	276 481,58	277 012,34	691 572,21
Muut maksuvalmiuden muutokset	20 808,89	170 969,62	102 579,98
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	31 018,81	40 295,89	-15 124,30
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-257 674,79	162 192,93	56 135,55
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	247 464,87	-31 519,20	61 568,73
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	20 808,89	170 969,62	102 579,98
Rahavarojen muutos	297 290,47	447 981,96	794 152,19
Rahavarojen muutos (tase)	297 290,47	447 981,96	794 152,19

	2018	2017	2016
Investointien tulorahoitusprosentti %	175,62	144,55	383,24
Rahavarojen riittävyys. pv	235,03	218,92	205,63

Tase ja sen tunnusluvut

Seurakunnan tase on aiempien vuosien ylijäämäisten tilinpäätösten vaikutuksesta vakaalla pohjalla.

Vuoden aikana taseeseen on aktivoitu uusina erinä Pusulan uusi huoltorakennus, Nummen ja Virkkalan hautausmaiden parannus- ja muutostyöt sekä Virkkalan kirkon leikkipaikka.

Taseeseen sisältyvät seuraavat Lohjan, Sammatin, Karjalohjan, Nummen ja Pusulan seurakuntien lahjoituksena tai testamentilla saamat omaisuuserät/ rahastot:

Sammatti – leirikeskus Oravanpesä, tilat Vähä-Orava 2:27 ja Vähä-Orava II 6:32

Lohja – tontti Ruusulinna 1-244 rakennuksineen

Lohja – huoneisto B 21 As-Oy Lohjan Säästötal

Pusula - Briskin testamenttirahasto haudanhoitoon (Hautainhoitorahaston taseessa)

Pusula - lahjoitusrahasto lapsityöhön, diakoniatyöhön ja lasten musiikkitoimintaan

Nummi - Dammertin lahjoitusrahasto sankarihauta-alueen kunnostamiseen

Karjalohja - Raudan testamenttirahasto hautausmaan ylläpitoon

Karjalohja - Karell /Tillin testamenttirahastot diakoniatyöhön

Karjalohja - Laihon testamenttirahasto kirkon kunnostamiseen

Karjalohja - Vasulan testamenttirahasto vanhustyöhön

Karjalohja - Kotolan testamenttirahasto kirkon kunnostamiseen

Karjalohja – Lehtosen testamentti diakoniatyöhön

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 165 838,96	13 406 791,72	13 356 061,22
Aineettomat hyödykkeet	235 257,23	250 692,65	266 128,07
Muut pitkävaikutteiset menot	235 257,23	250 692,65	266 128,07
Aineelliset hyödykkeet	11 737 931,16	11 963 448,50	11 897 282,58
Maa- ja vesialueet	2 544 629,30	2 544 629,30	2 544 629,30
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	1 965 156,00	1 769 197,87	1 927 646,53
Rakennukset	7 006 509,77	7 141 964,56	7 227 131,55
Kiinteät rakenteet ja laitteet	152 140,70	134 048,17	147 964,96
Koneet ja kalusto	17 394,09	0,00	2 577,46
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	52 101,30	373 608,60	47 332,78
Sijoitukset	1 192 650,57	1 192 650,57	1 192 650,57
Osakkeet ja osuudet	1 192 650,57	1 192 650,57	1 192 650,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 150 618,08	2 086 725,16	2 226 958,48
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	570 227,97	637 247,70	661 538,15
Muut toimeksiantojen varat	1 580 390,11	1 449 477,46	1 565 420,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 792 326,60	6 237 361,34	5 951 572,31
Saamiset	461 729,11	204 054,32	366 247,25
Lyhytaikaiset saamiset	461 729,11	204 054,32	366 247,25
Myyntisaamiset	141 926,69	157 442,93	133 270,29
Muut saamiset	92 146,97	1 899,88	116 973,08
Siirtosaamiset	227 655,45	44 711,51	116 003,88
Rahoitusarvopaperit	4 761 944,62	4 467 263,48	1 393 838,05
Osakkeet ja osuudet	333 535,58	537 878,04	725 952,61
Muut arvopaperit	4 428 409,04	3 929 385,44	667 885,44
Rahat ja pankkisaamiset	1 568 652,87	1 566 043,54	4 191 487,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	22 108 783,64	21 730 878,22	21 534 592,01
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	-17 273 523,84	-17 181 011,11	-16 796 284,36
Peruspääoma	-10 081 363,90	-10 081 363,90	-10 081 363,90
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-7 099 647,21	-6 714 920,46	-6 297 839,72
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-92 512,73	-384 726,75	-417 080,74
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET	-1 124 530,63	-1 181 514,54	-1 238 498,45
Poistoero	-1 124 530,63	-1 181 514,54	-1 238 498,45
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-2 232 125,22	-2 137 213,49	-2 237 150,92
Lahjoitusrahastojen pääomat	-641 068,01	-653 543,35	-654 578,63
Muut toimeksiantojen pääomat	-1 591 057,21	-1 483 670,14	-1 582 572,29
VIERAS PÄÄOMA	-1 478 603,95	-1 231 139,08	-1 262 658,28
Lyhytaikainen vieras pääoma	-1 478 603,95	-1 231 139,08	-1 262 658,28
Ostovelat	-189 318,80	-281 648,02	-218 274,57
Muut velat	-240 473,71	-163 694,55	-254 147,27
Siirtovelat	-1 048 811,44	-785 330,48	-790 236,44
Saadut ennakot	0,00	-466,03	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-22 108 783,64	-21 730 878,22	-21 534 592,01

	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	92,56	93,72	93,46
Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen	160,64	148,04	136,63
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,61	12,03	11,98
Lainakanta, euroa/jäsen	0,00	0,00	0,00

1.23 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Lohjan seurakunnan tilikauden 2018 tulos muodostuu seuraavasti:

Tilikauden tulos	35.528,82
Poistoeron vähennys	56.983,91
Tilikauden ylijäämä	92.512,73

Tilikauden ylijäämä 92.512,73 € esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä -tilille.

2 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

2.1 Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toimintatuotot	1 163 324,70	963 738,83
Korvaukset	158 187,80	159 283,25
Myyntituotot	2 245,32	2 551,16
Maksutuotot	319 205,83	311 797,38
Vuokratuotot	316 168,87	314 322,86
Metsätalouden tuotot	27 216,43	42 407,51
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	63 666,52	25 720,60
Tuet ja avustukset	74 356,22	71 701,84
Muut toimintatuotot	202 277,71	35 954,23
Toimintakulut	-8 570 335,03	-8 542 639,08
Henkilöstökulut	-5 146 081,40	-5 119 049,39
Palkat ja palkkiot	-4 220 493,68	-4 102 074,50
Henkilösivukulut	-1 021 608,39	-1 113 923,19
Henkilökulujen oikaisuerät	96 020,67	96 948,30
Palvelujen ostot	-1 741 102,59	-1 669 137,58
Vuokratulot	-243 014,81	-264 738,95
Aineet ja tarvikkeet	-1 009 049,74	-1 087 783,55
Ostot tilikauden aikana	-1 009 049,74	-1 087 783,55
Annetut avustukset	-281 660,11	-281 800,90
Muut toimintakulut	-149 426,38	-120 128,71
TOIMINTAKATE	-7 407 010,33	-7 578 900,25
Verotulot ja valtionrahoitus	8 959 656,43	9 270 304,36
Verotuskulut	-110 320,97	-124 687,02
Keskusrahastomaksut	-789 480,00	-769 854,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-18 507,49	101 992,62
Korkotuotot	32 054,95	66 085,10
Muut rahoitustuotot	8 570,93	22 026,03
Arvon muutokset sijoituksista	-58 954,92	14 135,28
Korkokulut	-178,45	-253,79
VUOSIKATE	634 337,64	898 855,71
Poistot ja arvonalentumiset	-598 808,82	-571 112,87
Suunnitelman mukaiset poistot	-598 808,82	-571 112,87
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot		
Tuotot	432 941,60	419 631,17
Kulut	-427 017,52	-435 877,99
Siirrot rahastosta/rahastoon	-5 924,08	16 246,82
TILIKAUDEN TULOS	35 528,82	327 742,84
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	56 983,91	56 983,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	92 512,73	384 726,75

2.2 Rahoituslaskelma

	1.1. -31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Tulorahoitus	449 189,48	898 855,71
Vuosikate	634 337,64	898 855,71
Tulorahoituksen korjauserät	-185 148,16	0,00
Investoinnit	-172 707,90	-621 843,37
Investointimenot	-361 207,90	-621 843,37
Pysyvien vastaavien myyntitulot	188 500,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	276 481,58	277 012,34
Muut maksuvalmiuden muutokset	20 808,89	170 969,62
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	31 018,81	40 295,89
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-257 674,79	162 192,93
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	247 464,87	-31 519,20
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	20 808,89	170 969,62
Rahavarojen muutos	297 290,47	447 981,96
Rahavarojen muutos (tase)	297 290,47	447 981,96

	1.1 - 31. 12.2018	1.1 - 31. 12.2017
Rahavarojen muutos	297 290,47	447 981,96
Rahavarat kauden lopussa	6 330 597,49	6 033 307,02
Rahavarat kauden alussa	6 033 307,02	5 585 325,06

2.3 Tase

	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 165 838,96	13 406 791,72
Aineettomat hyödykkeet	235 257,23	250 692,65
Muut pitkävaikutteiset menot	235 257,23	250 692,65
Aineelliset hyödykkeet	11 737 931,16	11 963 448,50
Maa- ja vesialueet	2 544 629,30	2 544 629,30
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	1 965 156,00	1 769 197,87
Rakennukset	7 006 509,77	7 141 964,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	152 140,70	134 048,17
Koneet ja kalusto	17 394,09	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	52 101,30	373 608,60
Sijoitukset	1 192 650,57	1 192 650,57
Osakkeet ja osuudet	1 192 650,57	1 192 650,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 150 618,08	2 086 725,16
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	570 227,97	637 247,70
Muut toimeksiantojen varat	1 580 390,11	1 449 477,46
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 792 326,60	6 237 361,34
Saamiset	461 729,11	204 054,32
Lyhytaikaiset saamiset	461 729,11	204 054,32
Myyntisaamiset	141 926,69	157 442,93
Muut saamiset	92 146,97	1 899,88
Siirtosaamiset	227 655,45	44 711,51
Rahoitusarvopaperit	4 761 944,62	4 467 263,48
Osakkeet ja osuudet	333 535,58	537 878,04
Muut arvopaperit	4 428 409,04	3 929 385,44
Rahat ja pankkisaamiset	1 568 652,87	1 566 043,54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	22 108 783,64	21 730 878,22
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-17 273 523,84	-17 181 011,11
Peruspääoma	-10 081 363,90	-10 081 363,90
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-7 099 647,21	-6 714 920,46
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-92 512,73	-384 726,75
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-1 124 530,63	-1 181 514,54
Poistoero	-1 124 530,63	-1 181 514,54
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-2 232 125,22	-2 137 213,49
Lahjoitusrahastojen pääomat	-641 068,01	-653 543,35
Muut toimeksiantojen pääomat	-1 591 057,21	-1 483 670,14
VIERAS PÄÄOMA	-1 478 603,95	-1 231 139,08
Lyhytaikainen vieras pääoma	-1 478 603,95	-1 231 139,08
Ostovelat	-189 318,80	-281 648,02
Muut velat	-240 473,71	-163 694,55
Siirtovelat	-1 048 811,44	-785 330,48
Saadut ennakot	0,00	-466,03
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-22 108 783,64	-21 730 878,22

3 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitelty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Tuloslaskelman esittämistavan muutokset

Tuloslaskelman esittämistavassa ei ole muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin tai taseen jaotteluun ei ole tehty muutoksia.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus sekä aikaisempiin tilikausiin kohdistuneet tuottojen ja kulujen sekä virheiden korjaukset

Tilinpäätös on vertailukelpoinen edelliseen tilikauteen ja siihen ei sisälly tuottojen, kulujen tai virheiden korjauksia.

3.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

TOIMINTATUOTOT	2018	2017	Muutos%
Korvaukset	158187,80	159283,25	-0,7
Myyntituotot	2245,32	2551,16	-12,0
Maksutuotot	319205,83	311797,38	2,4
Vuokratuotot	316168,87	314322,86	0,6
Metsätalouden tuotot	27216,43	42407,51	-35,8
Kolehdit ja muut keräyst.	63666,52	25720,60	147,5
Tuet ja avustukset	74356,22	71701,84	3,7
Muut toimintatuotot	202277,71	35954,23	462,6
YHTEENSÄ	1163324,70	963738,83	20,7

Kolehtien ja muiden keräystuottojen ryhmään sisältyy tuloutettuja erityiskatteisten tilien käyttöjä. Muissa toimintatuotoissa näkyvät Karjalohjan Huvilan myynti ja traktori-kaivurin vaihdossa saatu vanhan koneen hyvitys.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	2018	2017
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot		
Rakennusten myyntivoitot	173 648,16	
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	11 500,00	
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	185 148,16	

Erittely poistoeron muutoksesta

	2018	2017
Investointivarukseen liittyvä poistoeron muutos	56 983,91	56 983,91
Poistoeron muutokset yhteensä	56 983,91	56 983,91

3.2.1 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	2018	2017
Palkat ja palkkiot	4 220 493,68	4 102 074,50
Eläkekulut	899 867,65	967 626,79
Muut henkilöstökulut	121 740,74	146 296,40
Saadut henkilöstökorvaukset	- 57 301,24	- 57 935,34
Muut henkilöstökulujen oikaisuerät (+/-)	- 38 719,43	- 39 012,96
Aktivoidut palkat, eläke- ja henkilöstösivukulut		
Yhteensä	5 146 081,40	5 119 049,39
Matka-, majoitus- ja ravitsemiskulut	143 975,79	135 348,56
Koulutus- ja -matkat, majoitus- ja ravitsemiskulut	42 741,09	36 585,48
Työterveyshuolto	106 307,70	105 217,65
Työssä jaksaminen (työohjauspalvelut)	7 150,00	6 512,00
Yhteensä	300 174,58	283 663,69

3.3 Tasetta koskevat liitetiedot

3.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien erittely	Arvo 31.12.2017	Lisäys	Siirtokirjaus	Myynti	Poisto/myynti	Invest.tuki	Arvonkor.	Vuoden poistot	Arvo 31.12.2018
Muut pitkävaikutteiset menot	250 692,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-15 435,42	235 257,23
Maa- ja vesialueet	2 544 629,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 544 629,30
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	1 769 197,87	114 870,27	278 606,13	-43 920,00	43 920,00	0,00	0,00	-197 518,27	1 965 156,00
Rakennukset	7 141 964,56	200 330,34	31 984,19	-5 683,80	2 331,96	0,00	0,00	-364 417,48	7 006 509,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	134 048,17	33 451,17	6 079,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-21 437,65	152 140,70
Koneet ja kalusto	0,00	17 394,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17 394,09
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	373 608,60	-4 837,97	-316 669,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	52 101,30
Osa- ja osuudet	1 192 650,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 192 650,57
Yhteensä	13 406 791,72	361 207,90	0,00	-49 603,80	46251,96	0,00	0,00	-598 808,82	13 165 838,96

Pysyvien vastaavien sijoitukset, toimeksiantojen varat ja saamiset

	Hankintameno	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Hankintameno
	1.1.				31.12.
Rahoitusarvopaperit	4 467 263,48	540 000,00	- 245 318,86		4 761 944,62
Toimeksiantojen varat	2 086 725,16	152 847,06	- 88 954,74		2 150 618,08
Saamiset	204 054,32	265 026,03	- 15 516,24		453 564,11
Yhteensä	6 758 042,96	957 873,09	- 349 789,84		7 366 126,21

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Kelan korvaus työteveyshuollosta	20 000,00	20 000,00
Siirtyvät korot	10 296,51	10 133,91
Sijoituksen lunastus, raha tilillä 1/2019	186 363,94	
Muut tulojäämät		14 577,60
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	216 660,45	44 711,51

3.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

Oma pääoma 31.12.2018	2018	2017
	€	€
Peruspääoma 1.1.	10.081.363,90	10.081.363,90
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	10.081.363,90	10.081.363,90
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	7.099.647,21	6.714.920,46
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	7.099.647,21	6.714.920,46
Tilikauden ylijäämä	92.512,73	384.726,754
Oma pääoma yhteensä	17.273.523,84	17.181.011,11

Erittely poistoerosta

	2018	2017
Poistoero 1.1.	1 181 514,54	1 238 498,45
Lisäykset		
Vähennykset	56 983,91	56 983,91
Poistoero 31.12.	1 124 530,63	1 181 514,54

Poistoerot liittyvät investointivarauksiin.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteena on tasapoisto alla olevan poistosuunnitelman mukaisesti.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
ATK-ohjelmien käyttöoikeus	4 v
Perustamis- ja järjestelymenot	4 v
Muut	4 v
Maa- ja vesialueet	ei poistoja
Kirkot	50 v
Siunauskappelit	50 v
Seurakuntatalot	40 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 v
Leiri- ja kurssikeskukset	30 v
Asuinrakennukset	40 v
Talousrakennukset	15 v
Poiston alaiset peruskorjaukset	10 v
Kiinteät maarakenteet ja -laitteet	20 v
Muut kiint. koneet, laitteet ja rakenteet	10 v
Urut	20 v

Kuljetusvälineet	5 v
Muut liikkuvat työkoneet	5 v
Muut raskaat koneet	10 v
Muut kevyet koneet	5 v
ATK-laitteet	5 v
Muut laitteet ja kalusteet	5 v
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Sakraali- arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 15.000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

3.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Leasingvastuiden yhteismäärä

	2018	2017
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 832,03	39 027,00
Myöhemmin maksettavat	-	3 454,00
Yhteensä	5 832,03	42 481,00

Jatkossa seurakunnalla ei ole leasingvastuita, koska it-alueen vaihdon myötä kaikkien laitteiden kustannukset huomioidaan kirkkohallitukselle maksettavassa palvelumaksussa. Myös monitoimilaitteet siirtyvät it-palvelumaksun piiriin.

Eläkevastuut

	2018	2017
Kirkon eläkevastuu milj.€	4689	4630
Kirkon eläkerahaston määrä milj.€	1490	1542
Kirkon eläkevastuuvajaus milj.€	3208	3088
Koko kirkon palkkasumma	497 714 106,00	498 181 811,00
Seurakunnan palkkasumma	4 220 493,68	4 102 074,50
Srk:n osuus koko palkkasummasta %	0,85	0,82
Srk:n osuus eläkevastuuvajauksesta	27 203 054,05	25 426 873,84

Seurakunnan osuus eläkevastuusta ilmoitetaan tilinpäätöksessä laskennallisena liitetietona.

3.5 Hautainhoitorahaston tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston henkilöstökulut	2018	2017	2016
Palkat ja palkkiot	257 893,67	256 332,04	241 488,35
Jaksotetut palkat			
Eläkevakuutusmaksut	56 220,85	60 217,82	56 647,36
Sosiaalimaksut	2 217,94	2 768,35	12 898,86
Muut henkilöstökulut	6 158,41	7 154,16	
Jaksotetut eläkevakuutusmaksut			
Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut			
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset			
Yhteensä	322 490,87	326 472,37	311 034,57
Luontoisedut			
Henkilöstömenoja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin			
Henkilöstökulut yhteensä	322 490,87	326 472,37	311 034,57

Tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toimintatuotot	432 854,24	418 843,45
Maksutuotot	338 885,41	331 730,62
Vuokratuotot	93 968,83	87 112,83
Toimintakulut	-427 017,52	-435 877,99
Henkilöstökulut	-322 490,87	-326 472,37
Palkat ja palkkiot	-257 893,67	-256 332,04
Henkilösivukulut	-64 597,20	-70 140,33
Palvelujen osto	-38 050,40	-43 490,27
Vuokratulot	-30 346,90	-31 730,01
Aineet ja tarvikkeet	-36 129,35	-34 185,34
Ostot tilikauden aikana	-36 129,35	-34 185,34
TOIMINTAKATE	5 836,72	-17 034,54
Rahoitustuotot ja -kulut	87,36	787,72
Korkotuotot	87,36	787,72
VUOSIKATE	5 924,08	-16 246,82
TILIKAUDEN TULOS	5 924,08	-16 246,82
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 924,08	-16 246,82

Rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Tulorahoitus	5 924,08	-16 246,82
Vuosikate	5 924,08	-16 246,82
Investoinnit	0,00	-157 425,04
Investointimenot	0,00	-157 425,04
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	5 924,08	-173 671,86
Muut maksuvalmiuden muutokset	51 040,49	-16 292,44
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-76 532,17	75 912,02
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset	127 572,66	-92 204,46
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	51 040,49	-16 292,44
Rahavarojen muutos	56 964,57	-189 964,30
Rahavarojen muutos (tase)	56 964,57	-189 964,30

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Rahavarojen muutos	56 964,57	-189 964,30
Rahavarat kauden lopussa	638 515,80	581 551,23
Rahavarat kauden alussa	581 551,23	771 515,53

Tase	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	577 669,16	577 669,16
Aineelliset hyödykkeet	0,00	157 425,04
Ennakomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	157 425,04
Sijoitukset	577 669,16	420 244,12
Osakkeet ja osuudet	577 669,16	420 244,12
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	264 203,26	269 034,18
Muut toimeksiantojen varat	264 203,26	269 034,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT	715 047,97	581 551,23
Saamiset	76 532,17	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	76 532,17	0,00
Myyntisaamiset	285,95	0,00
Muut saamiset	76 246,22	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	638 515,80	581 551,23
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 556 920,39	1 428 254,57
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-210 150,78	-204 226,70
Ainaishoitosisimusten pääomat	-128 198,74	-128 198,74
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-76 027,96	-92 274,78
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-5 924,08	16 246,82
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-291 617,89	-296 448,81
Lahjoitusrahastojen pääomat	-291 617,89	-296 448,81
VIERAS PÄÄOMA	-1 055 151,72	-927 579,06
Pitkäaikainen vieras pääoma	-799 155,69	-768 963,59
Saadut ennakot	-799 155,69	-768 963,59
Lyhytaikainen vieras pääoma	-255 996,03	-158 615,47
Ostovelat	-273,15	-1 105,36
Muut velat	-92 146,97	-1 899,88
Saadut ennakot	-163 575,91	-155 610,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-1 556 920,39	-1 428 254,57

Hautainhoitorahaston vastuut sekä rahaston yli- tai alikatteisuus			
		Lohjan srk	Lohjan srk
		2018	2017
Hautainhoitorahaston kulut		427 019,17 €	435 877,99 €
vähennetään yhtiövastikkeet yms. kulut		- 37 717,90 €	- 44 577,61 €
Sopimushautojen määrä, vuoden sopimukset ml.		3884	3929
yhden haudan hoitokulut		100,23 €	99,59 €
Tilinpäätöspäivänä jäljellä olevien hoitovuosien määrä		7786	7753
Rahaston jäljellä oleva hoitovastuu; yhden haudan hoitokulu x hoitovuosien määrä		780 390,78 €	772 121,27 €
Rahaston vastaavaa puolen loppusumma *		1 556 920,39 €	1 428 254,57 €
vähennetään ainaiset sitoumukset		- 128 198,74 €	- 128 198,74 €
Hautainhoitorahaston varojen yli- tai alikatteisuus		648 330,87 €	527 934,56 €

*Loppusumma sisältää toimeksiantojen varoja eli asiakasvaroja 264.203,26 euroa.

Vuosi	Vuosia	Pyhä	Metsola	Virkkala	Sammatti	Karjalohja	Nummi	Pusula
2044								1
2043								1
2042								1
2041								1
2040								1
2039								1
2038								1
2037								1
2036							1	1
2035							1	1
2034							1	1
2033		1		1			1	1
2032		11	15	3	1	7	5	4
2030		30	37	14	7	9	11	10
2029		35	42	19	12	13	17	17
2028		41	56	25	14	14	25	18
2027		60	84	31	38	19	51	29
2026		68	111	39	50	20	61	39
2025		83	138	54	55	24	76	46
2024		96	165	64	67	31	100	51
2023		113	195	75	80	33	117	53
2022		151	278	99	100	58	137	66
2021		190	340	124	111	81	163	83
2020		229	407	146	120	111	195	106
Yhteensä	7786	1381	2352	858	784	549	1192	670

4 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Lohjalla, 26.3.2019

Lohjan seurakunnan kirkkoneuvosto

Juhani Korte, puheenjohtaja

Simo Jouhi, varapuheenjohtaja

Kaisa Aarnio

Merja Eräpolku

Toivo Haatio

Jorma Kaira

Anni Lahtinen

Kirsi Oksanen

Paul Packalén

Irja Salonen

Esa Sohlberg

Saila Sutinen

Raija Urama

Tarja Virtanen, hallintojohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Lohjalla

KPMG Oy Ab

Pertti Keskinen

KHT, JHT

5 KIRJANPITOA JA TOSITTEITA KOSKEVAT LUETTELOT JA SELVITYKSET

5.1 Luettelo tosittelajeista:

Nro sarja	Tositelajit			
Kassa- ja muistiotositteet				
1	AB	Automaattikirjaus		
1	K1	Kirjanpitoliihtymä tarj.laskut		
1	K2	Kirjanpitoliihtymä, verokäsittely		
1	K3	Kirjanpitoliihtymä		
1	K4	Verkkomaksut		
1	PK	Palvelukassat		
1	SA	Kipan muistiotosite / pääkirjatiliosite		
1	SE	Sisäiset erät (vyörytys)		
1	SK	Seurakunnan muistiotosite / pääkirjatiliosite		
1	SN	Kolehdit muistiotosite		
1	SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite		
1	SZ	Peruutusosite / muistio		
1	TO	Tiliote		
1	T1	Maksuliikenneohjelman tiliointi		
1	ZA	Tilin avaussaldo		
1	ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä		
1	ZY	Yhdistyvät seurakunnat		
Myyntilaskut				
14	AV	Diakonia-avustusten "kuittaustositteet"		
18	DA	Asiakastosite		
18	DG	Asiakkaat – hyvitys		
14	DP	Perintätoimiston suoritukset		
18	DR	Asiakkaat – lasku		
18	DV	Viivästyskorkolasku		
14	DZ	Asiakkaat – maksukirjaus		
18	M1	Hautainhoitojärjestelmä (liittymän lasku)		
18	M2	Resurssivarausjärjestelmä (liittymän lasku)		
18	M3	Myyntireskontra yleinen (liittymän lasku)		
14	MV	Maksuvapautuksen kuittaustositteet		
9	RV	Laskun siirto		
18	ZD	Luottotappio		
Ostolaskut				
19	KA	Toimittajatosite		
19	KG	Toimittajat – hyvitys		
19	KR	Toimittajat – lasku		
15	KZ	Toimittajat – maksu		
19	TM	Matkalaskut ostoreskontra		
Käyttöomaisuus				
1	AA	Käyttöomaisuus kirjaus		
3	AF	Poistokirjaukset		
1	AI	Investointituet käyttöomaisuus		
1	AM	Käyttöomaisuuden myynti		
1	AZ	Purku käyttöomaisuuteen		
Palkat				
1	P1	Palkat		
1	PV	Lomapalkkavaraukset		
Nro sarja Käytetyt tositenumerot				
9				
1	1000000	1005484		
3	3000000	3000023		
14	14000000	14002620		
15	15000000	15004937		
18	18000000	18002809		
19	19000000	19005237		

5.2. Selvitys kirjanpitokirjoista ja tositteiden säilytystavoista:

Päiväkirja			
Pääkirja			
Tuloslaskelma			
Tase			
Rahoituslaskelma			
Kipan järjestelmässä oleva aineisto säilytetään sähköisessä muodossa.			
Seurakunnan aineisto säilytetään paperimuodossa.			